NEUVOSTOLIITTO

N:o 28 1959

NUMEROSSA:

- VIISI TYÖPÄIVÄÄ, KAKSI LEPOPÄIVÄÄ
- YDINRÄJÄYTYKSIÄ EI VOIDA SALATA!
- EI OLE KYSYMYS TERMEISTÄ

V. I. Lenin keskustelemassa englantilaisen kirjailijan Herbert Wellsin kanssa (v. 1920).
Lehdellemme piirtänyt taiteilija P. Vasiljev.

Neuvostoliitto noudattaa rauhanomaisen rinnakkaiselon leniniläisille periaatteille rakentuvaa politiikkaa. Huhtikuun 22 pnä 1959 tuli kuluneeksi 89 vuotta V. I. Leninin syntymästä. Tässä yhteydessä toimitus julkaisee eräitä neuvostovaltion perustajan lausuntoja kansainvälisistä kysymyksistä.

LENIN:

RAUHA, RINNAKKAISELO, OSAPUOLILLE EDULLINEN KAUPANKÄYNTI

"...Politiikkamme ja propagandamme tarkoituksena ei ole yllyttää kansoja sotaan, vaan sen tarkoituksena on tehdä loppu sodasta."

*

"...Me julistamme Venäjän monimiljoonaiselle työläis- ja talonpoikaisjoukolle, että tulemme vastedeskin kaikin voimin puolustamaan rauhaa..."

*

"...Suurimmassa arvossa Venäjän työläiset ja talonpojat pitävät rauhaa..."

*

"Kokemuksemme on johtanut meidät siihen varmaan vakaumukseen, että ainoastaan äärimmäinen huomaavaisuus eri kansakuntien etuja kohtaan poistaa maaperän selkkauksilta, hälventää keskinäisen epäluottamuksen, torjuu kaikenlaisten salajuonien vaaran ja luo sen luottamuksen, varsinkin eri kieltä puhuvissa työläisissä ja talonpojissa, jota ilman rauhanomaisten suhteiden aikaansaaminen kansojen kesken ja kaiken sen vähänkään menestyksellinen kehittyminen, mikä on arvokasta aikakautemme sivistyksessä, on kerrassaan mahdotonta."

*

"...On ihmisiä, jotka ajattelevat, että vallankumous voi syntyä toisessa maassa tilauksesta, sopimuksesta. Tällaiset ihmiset ovat joko mielipuolia taikka provokaattoreita. Viimeksi kuluneiden 12 vuoden aikana me olemme kokeneet kaksi vallankumousta. Me tiedämme, että niitä ei voida tehdä tilauksesta enempää kuin sopimuksestakaan, että ne syntyvät silloin, kun kymmenet miljoonat ihmiset tulevat johtopäätökseen, ettei elämä voi jatkua enää entiseen tapaan."

*

"Me olemme valmiit solmimaan liiton poikkeuksetta kaikkien maiden kanssa."

*

"...Jokainen yritys ryhtyä sotaan meitä vastaan tulee merkitsemään tällaiseen sotaan yhtyville maille niiden ehtojen huononemista, jotka niillä voisi olla ilman sotaa ja ennen sotaa, niihin verraten, joita ne saavat sodan seurauksena ja sen jälkeen."

*

"On olemassa suurempi voima kuin minkään vihamielisen hallituksen taikka luokan halu, tahto ja päättäväisyys, tämä voima on maailmassa vallitsevat yleiset taloudelliset suhteet, jotka pakottavat niitä ryhtymään kanssamme tällaiseen kanssakäymiseen."

*

"...Kaikissa kapitalistisissa maissa viime vuosina jyrkästi paljastuneet kiireelliset, ajankohtaiset ja käytännölliset intressit vaativat kaupan kehittämistä, kunnostamista ja laajentamista Venäjän kanssa. Ja koska tällaisia intressejä on olemassa, niin voidaan kiistellä, voidaan riidellä, voidaan täysin erotakin toisistaan eri yhteyksissä — ja hyvin todennäköisesti erotaankin — mutta loppujen lopuksi tämä taloudellinen perusvälttämättömyys raivaa kuitenkin tien itselleen."

*

"...Rauhanpolitiikkamme hyväksyy maapallon väestön valtaenemmistö."

NEUVOSTOLIITTO

KERRAN KUUSSA ILMESTYVÄ KUVALEHTI

N:o 28

VENÄJÄN, SUOMEN, KIINAN, KOREAN, HINDIN, URDUN, ARABIAN, VIETNAMIN, UNKARIN, SERBOKROAATIN, ROMANIAN, ENGLANNIN, RANSKAN, SAKSAN, ESPANJAN JA JAPANIN KIELELLÄ

1959

Neuvostoliiton ministerineuvoston puheenjohtaja, puoluesihteeri Nikita Sergejevitsh Hrushtshev työhuoneessaan.

Valok. S. Kosyrev.

HYVIÄ VIESTEJÄ MOSKOVASTA

ELINOLOJEN PARANTAMISEKSI

Seitsenvuotissuunnitelman täyttäminen on päässyt hyvään vauhtiin ja alkaa jo tuottaa tuloksia. Tämä "seitsenvaiheiseksi raketiksi" ristitty suunnitelma on pannut sosialismin vastustajat ymmälle, ja he lohduttelevat nyt itseään epäilemällä suunnitelmamme täyttämisen määräaikoja. Heidän huolensa on paljastanut melko suorasukaisesti englantilainen "Reynolds News", joka hiljattain kirjoitti: "Loppukädessä voiton perii se järjestelmä, joka kykenee tarjoamaan ihmiskunnalle hyvän toimeentulon."

Neuvostoliiton valtavat saavutukset teollisuuden ja maatalouden alalla antavat mahdollisuuden kohottaa jo lähiaikoina tuntuvasti kansan elintasoa, parantaa sen aineellisten ja henkisten tarpeiden tyydyttämistä. Tätä huolenpitoa ihmisestä kuvastavat esim. Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean ja hallituksen äskettäin tekemät päätökset ruokalaverkoston laajentamisesta sekä kaiken muun palvelun parantamisesta.

Mainittujen päätösten hahmottelema ohjelma hämmästyttää sellaisiakin, jotka ovat tottuneet neuvostomaan mittasuhteisiin. Niinpä on aikomus avata 64 300 ruokalaa, kahvilaa ja ravintolaa, jotka voivat ottaa samanaikaisesti vastaan 3 100 000 asiakasta. Perustetaan noin 77 000 pukimoa, jalkine- y.m. verstasta palvelemaan väestön jokapäiväisiä tarpeita. Tällaiset toimenpiteet suovat neuvostoihmisille uusia mukavuuksia, säästävät paljon aikaa ja varoja. Kaikki se on omiaan kohottamaan kunkin kansalaisen reaalipalkkaa ja elintasoa.

Samanlaisia tarkoituksia palvelee seitsenvuotiskauden ensimmäisen vuoden budjetti. Opetuslaitokseen, terveydenhoitoon, eläkkeisiin ja erilaisiin avustuksiin on tänä vuonna myönnetty 19,2 miljardia ruplaa enemmän kuin viime vuonna. Tupaantulijaisten alalla Neuvostoliitto on edelleen ensimmäisellä sijalla maailmassa: kuluvan vuoden loppuun mennessä muuttaa uusiin asuntoihin noin 10 miljoonaa henkeä. Sanomalehdissä ja radiossa kerrotaan yhä useampien tuotantolaitosten siirtyvän lyhyempään työpäivään tai viisipäiväiseen työviikkoon palkkoja alentamatta. Eräästä sellaisesta tehtaasta kerrotaan lehtemme tässä numerossa. Ja seitsenvuotiskauden ensimmäinen vuosi on vasta alussa!

AINOA PÄÄMÄÄRÄ

"Saksalaisen aikapommin kellokoneisto on naksuttanut jo kymmenen vuotta" — kirjoittaa tunnettu amerikkalainen pankkiiri ja julkisuuden mies James Warburg "New York Timesin" palstoilla. Sama asia huolestuttaa satoja miljoonia ihmisiä, jotka ovat saaneet jo kahdesti kokea tämän pommin aiheuttamat tuhot. Nyt se on taas ladattu ihan Euroopan keskuksessa: Länsi-Saksaa muutetaan NATOn ohjustukikohdaksi. Erään ranskalaisen tarkkailijan osuvan sanonnan mukaan Länsi-Berliini on muutettu "kylmän sodan" pääkaupungiksi, jossa Casus belli saattaa syntyä missä kadunkulmassa tahansa.

Juuri sen vuoksi laajat piirit kautta maailman ovat ottaneet tyydytyksellä vastaan Neuvostoliiton ehdotukset Saksan rauhansopimuksen solmimisesta, miehitysvallan lopettamisesta ja Länsi-Berliinin muuttamisesta aseettomaksi vapaakaupungiksi.

Sitä räikeämmässä ristiriidassa yleisen mielipiteen kanssa ovat eräiden piirien yritykset leimata Neuvostoliiton rauhanomainen aloite itsekkäiden etupyyteiden tavoitteluksi. Kerrassaan älyvapaita ovat väitteet, että Neuvostoliitto tahtoisi "alistaa Länsi-Berliinin punaisten valtaan" ja "sulkea länsivalloilta tien" k.o. kaupunkiin. Yhtä perättömiä ovat syytökset Saksan kysymystä koskevien neuvostoehdotusten ultimatiivisuudesta.

Likainen vesi ei ole peräisin puhtaasta lähteestä. Mainitunlaiset väitteet selittyvät joko onnahtelevalla logiikalla tai haluttomuudella luopua "kylmän sodan" menettelytavoista.

Vakavasti puhuen on tarpeetonta todistella, että neuvostohallitus ei halua etuilla toisten kustannuksella eikä vahingoittaa ketään. Eihän kukaan kärsi siitä, jos saksalaiset saavat rauhansopimuksen ja Länsi-Berliini vapautuu miehitysjoukoista. Päinvastoin, siitä voittavat kaikki kansat, samoinkuin yleinen rauha ja turvallisuus.

"...Neuvostohallituksen ehdotusten ainoana tarkoituksena on tehdä loppu toisen maailmansodan jätteistä, normalisoida tilanne Berliinissä ja koko Saksassa, tehdä siten hyvä aloite kylmän sodan lopettamiseksi", sanoi N. S. Hrushtshev Kremlissä järjestämässään tiedoitustilaisuudessa.

Länsi-Berliinin ohjesäännön muuttuminen ei synnytä mitään sekavuutta, sillä siellä säilyy entinen yhteiskuntajärjestys, entinen elämänmeno, samoin liike- ja kulttuuriyhteydet Idän ja Lännen välillä jäävät ennalleen. Uuden ohjesäännön takaajina voisivat olla neljä suurvaltaa ja Yhdistyneet kansakunnat järjestö. Neuvostoliitto on suostunut varmistamaan takeet sijoittamalla Länsi-Berliiniin vähimmäismäärän Englannin, Ranskan, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen taikka puolueettomien maiden asevoimia, sekä käsittelemään mitä tahansa muita ehdotuksia vapaakaupungin riippumattomuuden ja vapauden turvaamiseksi.

Mitä tulee toukokuun 27 päivään, niin Neuvostoliitto ei ole koskaan pitänyt sitä muuttumattomana Saksan kysymyksen ratkaisusta puheenollen. Hyvällä tahdolla osapuolet voisivat päästä sopimukseen lyhemmässäkin ajassa. Katkera kokemus on kuitenkin osoittanut, että Neuvostoliiton ehdotukset ovat jääneet monta kertaa ilman vastausta; vitkastelupolitiikan vastapainoksi Neuvostoliitto on asettanut tällaisen likipitäisen päivämäärän. Jos länsivallat pitävät kysymyksen käsittelyä kovin pulmallisena, Neuvostoliitto on valmis suostumaan pitempäänkin ratkaisuaikaan. Aikaa kyllä löytyy, jos on todella halua selvittää asiat!

DIPLOMAATIT, TOIMEEN!

Tappelulla ei tehdä totuutta. Neuvostoliitto ei uhkaa ketään atomisodalla. Sen asennetta luonnehtii Saksan kysymyksessäkin neuvotteluvalmius.

Neuvostoihmisten mielestä keskusteluja olisi tarkoituksenmukaisinta käydä korkeimmassa portaassa. Juuri hallitusten päämiesten kohtaaminen mahdollistaisi tehokkaan ja nopean suoriutumisen kansainvälisten suhteiden mutkikkaasta labyrintista ja katkaisisi todellisten sekä keksittyjen erimielisyyksien Gordioninsolmun. Korkeimmassa portaassa saavutetun sopimuksen pohjalla ulkoministerit voisivat valmistaa allekirjoituskuntoon yhteisesti hyväksytyt päätökset. Ottaen kuitenkin huomioon länsivaltojen kielteisen asenteen Neuvostoliitto on suostunut siihen, että ulkoministerit kohtaisivat ensin ja vasta sen jälkeen hallitusten päämiehet. "Koetettakoon tätäkin mahdollisuutta" — neuvostoihmiset sanovat.

Neuvostoliiton uusi aloite rauhan turvaamiseksi on herättänyt toiveita kaikkialla maailmassa. Pariisin "Le Combat" lehti kirjoittaa: "Neuvostoliitto osoittaa todellista halua neuvotteluihin järkevillä ehdoilla." Ateenan "Nea" tekee seuraavan johtopäätöksen: "Kansainvälisessä ilmapiirissä on alkanut henkäillä optimismin tuuli, joka edistää kahden maailman lähentymistä ja jännityksen laukeamista."

Saksan kysymyksestä käytävien neuvottelujen tarpeellisuuden on myöntänyt myös Englannin pääministeri Macmillan. Länsi-Saksan sosiaalidemokraattisen puolueen johtaja Ollenhauer on asettunut kannattamaan henkilökohtaista kosketusta. Neuvostoliitossa on tyydytyksellä huomioitu, että presidentti Eisenhowerin sanojen mukaan Yhdysvallatkin on valmis neuvotteluihin, vaikkakin varauksin.

Moskovan kehoitus: "Diplomaatit, toimeen!" saavat yhä uusia kannattajia maailman kaikissa piireissä.

N. S. Hrushtshev puhumassa lehtimiehille 19 p. maaliskuuta 1959.

RAUHANRETKEKSI sanottiin Hrushtshevin vierailua Saksan demokraattiseen tasavaltaan. Kuvissa (vasemmalta): 1. Hrushtshev ja Saksan sosialistisen yhtenäisyyspuolueen pääsihteeri Ulbricht keskustelemassa Leipzigin kevätmessuille saapuneiden itävaltalaisten liikemiesten kanssa. 2. Berliinniläisiä neuvostovieraan kunniaksi järjestetyssä kokouksessa. 3. Saksan sosiaalidemokraattisen puolueen puheenjohtaja Ollenhauer Hrushtshevin puheilla.

YSTÄVYYDEN JA YHTEISTYÖN vankalle perustalle rakentuvat Neuvostoliiton ja Intian suhteet. Neuvostoliiton hallitusvaltuuskunnan vierailu Intiaan on lujittanut niitä entistä enemmän. Kuvassa Neuvostoliiton korkeimman neuvoston puhemiehistön jäsen A. Andrejev, Intian varapresidentti S. Radjakrishnan ja Neuvostoliiton korkeimman neuvoston kansallisuuksien neuvoston ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja N. Muhitdinov.

NEUVOSTOLIITTO JA IRAK

Neuvostoliiton ja Irakin kansojen ystävyys lujittuu rauhanomaisen rinnakkaiselon ja toistensa sisäisiin asioihin puuttumattomuuden pohjalla. Uutena osoituksena siitä oli Irakin tasavallan hallitusvaltuuskunnan vierailu Moskovaan ja maittemme välillä solmittu sopimus taloudellisesta ja teknillisestä yhteistyöstä. Kuvassa N. Hrushtshev ja Irakin valtuuskunnan johtaja Ibrahim Kubba mainitun sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa.

YLI MILJARDIN RUPLAN nousee Suomen ja Neuvostoliiton kauppavaihto tänä vuonna. Neuvostoliiton ja Suomen taloudellisten yhteyksien kehittämisestä sovittiin Moskovassa hiljattain päättyneissä kauppaneuvotteluissa. Kuvassa Suomen kauppavaltuuskunnan johtaja, kauppa- ja teollisuusministeri A. Karjalainen keskustelemassa A. Mikojanin kanssa.

SIIVEKÄS RATSU

Korean kansandemokraattisen tasavallan suurlähettiläs Liu Siun Phar on lausunut Neuvostoliitto-lehden edustajalle:

— Kansallamme on legenda siivekkäästä ratsusta chellimasta, joka tekee matkaa päivässä tuhat li'tä. Kotimaani kulkee nyt eteenpäin tuon saturatsun nopeudella.

Vielä 14 vuotta sitten kotimaani oli varsin takapajuinen; sen teollisuus ja talous oli hyvin yksipuolista, siirtomaaluonteista. Kansanvallan pystyttäminen teki mahdolliseksi ryhtyä rakentamaan sosialismia. Sitten tuli kuitenkin sota. On vaikea sanoa, koska Korean kansandemokraattinen tasavalta olisi voinut poistaa sodan kauheat seuraukset, jollei se olisi kuulunut sosialistiseen leiriin. Luotettavat ja uskolliset ystävämme — Neuvostoliitto, Kiinan kansantasavalta ja monet muut sosialistiset maat ovat antaneet meille suunnatonta apua. Neuvostoliitto on myöntänyt Korealle 1 miljardin 300 miljoonaa ruplaa, Kiinan kansantasavalta — 800 miljoonaa juania. Näitä summia ei tarvitse maksaa takaisin. Nämä varat on käytetty kansantalouden jälleenrakentamiseen. Teollisuustuotantomme kasvu on kuuden viime vuoden aikana ollut keskimäärin 42 prosenttia vuodessa. Yritämme saada täytettyä ensimmäisen viisivuotissuunnitelmamme kolmessa vuodessa, siis jo tänä vuonna. Pohjois-Korea on teollisessa suhteessa muuttumassa kehittyneimpiin kuuluvaksi Idän maaksi. Tähän on suuressa määrässä ollut vaikuttamassa se apu, jota Neuvostoliitto on antanut Korean kansandemokraattiselle tasavallalle niiden välillä solmitun talous- ja kulttuurisopimuksen pohjalla. Jokin aika sitten me juhlimme tämän sopimuksen 10-vuotispäivää.

NEUVOSTOLIITON AMMATTIYHDISTYKSET

Maaliskuun lopulla pidettiin Moskovassa Neuvostoliiton ammattiyhdistysten XII edustajakokous. Esitämme eräitä tietoja tämän suuren joukkojärjestön toiminnasta.

◆ SNTL:n ammattiyhdistyksiin kuuluu 52 780 000 jäsentä, jotka ovat järjestyneet tuotantoperiaatteen mukaan. Kaikissa tuotantolaitoksissa, virastoissa sekä tieteellisissä ja oppilaitoksissa työskentelevät ammattijärjestön jäsenet valitsevat keskuudestaan työpaikkansa ammattiliittokomitean.

◆ Ammattiosastot osallistuvat teollisuuden hallintaan ja tuotantolaitosten suunnitelmien laadintaan sekä huolehtivat työntekijäin työehtojen ja elinolojen parantamisesta samoinkuin kulttuuripalvelusta.

◆ Eräs perusmuoto työntekijäin osallistumiselle teollisuuden hallintaan on vakituiset tuotannolliset neuvottelukunnat, joihin työntekijäin yleiset kokoukset valitsivat viime vuonna noin 7 miljoonaa henkeä.

◆ Työmaan tai laitoksen johto ei voi erottaa työstä ketään työntekijää ilman ammattiliittokomitean suostumusta. Ammattiliittokomitealla on lisäksi oikeus asettaa kysymys sellaisten talousjohtajien erottamisesta taikka rankaisemisesta, jotka eivät noudata työehtosopimusta, harjoittavat virkavaltaisuutta ja rikkovat työlainsäädäntöä. Tuotantolaitosten ja virastojen johtavia työntekijöitä nimettäessä on aina otettava huomioon ammattiliittokomitean mielipide.

◆ Kaikki työriidat ratkaistaan ammattiyhdistyksen ja työnjohdon edustajista muodostetuissa lautakunnissa. Viimeinen sana tällaisen riidan ratkaisussa kuuluu ammattiliittokomitealle.

◆ Ammattiyhdistykset valvovat työnsuojelu- ja turvallisuussääntöjen noudattamista. Ammattiyhdistysten tarkastajilla on oikeus tulla koska tahansa tuotantolaitokseen ja virastoon, ja rikkomuksia havaitessaan kieltää asianomaisen lohkon tai tuotanto-osaston työn jatkaminen, vielāpä pysähdyttää koko tehdaslaitoskin.

◆ Vuosina 1956—1958 valtio käytti työehtosopimuksissa huomioituihin työnsuojelutoimenpiteisiin 8 miljardia 800 miljoonaa ruplaa.

◆ Valtion sosiaalivakuutusrahasto koostuu tuotantolaitosten pakollisista määrāsuuruisista tilityksistä. K. o. varat ovat ammattiyhdistysten käytössä; työntekijäin ei tarvitse maksaa sosiaalivakuutusrahastoon ruplaakaan. Tänä vuonna sosiaalivakuutusmenot tekevät 64 miljardia ruplaa. 3 500 000 työntekijää viettää palkallisen lomansa lepokodeissa maksutta taikka suorittaen 30 prosenttia oleskelukustannuksista.

◆ Tammikuussa 1918 Venäjän ensimmäinen ammattiyhdistyskongressi korosti, että "Venäjän ammattiyhdistysliike ei voi täyttää suuria tehtäviään olematta läheisessä kosketuksessa kansainvälisen ammattiyhdistysliikkeen kanssa". Neuvostoliiton ammattiyhdistykset ovat aina puoltaneet yhteyksien laajentamista ja lujittamista muiden maiden työtätekeviin, ja kuuluvat ne Maailman ammattiyhdistysten liittoon.

◆ Neuvostoliiton ammattiyhdistysten kutsusta maassamme kävi viime vuonna 299 ammatillista valtuuskuntaa 56 maasta; Neuvostoliitosta kävi ulkomailla 176 valtuuskuntaa.

◆ Neuvostoliiton ammattiyhdistysväen edustajia osallistui viime vuonna työläisnuorison ensimmäiseen ammatilliseen maailmankongressiin Prahassa; Euroopan maiden ammattiyhdistysten rauhankonferenssiin Berliinissä; tekstiili-, ompelu-, säilyke- ja jalkinetyöläisten kansainväliseen konferenssiin; metalli- ja konepajateollisuuden työväen kansainväliseen konferenssiin; maa- ja metsätyöläisten maailmankongressiin sekä moniin muihin edustajakokouksiin, kongresseihin ja neuvottelukokouksiin.

→ Välähdys Neuvostoliiton ammattiyhdistysten XII edustajakokouksesta.

MAINEHIKAS VUOSIPÄIVÄ

Sosialististen maiden veljesperhe vietti hiljan historiallista merkkipäivää, Unkarin neuvostotasavallan perustamisen vuosipäivää. 40 vuotta sitten Unkarin työtätekevät ottivat vallan omiin käsiinsä. Neljän kuukauden kuluttua sisäinen ja kansainvälinen taantumus kukisti Unkarin työläisten ja talonpoikain nuoren valtion, voimatta kuitenkaan tukahduttaa Unkarin kansan vapauspyrkimystä. "Pysykää lujina! Voitto on oleva teidän!" — nämä Leninin Unkarin työläisille osoittamat sanat toteutuivat toisen maailmansodan jälkeen, jolloin Unkari astui uuden elämän rakentamisen tielle.

Mainehikkaan merkkipäivän johdosta pidettiin Moskovassa, Kievissä, Bakussa ja monissa muissa Neuvostoliiton kaupungeissa kansalaiskokouksia. Kuvassa välähdys Moskovan työtätekevien juhlakokouksesta.

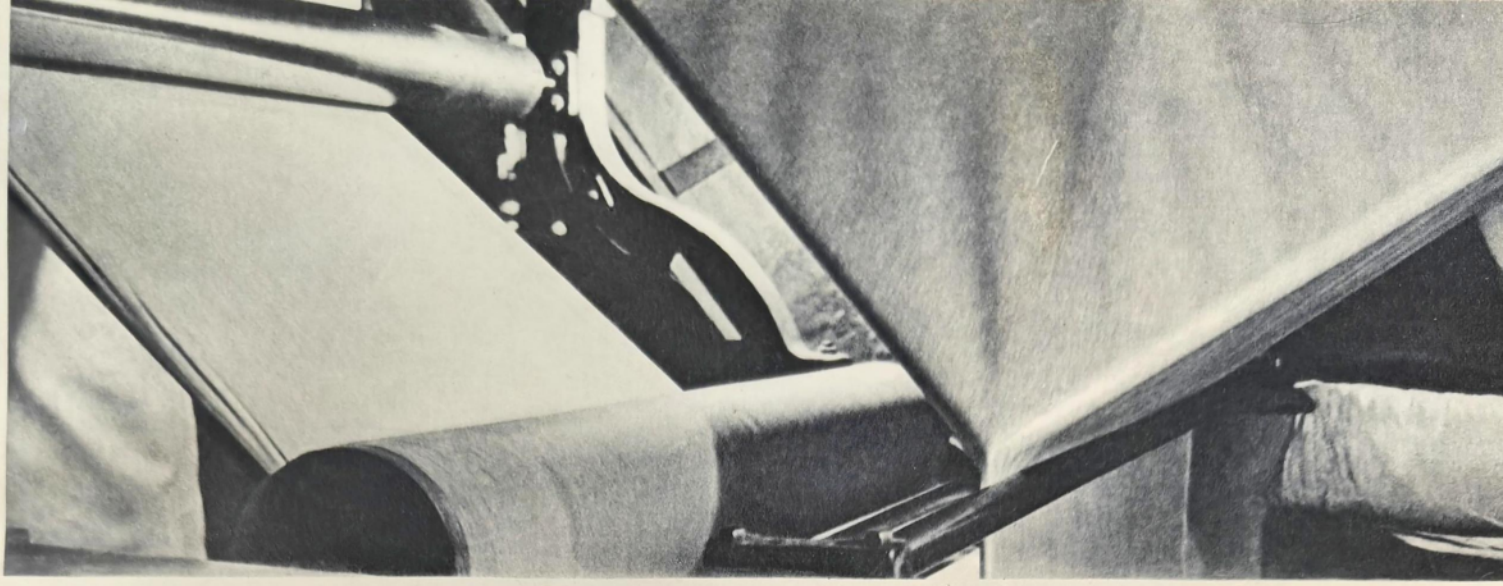

VIISI TYÖPÄIVÄÄ, KAKSI LEPOPÄIVÄÄ

Valok. J. TSHERNYSHEV.

Neuvostoliitossa siirrytään maailman lyhimpään työpäivään ja -viikkoon. Monet tuotantolaitokset ovat jo alkaneet tehdä työtä uuden aikataulun mukaan. Niihin kuuluu Kostroman suuri pellavatehdas, jossa on tuhansia työntekijöitä. Se on siirtynyt viisipäiväiseen työviikkoon. Millä tavalla tämä siirtyminen kahteen lepopäivään viikossa on vaikuttanut laitoksen työntekijäin elämään ja ansiotasoon, siitä kerrotaan kahdella seuraavalla sivulla.

HUHTIKUU	HUHTIKUU	HUHTIKUU	HUHTIKUU	HUHTIKUU	HUHTIKUU	HUHTIKUU
6	7	8	9	10	11	12
MAANANTAI	TIISTAI	KESKIVIIKKO	TORSTAI	PERJANTAI	LAUANTAI	SUNNUNTAI

ALBINA KOTSHETKOVA,

tehtaan työkirjuri.

Työviikkoni on lyhentynyt, olen saanut toisen lepopäivän, palkkani on kohonnut 27 prosentilla.

On mainiota saada käyttöönsä useita lisätunteja. Olen innokas taiteenystävä ja uhraan sille kaiken vapaa-aikani, niinpä osallistun näytelmäkerhoon ja kuoroon. Nykyisin voin käyttää joka päivä harjoituksia varten 2—2,5 tuntia.

TAMILA SHILOVA,

kehrääjä.

Ei ole helppo tehdä työtä ja opiskella, varsinkin kun edessä on keskikoulun päästötutkinnot. Työviikon lyheneminen on antanut minulle enemmän aikaa lukemiseen. Opiskelusta en aiokaan heti luopua: yleiskoulun jälkeen haluan jatkaa lukuja. Toivon pääseväni korkeakouluun.

Uusi työjärjestys on siis minulle hyvin mieluisa.

GALINA SIZOVA,

nuorisoasuntolan vastaava.

En tiedä, kuinka muilla, mutta minulla työ on lisääntynyt: nuoret pyytävät järjestämään useammin retkeilyjä, erikoisesti Moskovaan. Toisille on lainattava urheiluvälineitä, toiset pyytävät hankkimaan teatterilippuja, toiset pyytävät järjestämään erilaisia tilaisuuksia asuntolaan. Tällaisesta touhusta minua ei pelasta seurusteluhuoneen televisio enempää kuin taidekerhotkaan: kaikki haluavat viettää vapaahetkensä hauskasti ja hyödyllisesti.

ALEVTINA SAMARINA,

kehrääjä.

Kävimme hiljattain tutustumismatkalla Moskovassa. Nyt voin käydä useammin myös omaisteni luona Kostroman ulkopuolella. Aikaisemmin äitini valittelikin, että mentyäni tehtaaseen ja iltakouluun "olen unohtanut kokonaan kotini".

Lyhennettyyn työviikkoon siirtymisen jälkeen on palkkani kohonnut 12—15 prosentilla. Parempaa tuskin voi ajatellakaan, kuten itsekin ymmärrätte!

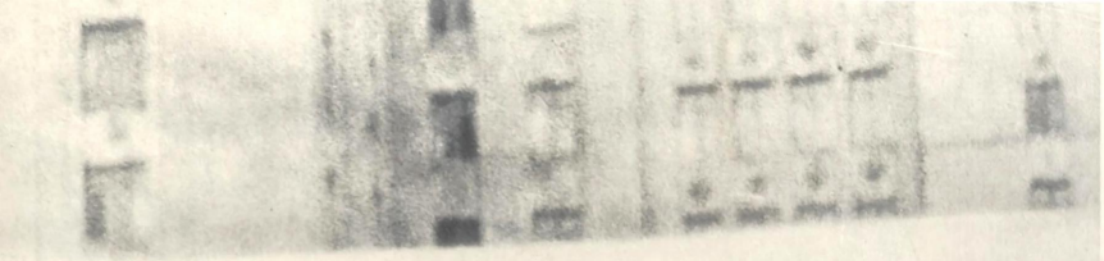

Tutustumismatkalla Moskovassa.

NINA BABARYGINA,

kutoja.

Ensin en oikein tiennyt, mihin olisin käyttänyt kaksi peräkkäistä vapaapäivää. Innostuin lukemaan. Mutta kun en ole mikään "tupajumi", aloin etsiä vaihtelua. Nyt käyn toisten tyttöjen kanssa useammin Moskovan teattereissa ja elokuvissa sekä retkeilyillä. Olemme käyneet myös kuuntelemassa esitelmiä Kostroman tulevaisuudesta ja muista aiheista.

NIKOLAI SHALUGIN,

maalari.

Olen työssä laitoksemme rakennustöiden osastolla, jossa ei vielä ole voimassa uusi työjärjestys. Mutta osastommekin siirtyy kohta lyhyempään työpäivään. Tapahtuu siis muutoksia perheelämässänikin. Vaimoni on insinöörinä toisessa tuotantolaitoksessa, jossa on toistaiseksi 8-tuntinen työpäivä ja yksi lepopäivä viikossa. Lyhyempään työpäivään siirtymisen jälkeen voin paremmin auttaa vaimoani kotiaskareissa. Vaihtuvat siis vississä mielessä osammekin: silloin minä tulen odottamaan häntä päivälliselle eikä hän minua.

NINA SAPOZHNIKOVA,

kutoja.

Kaksi vuotta sitten päätin keskikoulun ja tulin työhön tähän tehtaaseen. Kutojan ammatti miellyttää minua.

Harrastan kesäisin yleisurheilua, talvisin luistelua ja voimistelua. Nyt kaikkeen siihen on enemmän aikaa.

Tunnustan käyväni mielelläni myös tansseissa. Siksi on mukavaa, että kerhotalossamme järjestetään nyt paljon useammin tansseja kuin ennen.

JEKATERINA KOLESOVA,

tehtaan ammattiyhdistyksen puheenjohtaja.

Siirtyminen lyhennettyyn työpäivään ja -viikkoon ei ollut niinkään yksinkertainen asia. Tehtaan johdon, ammattiyhdistyksen, insinöörien, teknikkojen ja työläisaktiivien täytyi melko lailla halkoa päätään. Kaikki oli järjestettävä niin, että tehtaan tuotanto voisi jatkuvasti kohota, että työajan lyhentyminen ei olisi vaikuttanut vahingollisesti palkkoihin tai työehtoihin. Siksi tuotannon teknillisen uudestijärjestämisen, koneiston uusimisen, työvoiman sijoittelun ja tuotantomenetelmien parantamisen ohella piti ratkaista myös kysymys palkkajärjestelmän tarkistamisesta. Molempien näkökohtien yhteensulattamisella saimmekin pulman onnelliseen ratkaisuun.

Ensinnäkin teemme nyt työtä viisi päivää viikossa, joten kaksi päivää jää lepoa varten.

Toiseksi, työntekijät ovat alkaneet ansaita enemmän: kehrääjien palkka on kohonnut keskimäärin 13 prosenttia, kutojien 4,5 prosenttia ja valkaisijain 14,2 prosenttia.

Siirtyminen 5-päiväiseen työviikkoon vaati neljännen työvuoron järjestämistä ja uuden työvoiman palkkaamista. Vaikka useimmilla tulokkailla olikin keskikoulusivistys, ammattiosaston täytyi huolehtia, että jokainen sai hyvän ammattivalmennuksen. Sitä varten järjestettiin kursseja ja henkilökohtaista työopetusta. Meitä huolestutti myös tuotantokoneiston jatkuva uudistaminen, sillä siitähän riippuu työtehon kohoaminen, työn helpottuminen ja loppukädessä myös palkkojen nousu.

Uuden järjestelyn mukaisesti koko tehdas seisautetaan jonakin kesäkuukautena korjattavaksi. Se on erikoisen sopivaa työntekijöille, sillä he pääsevät kaikki samanaikaisesti palkalliselle lomalle. Ammattiyhdistyksen tehtävänä on huolehtia heidän lomansa onnistumisesta, parantolapaikkojen hankkimisesta, retkeilyn ja tutustumismatkojen ym. järjestämisestä.

Yleensä minusta tuntuu, että työn uudelleenjärjestely on suuresti mieleen kaikille työntekijöille.

Valkoisen kyyhkyn ritareita

KYMMENEN VUOTTA SITTEN, HUHTIKUUN 20. PÄIVÄNÄ 1949, ALKOI PARIISISSA RAUHANPUOLUSTAJIEN I MAAILMANKONGRESSI. TOIMITUS ON PYYTÄNYT ERÄITÄ TÄMÄN AIKAMME SUURIMMAN LIIKKEEN HUOMATUIMPIA TOIMIHENKILÖITÄ LAUSUMAAN AJATUKSENSA MAINITUN LIIKKEEN NYKYISESTÄ MERKITYKSESTÄ JA SEN SAAVUTUKSISTA.

Valok. J. KOROLEV.

IVOR MONTAGU

(Englanti)

Ihmiskunnan historia ei ole tuntenut mitään siihen verrattavaa kuin nykyinen maailman rauhanpuolustajien liike. Liikkeen pohjana on aate, joka saa kannatusta kaikkien maiden kansoissa, kaikkia poliittisia, uskonnollisia ja ei-uskonnollisia ryhmiä edustavien ihmisten keskuudessa. XX vuosisadan ihmiskunta ei anna syöstä enää itseään sodan pyörteisiin. Kansojen tahtoa ei nykyisin voida jättää huomioimatta.

Millaisiin tuloksiin liikkeemme on sitten johtanut?

Se on johtanut siihen, että ihmiset ovat alkaneet ymmärtää ydinsodan turmiollisuuden. Ensimmäinen askel siihen suuntaan oli satojen miljoonien nimikirjoitusten kerääminen Tukholman julistukseen;

se on johtanut siihen, että ihmiset ovat alkaneet tajuta neuvottelujen välttämättömyyden, minkä tuntevat nykyisin liikkeellemme nurjamielisimmätkin valtiomiehet. Rauhan liiton solmimisen ajatus on levinnyt kaikkialle;

se on johtanut siihen, että ihmiset ovat alkaneet oivaltaa rauhan olevan mahdollisen, sen, että sodat voidaan ja täytyy lopettaa. Tätä vakaumusta vahvistivat aselevon solmiminen Koreassa ja Vietnamissa sekä sotien torjuminen Keski-Idässä;

se on johtanut ajatukseen, että kansallissorto saattaa johtaa sotaan ja että siirtomaavaltojen — mikäli ne tahtovat elää rauhassa — on otettava huomioon alusmaiden kurja asema;

se on johtanut itsensä rauhanpuolustusliikkeen laajentumiseen, vaikka se ei vielä olekaan kyllin voimakas eräissä maissa; siitä huolimatta se antaa vahvaa tukea kansojen vapausliikkeelle ja on yleensä kasvanut ja vahvistunut verrattomasti;

se on johtanut vakaumukseen, että on välttämätöntä olla taloudellisessa ja sivistyksellisessä kanssakäymisessä sekä kunnioittaa toistensa kulttuurisaavutuksia;

se on auttanut niiden suunnattomien mahdollisuuksien käsittämistä, joita aikamme tarjoaa ihmiskunnalle, jos kaikki tieteen ja tekniikan saavutukset suunnataan rauhanomaiseen rakennustyöhön eikä tuhoisan sodan valmisteluun.

Yleensä kymmenvuotinen toimintaselostus on varsin painavasisältöinen asiakirja.

LIAO CHENG-CHIH

(Kiina)

Yhä suuremmat ihmisjoukot ovat alkaneet viime vuosina ymmärtää, että rauhanpuolustajien liike liittyy erottamattomasti kansalliseen vapausliikkeeseen, taisteluun siirtomaasortoa vastaan. Niillä on yhteinen pohja: taistelu imperialistisia hyökkäyssotia vastaan.

Nykyään, kun itätuuli alkaa tulla länsituulta voimakkaammaksi, kansainvälinen tilanne on sangen otollinen rauhanpuolustajien liikkeen jatkuvalle eteenpäinmenolle.

Siirto- ja puolisiirtomaiden taistelu riippumattomuutensa puolesta on verrattomasti voimistunut ja vaatimus "kylmän sodan" lopettamisesta on saanut yhä suuremman kantavuuden.

Sosialismin leiri on jo paljon voimakkaampi kuin imperialismin leiri. Neuvostoliiton valtava seitsenvuotissuunnitelma ja sen horjumaton asennoituminen rauhan puolesta on luotettavana takeena rauhalle, se on avannut loistavia tulevaisuudennäköaloja.

Kiinan kansa tekee myös tarmokkaasti rakennustyötä ja lujittaa rauhaa puolustavia voimia.

Meidän on annettava realistinen arvio kuljetusta taipaleesta ja käytettävä kertynyttä kokemusta rauhanpuolustajien liikkeen kehittämiseksi ja laajentamiseksi. Samalla on oltava herkeämättömän valppaita ja kaikin voimin vastustettava imperialistien hyökkäyshankkeita.

JORGE ZALAMEA

(Kolumbia)

Rauhanpuolustajien liikkeen saavutukset ovat ilmeiset: yli 70 kansallisen komitean avulla se tukee kansojen yhteistä taistelua rauhanpolitiikan toteuttamiseksi. Kansainvälisessä mitassa järjestämillään joukkokampanjoilla se on mobilisoinut yleistä mielipidettä, mikä on pakottanut hallitukset ottamaan huomioon tämän voiman.

Historia ei tunne joukkoliikettä, joka olisi kymmenen vuoden ajan käynyt joka päivä ja kaikkialla taistelua maailmanrauhan puolesta ja lujittanut ja laajentanut rivejään.

Liikkeemme ansiosta jokainen rauhaan pyrkivä ihminen, ihmisryhmä ja kansa puolustaa sitä tietäen, että he eivät käy yksin tätä taistelua ja että heidän ponnistelunsa eivät ole turhia. Jo se, että kansat ovat maailman mitassa heränneet tuntemaan keskinäistä solidaarisuutta, on oikeutuksena liikkeemme olemassaololle ja todistaa sen tarpeellisuutta.

FELIX IVERSEN

(Suomi)

Kun rauhanpuolustajat v. 1949 esiintyivät ensimmäisen kerran suhtauduin heidän liikkeeseensä pidättyvän objektiivisesti. Noihin aikoihin oli laajasti vallalla käsitys, että tämä liike olisi Kominternin toiminnan jatkoa. Siihen mennessä olin uhrannut rauhantyölle jo 30 vuotta elämästäni, mutta en lainkaan halunnut, yhtymällä rauhanpuolustajien liikkeeseen, joutua puoluepolitiikan välikappaleeksi. Pariisin kongressin päätöksiin saatoin kuitenkin kokonaisuudessaan yhtyä. Vuonna 1950 pidetty Varsovan kongressi, jossa sain tutustua tähän liikkeeseen "sisältä", ja sen päättävä yhtyminen aseistariisuutumisvaatimukseen sekä periaatteeseen "neuvottelut voimankäytön asemesta" osoittivat minulle havainnollisesti, että tähän liikkeeseen voivat yhtyä kaikki rauhanystävät ja että heidän velvollisuutensa on yhtyä siihen.

Kaikesta sydämestäni haluan ja samalla toivotan minulle niin rakkaaksi käyneelle liikkeelle: ennenkuin kuluu toinen kymmenvuotiskausi tehköötyhteiset ponnistelumme ikiajoiksi lopun kirotuista sodista ja sotalaitoksista ja tulkoon ihmiskunnan elämä, rauha ja hyvinvointi ainaisesti turvatuksi!

YOSHITARO HIRANO

(Japani)

Rauhanpuolustajien liike on nykyiselle ajankohdalle kuvaava erikoisuus. Ennen toista maailmansotaa rauhanystävien voimat olivat hajalla. Nyt on olemassa mahtava järjestynyt rauhanpuolustajien liike, nyt me tuemme ja rohkaisemme toisiamme.

Erilaiset yhteiskuntajärjestelmät voivat elää rauhassa rinnatusten, eikä ole sellaisia kiistakysymyksiä, joita ei voitaisi ratkaista neuvotteluteitse. Toisten kansojen sisäisiin asioihin puuttuminen ei ole sallittavaa. Kaikkien kansojen kansallinen riippumattomuus vaatii kunnioitusta ja tukea. Näiden yksinkertaisten periaatteiden tunnetuksitekeminen, niiden kohottaminen joukkoliikkeen tasolle, onkin maailman rauhanpuolustajien liikkeen suuri ansio.

Me elämme atomienergian aikakautta. Jos syttyy sota, niin siitä tulee atomisota. Senvuoksi rauhanpuolustajien liikkeen on toimittava ensi sijassa atomi- ja vetyaseen kieltämiseksi.

KONSTANTIN FEDIN

(Neuvostoliitto)

Asuipa ihminen maapallolla missä tahansa häntä askarruttavat aina ja kaikkialla omat huolensa, perhe- ja työasiat, lasten tulevaisuus, asunnon parantaminen, vastaisuuden suunnitelmat jne. Nämä huolet ja suunnitelmat eivät rajoitu vain aineellisiin asioihin. Kukin meistä tavoittelee myös ylevämpiä päämääriä, tosin eri tavalla tajuttuja, mutta yhteistä hyvää tarkoittavia.

On yksi yhteinen hyvä, mitä ilman ei ole toivottavissa mitään onnea maailmassa, ei aineellista eikä henkistä.

Tuo korkein hyvä on maapallomme kaikkien kansojen välinen rauha.

Muistan rauhanpuolustajien kansainvälisen liikkeen synnyn ensi vuodot sodan jälkeen. Muistan Varsovan, Wienin, Helsingin ja monet muut kokoukset Englannissa, Italiassa, Belgiassa ja Saksassa. Muistan tuhatpäiset katukulkueet vaaleansinisine lippuineen, reippaat laulut, valkoiset kyyhkysparvet ja taivaalle kohotetut onnelliset ihmiskatseet. Muistan juhlalliset kongressisalit ja kiihkeät suosionosoitukset. Muistan miten käsitysten seisovat ihmiset yhdestä suusta toistivat yhtä ainoaa sanaa, sanaa, joka sisällyttää itseensä kaikki ajateltavissa olevat tunteet — rauha!

Noista alkuvuosista toivo on muuttunut vakaumukseksi ja kasvanut varmuudeksi, tullakseen rauhantahdoksi, sodanvaaralta suojautuvien kansojen voiton maineeksi.

Eläköön kansakuntien kädenpuristus rauhan hyväksi!

ROMESH CHANDRA

(Intia)

Rauhanliike on saanut viime vuosina paljon kannattajia Aasian ja Afrikan maissa. Siinä on eittämättä ollut osansa liikkeen päättävällä asennoitumisella sellaisissa elintärkeissä kysymyksissä kuin kansallisen riippumattomuuden suojeleminen, ydinaseen kieltäminen ja kansainvälinen yhteistyö.

Vapautensa puolesta taistelevat kansat odottavat kannatusta rauhanpuolustajien liikkeeltä niistä maista, joissa ovat vallassa imperialistiset hallitukset. Ja ne saavat tätä kannatusta.

Nykyisellä ajankohdalla, jolloin rauhan ja kansallisen riippumattomuuden voimat saavuttavat voiton toisensa jälkeen, imperialismin kärsiessä yhä uusia tappioita, rauhanliikkeen merkitys sodan torjumisessa ja pysyvän rauhan aikaansaamisessa kasvaa entistä enemmän.

JAMES ENDICOTT

(Kanada)

Maailman Rauhanneuvoston aloitteesta syntynyt ja kaikissa maissa jalansijaa saanut rauhanpuolustajien liike on muuttunut valtavasti vaikuttavaksi voimaksi, jollaista ei historiassa ole ennen esiintynyt. Unohtumattoman ystävämme Frédéric Joliot-Curien puheenjohdolla pidetyn Pariisin kongressin jälkeen liikkeemme on tavattomasti kasvanut.

Ihmiskunta elää nykyisin aikaa, jolloin on olemassa täysi mahdollisuus hävittää sodat ikuisiksi ajoiksi maankamaralta. Emme olisi realisteja, jollemme näkisi niiden tekijöiden punoutumista toisiinsa, jotka turvaavat rauhanomaisen rinnakkaiselon mahdollisuuden. Me, jotka uhraamme kaiken aikamme ja kaikki kykymme rauhanpuolustajien liikkeelle, käsitämme selvästi, miten suuri vaikutus sillä on ollut, kuinka tärkeä sen merkitys on tänään ja kuinka välttämätön sen olemassaolo on huomenna.

ANTUAN TABET

(Libanon)

Vaikeaa ja sitkeää taistelua rauhan puolesta on jatkunut jo kymmenen vuotta. Näinä vuosina on kaikkialla, varsinkin Aasiassa ja Afrikassa lähtenyt liikkeelle lukemattomia voimia.

Historiallinen Bandungin konferenssi, joka ilmensi puolentoista miljardin ihmisen heräämistä, oli tärkeä panos rauhanomaisen rinnakkaiselon ja kansainvälisen yhteistyön hyväksi.

Rauhanpuolustajien kansainvälisen liikkeen saama ennenkuulumaton vastakaiku lujittaa kansojen uskoa rauhan asian voittoon.

Miljoonat ihmiset kaikkialla maailmassa tehostavat nykyisin taistelua sen puolesta, että ydinaseita omistavien maiden neuvottelut Genevessä johtaisivat sopimukseen, jotta kaikkien joukkotuhoaseiden kokeilut lopullisesti kiellettäisiin.

Maailman Rauhanneuvoston jäsenet metropoliitta Nikolai ja amerikkalainen laulaja Paul Robeson.

METROPOLIITTA NIKOLAI

(Neuvostoliitto)

Venäjän ortodoksisen kirkon edustajana olen kaikkina näinä vuosina osallistunut aktiivisesti rauhanpuolustajien kansainvälisiin kongresseihin sekä Maailman rauhanneuvoston kokouksiin monien maiden pääkaupungeissa. Jokaisessa uudessa kokouspaikassa on voitu todeta rauhantahtoisten voimien entisestään kasvaneen kautta maailman. Samoin kuin kaikki muutkin rauhanpuolustajat minäkin panen suurella tyydytyksellä merkille, että kymmenvuotinen ponnistelu rauhanaatteen hyväksi on kantanut hyviä hedelmiä. Tunnen ylpeyttä siitä, että Venäjän oikeauskoinen kirkkokin on kantanut kortensa tähän pyhään asiaan. Kirkkomme on toiminut kristillisen rakkauden ja rauhan käskyjen mukaisesti ja kulkenut yhtä jalkaa kaikkia aatesuuntia ja poliittisia virtauksia edustavien hyväntahdon ihmisten kanssa.

Kehoitan kaikkia uskovaisia entistä tarmokkaammin ponnistelemaan kylmän sodan lopettamiseksi, ja uskon horjumattomasti, että rauha on perivä voiton.

RAJAHDYSAALTO
ÄÄNIAALTO
SÄHKÖMAGNEETTINEN SÄTEILY
RADIOAKTIIVISET HAJOAMISAINEET
VALOSÄTEILY
LÄPÄISEVÄT YDINSÄTEILYT
SEISMISET AALLOT

EI VOIDA SALATA!

Nobel-palkinnon saajan, akateemikko N. N. Semjonovin haastattelulausunto

ENSI ASKEL ASERIISUNTAA KOHDEN

Tieteen ja tekniikan kehitys on johtanut siihen, että XX vuosisadan puolivälissä syntyi joukkotuhoase, joka kykenee suurella tarkkuudella hävittämään kohteensa, olipa se missä tahansa. Tieteen ja tekniikan saavutukset ovat kumonneet entiset etäisyyskäsitteet, ja ihmiskunnan eteen on noussut kärkevämpänä kuin konsanaan vaatimus noudattaa nykyisessä "ahtaudessa" sääntöä "sopu sijaa tekee".

Aseriisunta, ensi sijassa atomi- ja vetyaseen kieltäminen, voisi suuressa määrin edistää kansainvälisen tilanteen tervehtymistä. Ensi askeleena tällä tiellä pitäisi kieltää ydinasekokeet kaikkialla ikuisiksi ajoiksi. Mainitut kokeet kärjistävät valtioiden välisiä suhteita ja vaarantavat miljoonien ihmisten terveyttä rauhan aikanakin. Kaikkien maiden kansat toivovat ja vaativat kokeiden kieltämistä.

Länsivallat ovat kauan aikaa pitkittäneet ydinkokeiden lopettamista sillä verukkeella, ettei tällaisen sopimuksen noudattamista muka voida tehokkaasti valvoa. On kuitenkin hyvin tunnettua, että jokainen taho voi ilman keskinäistä valvontajärjestelmääkin havaita ja on jo havainnutkin toistensa ydinräjähdykset, vaikka ne tapahtuivat maapallon toisella puolellakin. **Tehokas valvonta on täysin mahdollinen ja toteutettavissa — tällaiseen johtopäätökseen tuli yksimielisesti myös kahdeksan maan asiantuntijain neuvottelu** Genevessä viime kesänä. Ja tiedehän kulkee eteenpäin, ja havaintokeinojen parantaminen tekee valvonnan vielä tehokkaammaksi.

NASKALI SÄKISSÄ

Sanotaan, että naskalia ei voida säkkiin kätkeä. Vielä vaikeampi on salata ydinräjähdyksiä. Atomi- ja vetypommiräjähdyksissä syntyy sellaisia ilmiöitä, jotka tuntuvat tuhansien kilometrien päässä ja mahdollistavat kokeiden suorituspaikan ja -ajan määrittelyn.

Tällaisiin ilmiöihin kuuluu räjähdyksen synnyttämä ilma-aalto, joka muuttuu vähitellen ääniaalloksi ja leviää joka puolelle äänen nopeudella. Sitäpaitsi ydinräjähdystä seuraa radiovärähtelyjen heijastuspiirissä voimakas sähkömagneettinen säteily. Tällainen radiosignaali kulkee maapallon ympäri valon nopeudella. Räjähdyksistä ovat todistuksena myös suuret määrät radioaktiivisia aineita, jotka saastuttavat laajoilla alueilla maanpinnan ja ilman. Maanalaisista räjähdyksistä leviää voimakkaita seismisiä aaltoja. Kaiken lisäksi atomi- ja vetypommien räjähdykset voidaan havaita niiden synnyttämistä valonleimahduksista ja läpäisevistä ydinsäteistä, vaikka räjähdys tapahtuisi hyvinkin suuressa korkeudessa.

Pienenkin (noin 1 000 ton. trotyylia) pommin räjäyttäminen ilmassa synnyttää akustisia aaltoja, jotka voidaan todeta sitä varten tarkoitetuilla laitteilla 1 000—4 000 kilometrin päässä räjähdyspaikalta. Radiosignaalit voidaan suuntimien avulla peilata yli 6 000 kilometrin päästä. Jopa 2 000—3 000 kilometrin päästä räjähdyspaikalta otetut maa- ja ilmakokeet antavat tarvittavat näytteet. Radioaktiivisuuden voi todeta vielä kahdentenakymmenentenä päivänäkin räjähdyksen jälkeen.

Vedenalaiset räjähdykset voidaan havaita vielä helpommin kuin ilmassa tapahtuneet, sillä ne synnyttävät voimakkaita hydroakustisia aaltoja. Pientenkin pommien räjähdykset antavat tuntea itsensä 10 000 kilometrin päähän.

Maanalaisten räjähdysten synnyttämät seismiset aallot voidaan rekisteröidä 1 000—3 500 kilometrin päässä.

MAANJÄRISTYS VAIKO RÄJÄHDYS!

Maanalaisten ydinräjähdysten synnyttämät seismiset aallot muistuttavat maanjäristyksen synnyttämiä maankuoren värähtelyjä. Maanjäristysten esiintymispaikat ulottuvat kuitenkin vain verraten pienelle maa-alueelle planeetallamme. Sitäpaitsi olisi väärin asettaa seismisilläkin seuduilla yhtäläisyysmerkkiä ydinräjähdysten ja maanjäristysten synnyttämien aaltojen välille. Havaintolaitteet tuntevat maanjäristysten ja ydinräjähdysten eron, ja jos seismisten aaltojen mittaus tapahtuu useammalta havaintoasemalta, niin eroavaisuus on vielä selvempi. Voidaan tietenkin olettaa, että maanjäristyksille alttiilla alueella suuressa salaisuudessa suoritettujen yksityisten räjäytysten synnyttämät seismiset aallot saattavat olla melkein samanlaisia kuin maanjäristysten synnyttämät. Mutta tällaisessakin tapauksessa on helppo saada tosiperäiset tiedot tutkimalla oletettu räjähdyspaikka, sillä jokainen maanalainen tärähdys tulee ehdottomasti rekisteröidyksi ja räjähdyspaikan koordinaatteja saadaan tieto hyvin tarkasti.

SOPIMUSTIE ON AUKI

On piirejä, jotka koettavat luoda vaikutelmaa, että tiede ei voisi tarjota koeräjäytysten tehokasta valvontakeinoa. Tuontapaiset yritykset loukkaavat tiedemiehiä ja asettavat heidät väärään valoon maailman silmissä. Kansat saattavat sanoa: "Olette keksineet atomipommin, mutta ette voi paljastaa räjähdyksiä. Kuka sitä uskoo!" Eikä siihen tietysti voidakaan uskoa. Jos jotkut tiedemiehet väittävät päinvastaista, niin he ovat joko aivan kyvyttömiä tai tekeytyvät tyhmiksi niiden mieliksi, joita he palvelevat.

Ydinräjäytysten nykyiset paljastamiskeinot ja outojen ilmiöiden tutkiminen, kuten sanotaan, paikan päällä **antavat mahdollisuuden rekisteröidä ja paljastaa atomi- ja vetyasekokeet suoritettakoon niitä missä tahansa, siinä luvussa myös maan alla.**

Ydinräjäytysten lopettamista koskevan sopimuksen noudattamisen valvonta ei siis synnytä mitään vaikeuksia. Länsivaltojen kieltäytyminen tällaisen sopimuksen solmimisesta voidaan selittää vain niiden haluttomuudella luopua tällaisista vaarallisista kokeista. Mitä tulee Neuvostoliiton katsantokantaan, niin N. S. Hrushtshev vahvisti sen jälleen Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XXI edustajakokouksen puhujalavalta: ". . .me ehdotamme jälleen USA:lle, Englannille ja Ranskalle: kieltäkäämme atomi-, vety- ja rakettiaseen kokeileminen, tuottaminen ja käyttäminen ikuisiksi ajoiksi, hävittäkäämme tämän joukkotuhoaseen kaikki varastot, käyttäkäämme ihmisälyn suurinta keksintöä yksinomaan rauhanomaisiin tarkoituksiin, ihmisten hyväksi. Hallituksemme on valmis allekirjoittamaan asiasta sopimuksen vaikka huomenna."

Tässä koneessa taivutellaan öljykatkaisijain teräskuoria.

INSINÖÖREJÄ

500 000 voltin öljykatkaisija. Näistä laitteista kerrottiin lehtemme edellisessä numerossa.

V. OTSHERETIN, kirjailija.

Valok. S. KROPIVNITSKI.

— Luulin, että kaikilla uralilaisilla on pitkä parta, pörröiset kulmakarvat ja kuhmuraiset karvaiset kädet. Olen kuullut sikäläisen väen verhoavan itseään villieläinten nahoilla, tappavan karhun aamiaiseksi ja sitten valavan terästä metsänkorvessa kuudenkymmenen asteen pakkasessa. Käsiäkin kuuluivat lämmittelevän sulassa raudassa. . .

Näin kertoili minulle v. 1945 eräs ranskalainen leipuri, kun uralilaiset taisteluvaunut repivät piikkilankoja hitleriläisten perustamilta keskitysleireiltä Etelä-Saksassa vapauttaen moniin kansakuntiin kuuluneita vankeja.

Uralia voitaneenkin pitää neuvostomaan eksoottisimpana seutuna. Sana "Ural" merkitsee kultamaata, ja sen ehtymättömät luonnonrikkaudet ovat synnyttäneet paljon legendoja.

Eräs nuori kirjailija väitti kerran vakavissaan, että uralilaiset muodostavat erikoisen kansakunnan, joka ei ole minkään muun kaltainen. Kuunnellessaan tuollaisia juttuja uralilaiset myhäilevät ja ilkikurisesti myötäilevät. Jos kuitenkin kurkistaa syvemmälle, saa huomata, että uralilaiset ovat syntyisin kuka mistäkin. Heidän joukossaan on ukrainalaisia ja valkovenäläisiä, kasakheja ja bashkiireja, latvialaisia ja votjakkeja, sekä venäläisiä kaikkialta — Leningradista, Tulasta, Moskovasta ja vaikka mistä. . . He ovat kuitenkin kaikki uralilaisia, karun teollisuusseutunsa suuria patriootteja. Siellä viihtyvät vieretysten mahtavat teollisuusjättiläiset ja jylhät metsät, valtavat voimalaitokset ja hiljaiset järvet, nykytekniikan huippusaavutukset ja turkiseläinten rauhoitusalueet.

Neuvostomaan monien mahtavimpien teollisuuslaitosten nimet alkavat "Ural"-sanasta: Uralmash, Uralhimmash, Uralelektroapparat jne. Ne ovat tyypillisesti insinöörimäisiä sanalyhennyksiä, joihin insinöörit ovat aina taipuvaisia. Nykyisen Uralin elämäntyylin määrittelevät yleensä insinöörit. Heitä onkin paljon, Neuvostoliittohan on insinööriluvun mukaan ensimmäisellä sijalla maailmassa. Samaan aikaan heistä on aina puute: teollisuuden kasvuvauhti on kovin suuri!

Viime vuosina esim. Uralelektroapparat (Uralin sähkökojetehdas) on kasvanut ulos nimensä puitteista. Siitä on tullut suuri sähkökonetehdas, jonka tuoteluettelo käsittää noin 600 erilaista nimikettä. Tehdas on ollut toiminnassa vasta 25 vuotta. Sen työntekijöistä ei ole vielä satuja, tarinoita eikä legendoja. Ennen toista maailmansotaa se valmisti pieniä sähköuuneja, nykyisin se valmistaa katkaisijoita 500 000 voltin jännitteisiä voimansiirtolinjoja varten ja parhaillaan se hahmottelee 300 000 kW sähkögeneraattorien rakennetta.

— Uralilaisilla on paljon kokemusta tällä alalla. Viimeisten viidentoista vuoden aikana siellä on konstruoitu yli 160 uutta hydrogeneraattorityyppiä. Kilowateissa laskettuna kasvaa Uralelektroapparat-tehtaalla rakennettavien vesigeneraattorien yhteisteho seitsenvuotiskauden loppuun mennessä kymmenkertaiseksi. Tehdas on saanut suuria tilauksia voimakkaiden elohopeatasasuuntaajien ja muuntajien valmistamiseksi. Laitos kasvaa, samoin työntekijäin luku ja asiantuntemus; tulee nuorisoa tehtaan teknillisestä opistosta, kantatyöläiset opiskelevat tehtaan teknikumissa ja polyteknillisen korkeakoulun haaraosastossa.

On tunnettua, että tuotantolaitoksessa, varsinkin sellaisessa, mikä harjoittaa piensarjatuotantoa ja suorittaa kertatilauksia, "kesän" tekevät konstruktorit. Uralelektroapparat-tehtaalla on kymmenkunta suunnittelutoimistoa, monta sataa konstruktoria ja tutkimusinsinööriä. Siinä olisi kiitollista aineistoa uusille legendoille Uralin sankareista, teknillisen kehityksen eteenpäinviejistä, taikureista, jotka tekevät nykyisiä Uralin ihmeitä.

Kun legendoja ei vielä ole, niin pysytelkäämme todellisuuden puitteissa. Suunnittelutoimistoissa on paljon nuorisoa. Kaksi kolmasosaa insinööreistä on 26—30 vuoden ikäisiä. He tekevät työtään vähälukuisen veteraanijoukon — Uralin sähkökoneteollisuuden luojien — opastuksella ja ohjauksella.

Näistä veteraaneista kuuluisin on uralilaisen hydrogeneraattorikoulukunnan johtaja Konstantin Kostin. Hän on kotoisin Leningradista, mutta pahastuu kovasti, jos joku epäilee hänen uralilaisuuttaan. Hän kertoilee leikillisesti ammattinsa valinnasta. Kolmisenkymmentä vuotta sitten tämä hirmuisen pitkä mies sanoo menneensä eräiden muiden nuorten mukana Leningradin Elektrosila-tehtaan ylisuunnittelijan, nykyisin tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsenen Aleksanteri Aleksejevin puheille. Tämä oli katsahtanut Kostinia ja sanonut:

— Isoimpana joukosta saat alaksesi suuret generaattorit. . .

Nykyisin Kostin tunnetaan Neuvostoliitossa ja sen ulkopuolellakin yhtä monessa maassa kuin Uralelektroapparat-tehtaan tuotteetkin. Juuri Kostinin ohjauksella on rakennettu suurimmat generaattorit, joihin hän on tuonut paljon uutta ja omaperäistä. Hänen konstruoimansa tukilaakeri kestää kolmentuhannen tonnin kuormituksen ja suo mahdollisuuden ylittää voimakoneiden kapasiteettien kohottamisen tielle noussut kriitillinen "valli".

Kostin tunnetaan tehtaalla myös alansa uupumattomana tunnetuksitekijänä sekä kalajuttujen kertojana.

Ehkä lehtikuvaaja lieneekin näpännyt suunnittelutoimistossa kuvan Kostinista ja hänen työtovereistaan heidän kuunnellessaan jotakin kalajuttua, eikä pohtiessaan jonkin koneen rakennetta. Uralillakin on nähkääs avanto-onkijoita. Konstruktori Nikolai Konjushi on innokas onkija ja autoilija. Nuorison lemmikki Valeri Strahov, joka opettaa nuoria insinöörejä hehkuvan henkensä innolla, harrastaa valokuvausta. Kirill Ivanov on metsästäjä ja puutarhanhoitaja.

Konstruktorit ovat ylpäänsä alansa ja aatteensa riivaamia. Avannollakin on usein puhe vain piirustuk-

(Loppu siv. 17)

INSINÖÖREJÄ

Illan tullen, kun konstruktoritoimistossa vallitsee hiljaisuus, Boris Belkov palaa vielä kerran uuteen teknilliseen ideaan.

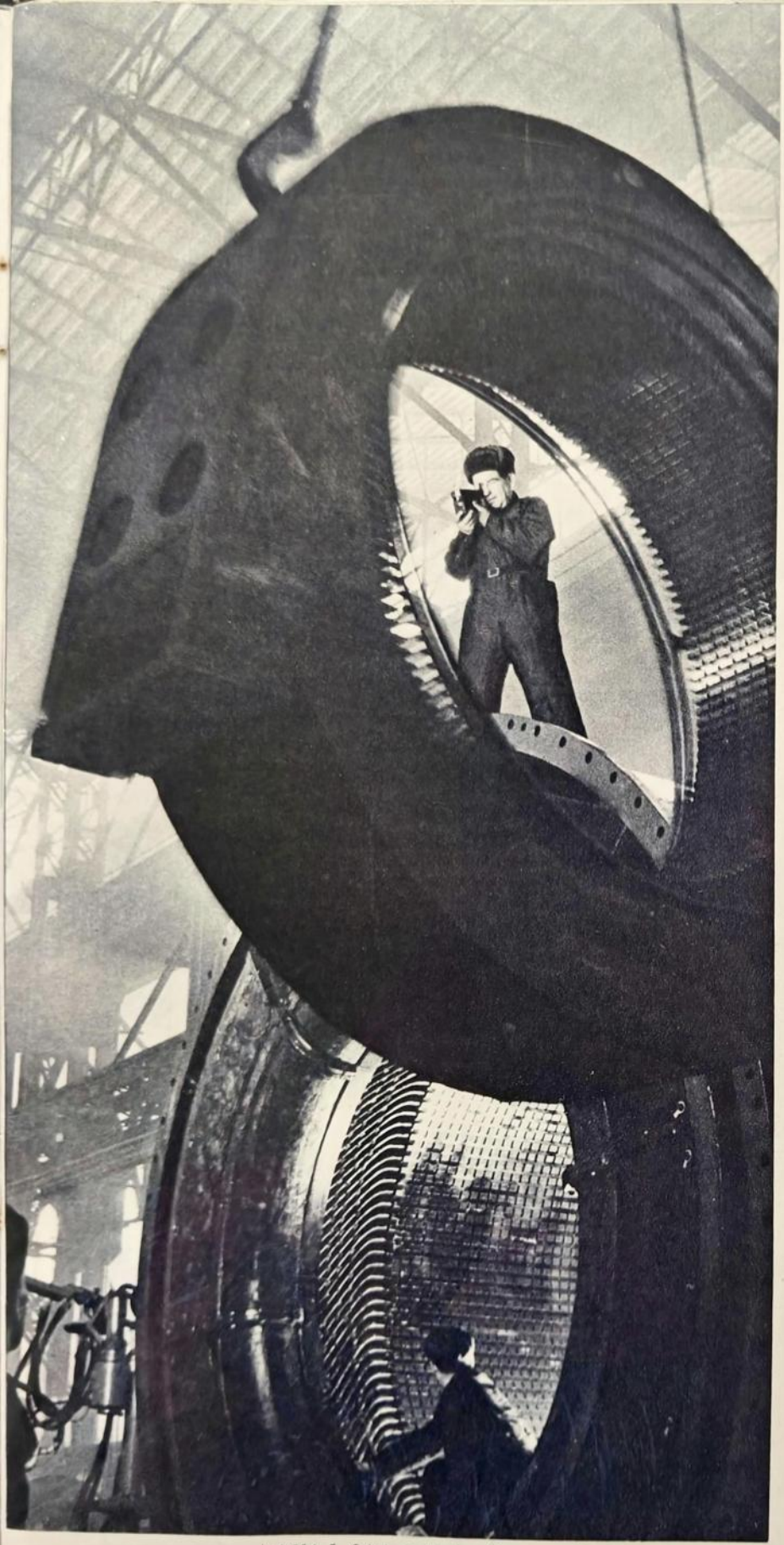

Insinööri F. Sobol on innokas filmaamaan. Jäätyään eläkkeelle hän perusti tehtaalla elokuvakerhon. Uralelektroapparat-tehtaan 25-vuotispäiväksi kerho valmistaa filmiä tuotantolaitoksestaan. Insinööri Sobol kuvaamassa.

Konstantin Kostin (keskellä) ja hänen kollegansa Valeri Strahov, Nikolai Konjushi ja Kirill Ivanov.

Tehtaan vanhin järkiperäistäjä, entinen työmies Leonid Mehontsev (oikealla) on nykyisin metallinleikkuulaboratorion insinöörinä. Hänet tapaa usein nuorten rationalisaattorien parissa.

Konstruktori Georgi Tshetshujevin työpäivä alkaa tavallisesti hitsaamossa, jossa tehdään suurjännitelinjojen katkaisijoita.

Tehtaan valistustalon teknikan kabinetissa on koolla tehtaan teknillinen neuvosto, johon kuuluu insinöörejä, teknologeja, työosastojen päällikköjä, tehtaan johtaja sekä Uralin polyteknillisen korkeakoulun opettajia, joiden kanssa tuotantolaitos on läheisessä yhteistyössä. Puhumassa yli-insinööri Vladimir Juditski.

Suurjännitelaboratoriossa pidetään päivällistauolla usein pöytätennisturnajaisia.

INSINÖÖREJÄ

sista. Pyhässä yksinkertaisuudessani menin kerran metsästysreissulle kahden insinöörin, suunnittelijan, kanssa. Emme tietenkään saaneet mitään. Palasimme tosin takaisin jonkin koneenosan parannussuunnitelma valmiina.

Monien nykyisten kirjoittajien heikkous on siinä, että me emme ole kovinkaan pitkällä tekniikassa. Kun voimavirtakatkaisijain suuri erikoistuntija istuu autonsa ratissa, ahertaa kotona television, radion tai magnetofonin parissa taikka kaivelee jossakin mielikokoelmassaan, niin hänen kanssaan vielä saattaa pysyä puheenaiheessa ja aikakin voi kulua hupaisesti. Mutta annapas puheen kääntyä hänen ammattialalleen! Hän johtaa suunnittelutoimistoa, joka on luonut ainutlaatuisen öljykatkaisijan 500 000 voltin jännitteelle, mutta me emme tunne muuta katkaisijaa kuin "sähkönappulan" huoneemme seinällä!

Kynäilijöiden lienee aika tarttua kirjoihin ja ryhtyä tutkimaan tekniikkaa, jotta he voisivat jotakuinkin tajuttavalla tavalla kertoa siitä ja sen luojista aikakautemme ihmisille. Eihän voida ymmärtää ihmisen sieluntilaa, ellei tiedetä hänen sisintään.

Mene ja tiedä, ehkä piakkoin ilmestyykin legendoja Uralin koneinsinööreistä. Mutta tuskinpa niistä tulee todellisuutta parempia. Legendojen ja tarujen ajat ovat menneet. On alkanut tekoplaneettojen aikakausi.

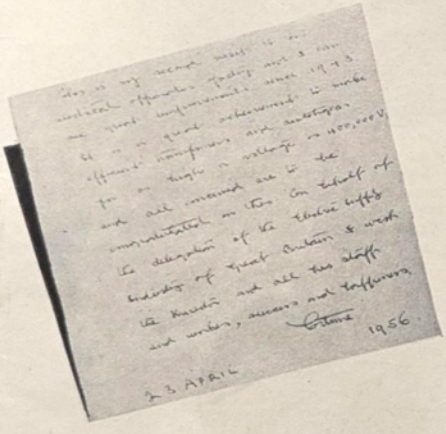

Iso-Britannian Voimahallinnon puheenjohtaja lordi Citrine on kolmentoista vuoden kuluttua ensimmäisestä käynnistään ollut taasen Uralelektroapparat-tehtaalla. Vieraskirjaan hän kirjoitti tehtaalla tapahtuneista suurista uudistuksista ja muutoksista. "On suuri saavutus tehdä näin hyviä muuntajia ja katkaisijoita. Toivotan tehtaan johtajalle ja työntekijäkunnalle onnea ja menestystä", sanotaan lausunnossa.

Konstruktori on uskollinen ammatilleen aina ja kaikkialla.

Perintöoikeudesta

VASTAUS ARABIALAISLUKIJALLEMME

Mustafa as-Salahi Yhdistyneen arabialaistasavallan syyrialaisesta osasta pyytää selostamaan Neuvostoliitossa voimassaolevaa perintöoikeutta. Kaupunginnotaari N. Bondarev vastaa hänen tiedusteluunsa.

Sosialistinen vallankumous teki lopun tuotantovälineiden yksityisestä omistuksesta Venäjällä. Tämä ei kuitenkaan koskenut kansalaisten henkilökohtaista omaisuutta eikä perintöoikeutta, joita Neuvostoliiton perustuslaki suojelee. Perimys tapahtuu joko lain tai testamentin perusteella.

Perinnönjako tapahtuu lain pohjalla silloin, kun ei ole testamenttia. Tällaisissa tapauksissa jäänyt omaisuus jaetaan tasan perijäin kesken määrätynlaisessa perimyssuhteessa. Esimerkiksi insinööri B:n kuoltua hänen omaisuutensa ja säästönsä siirtyivät hänen vaimolleen ja pojalleen. Jos heitä ei olisi ollut, niin vainajan omaisuuden olisivat perineet hänen vanhempansa, ja jollei heitäkään olisi ollut, niin veljet ja sisaret.

Jokaisella on oikeus testamentata omaisuutensa. Siinä tapauksessa se joutuu niille, kenet hän määrää perijikseen. Laki tekee poikkeuksen ainoastaan alaikäisten lasten ja muiden perinnönjättäjän huollettavina olleiden työkyvyttömien perheenjäsenten ja henkilöiden suhteen: heitä ei missään tapauksessa voida jättää perintöosuutta vaille.

Neuvostoliiton perintöoikeus tunnustaa siis ensisijaisiksi perijiksi perheenjäsenet, mikä on tietysti omiaan lujittamaan perheelämää. Perinnönjättäjä voi kuitenkin testamentata jäämistönsä kenelle tahansa, vaikka asianomaiset eivät olisikaan hänen sukulaisiaan. Niinpä jouduin viime kesänä laatimaan lääkäri T:n jälkisäädöksen. Hän oli yksinäinen nainen, joka testamenttasi huvilansa eräälle koulutoverilleen, tekijäoikeuden kirjallisiin teoksiinsa työtoverilleen ja säästönsä häntä viimeiset vuodet hoitaneelle sairaanhoitajattarelle.

Laki varaa kansalaisille oikeuden testamentata omaisuutensa myös kansalaisjärjestöille tai valtion laitoksille. Esimerkiksi professori B. luovutti taulukokoelmansa Tretjakovin taidegallerialle ja kenraali V. testamenttasi kesähuvilansa lastenkodille.

Lisättäköön, että ulkomaalaisilla perijillä on samanlainen perimysoikeus kuin neuvostokansalaisillakin. Jokin aika sitten Injurkollegio (ulkomaille asioita hoitava juristikollegio) toimitti Parilsissa asuvalle Ranskan alamaiselle, kirjailija S:n tyttärelle, tämän perintöosuuden isänsä kuoleman jälkeen.

Siinä lyhyt vastaus teitä kiinnostavaan kysymykseen herra es-Salahi.

ERILAISIA TÖITÄ JA TEITÄ VARTEN

Vetoauto KAZ-606.

Seitsenpaikkainen loistoauto ZIL-111.

On kulunut 35 vuotta siitä kun Neuvostoliitossa valmistui ensimmäinen kotimainen kuorma-auto, ja jo vuonna 1956 autoilla kuljetettiin lastia 4 200 900 000 tonnia. Seitsenvuotiskauden aikana maan autokannan kuormattavuus kasvaa yli 40 prosentilla ja autokuljetusten määrä noin puolella. Bussikanta lisääntyy 340 prosentilla. Valtakunnallisia autoteitä rakennetaan kolme kertaa niin paljon kuin edellisten seitsemän vuoden aikana.

Näillä sivuilla esittelemme autoja, joita Neuvostoliitossa tuotetaan nykyisin ja tullaan tuottamaan lähitulevaisuudessa.

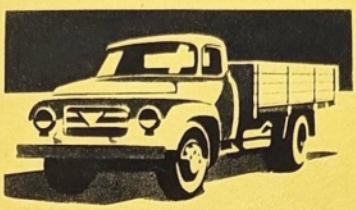

Neljän ja puolen tonnin kuormuri ZIL-130.

Nelipaikkainen pienoisauto. Kuluttaa polttoainetta 6 litraa 100 kilometrillä.

Kuorma-auton resorit ovat raskaita ja niihin menee paljon laatuterästä. Tässä autossa on sovellettu lupaavaa uutuutta: siinä on resorien asemesta eräänlaiset paineilmariipukkeet. Uudistus parantaa auton käyttöominaisuuksia, vähentää sen painoa ja säästää metallia.

Jokatien auto. Sen erikoisuus on siinä, että kuljettaja voi auton kulkiessa suoraan ohjaamosta säännöstellä ilmanpainetta renkaissa. Huonolla tiellä painetta voidaan alentaa ja lisätä siten kumin ja tien välistä tartuntapintaa. Jatkuvasti ilmaa syöttämällä puhjenneellakin renkaalla voidaan ajaa. Auton kulkukykyä lisää myös se, että kaikki pyörät ovat yksinkertaisia vetopyöriä. Auto kulkee helposti suoperäisellä maalla, kuivassa soluhiekassa ja lähes metrinpaksuisessa lumessa.

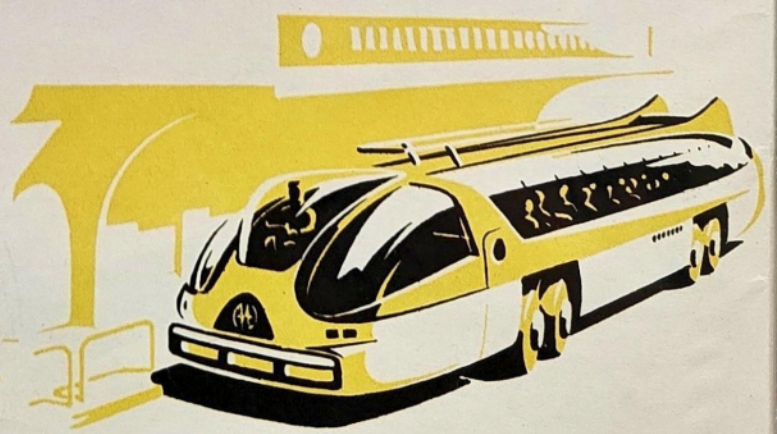

Moskvitsh-407.

Viiden hengen vaunu nimeltä Volga.

32-paikkainen linjuri ZIL-127

GAZ-52 ottaa kuormaa 2,5 tonnia.

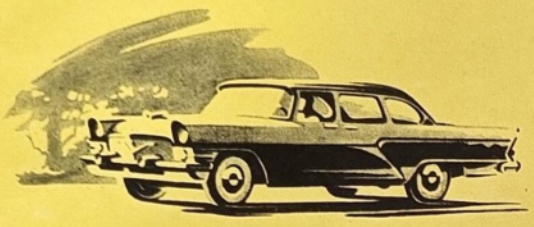

Seitsenpaikkainen Tshaika (Lokki).

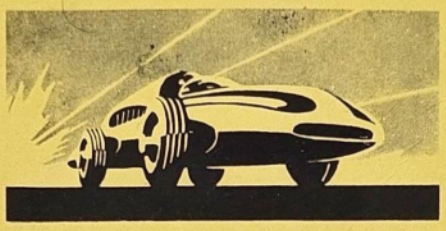

Kilpa-auto.

Farmarimallinen UAZ-450.

Tällainen auto ei paljon tietä kaipaakaan. Sen renkaiden leveys on 1,5 kertaa suurempi kuin korkeus ja paine 10—15 kertaa pienempi kuin tavallisissa renkaissa.

Tieteen ja tekniikan viimeaikaisia saavutuksia soveltaen Neuvostoliiton konstruktorit suunnittelevat uusia automalleja, entistä kulkukykyisempiä ja taloudellisempia. Kehityksen pääsuuntana on kestävyyden ja nopeuden lisääminen, liikkuvaisuuden parantaminen sekä käyttökustannusten alentaminen ajokilometriä ja työyksikköä kohti.

Kaikki nykyiset automallit vaihdetaan seitsenvuotiskauden kuluessa vähitellen uusiin ja parempiin.

Vasemmalla neuvostokonstruktorien ehdottamia uusia malleja: vetoauto, kaukolinjuri ja kippivaunu.

I. Dolmatovskin ja E. Moltshanovin piirustukset.

Aleksei Savrasov

A. Savrasovin piirustuksia.

Räystäiltä tippuu. Keväinen aurinko lämmittää leppoisasti. Sen keltaiset heijasteet leikkivät kevyesti lauta-aidalla. Lumi sulaa. Paikoittain jo näkyy pälviä.

Tuuli lakaisee pilviä korkealta taivaalta. Ne pakenevat pois, ja jossain näköpiirin rajoilla sulautuvat harmahtavaan hyyteeseen, joka tuntuu vievän mennessään ankaran talven viimeisiä vilunväreitä.

Koivut ovat heränneet pitkästä unestaan ja ojentuvat lämpöä kohden.

Ilma on puhdas ja kuultava, täynnä varhaiskevään raikkaita tuoksuja. On helppo hengittää. Ihmismielen valtaa kaiho ja levottomuus. Tekee mieli kuljeksia määrättömästi, tietä valikoimatta, kulkea ja ajatella jotain iloista, hyvää ja ylentävää.

Heräävän luonnon ylle levittäytynyttä hiljaisuutta häiritsee vain kevään ensimmäisten airueiden — peltovaristen sorasointuinen kuoro.

A. K. Savrasov antoikin tälle v. 1871 maalaamalleen taululle nimeksi: "Kevät on tullut". Taulu sai pian laajan kuuluisuuden, ja on tähän saakka säilynyt eräänä venäläisen maisemamaalauksen tunnetuimpana luomuksena.

Koruton taulu toi tekijälleen tunnustusta, mainetta ja kunniaa. Savrasovista alettiin puhua kansallisnerona, uuden vaiheen aloittajana Venäjän maisemamaalauksen kehityshistoriassa.

Missä piili Savrasovin uutuus? Minkä vuoksi tuo pieni taulu synnytti niin voimakasta vastakaikua ja niin laajaa ja kiivasta väittelyä?

Euroopan maisemamaalausta noihin aikoihin hallinneiden formalististen hapuilujen taustalla Savrasovin venäläismaisema soinnahti kuin runollinen ylistyshymni humanismille. Kaiken lisäksi taulu ilmestyi aikana, jolloin luonnonkauneuden mittapuuna pidettiin aurinkoisen Italian näkymiä, joiden rinnalla venäläiskansalliset maisemat tuntuivat eräistä arvostajista harmailta ja kiinnottomilta.

Savrasovin suuri ansio oli siinä, että hän otti luonnonkuvauksen pohjaksi aivan tavallisen, arkisen aiheen. Kieroiksi käpertyneissä koivuissa ja niissä näkyvissä variksenpesissä, vanhassa kirkossa ja sen varisevassa rappauksessa, matalissa maataloissa maalaamattoman aidan takana, harmaata hankea syövissä ruskeissa pälvissä hän loihti esiin Venäjän luonnon kauneuden väärentämättömänä.

Savrasovin sivellin, jonka väriasteikkoa luonnehtivat sinertävät, harmaat, valkoiset ja ruskeat sävyt, suuri vivahderikkaus — sekä valon ja varjon kevyt vaihtelu — ilmentää elämän keväisenä värelevää heräämistä ja luo syvällisen runouden tunnelman näiden inhimillisten aistimusten ympärille.

Venäjän maisemamaalauksessa tapahtunut käänne humanismiin ja kansanläheisyyteen, mikä niin selvästi tuntuu Savrasovin tauluissa "Kevät on tullut", "Kylätie" (1873), "Syysyö" (1872) ym. merkitsivät voittoa edistykselliselle demokraattiselle estetiikalle, joka alkoi raivata itselleen tietä juuri noina vuosina.

Tahtomattakin tulee mieleen toisen tunnetun venäläisen mestarin I. Kramskoin kolmannelle kuululle maisemakuvaajalle F. Vasiljeville lähettämä kirje, jossa Pietariin järjestettyä näyttelyä arvioitiin seuraavasti: "Savrasovin "Kevät on tullut" on paras, ja se on todella mainio."

M. Jablonskaja.

A. Savrasov. "Kevät on tullut".

LENIN-AIHEINEN TRILOGIA

Tunnettu neuvostokirjailija Nikolai Pogodin on ensimmäisenä tuonut suuren Leninin hahmon näytelmäkirjallisuuteen.

Pogodin, joka 20-luvulla toimi Pravdan kirjeenvaihtajana, joutui paljon matkustelemaan ja omin silmin näkemään uuden elämän ja uuden ihmisen synnyn kovan taistelun tuoksinassa. Hän oppi selvästi erottamaan sen, mikä on tärkeintä ajan ilmiöissä. Tämä määrittelikin hänen tuotantonsa tärkeimmän piirteen, mikä tulee selvästi ilmi niin hänen varhaisemmissa näytelmissään, sellaisissa kuin "Tempo", "Runoelma kirveestä" ja "Aristokraatit", jotka kertovat vapaan ihmisen muovautumisesta työnteon prosessissa, kuin myös hiljan ilmestyneessä elokuvassa "Ensimmäinen juna", jossa esitellään uudismaiden raivaajia.

Pogodinin päätyön muodostavat kuitenkin hänen Lenin-aiheiset näytelmänsä: trilogia "Kivääримies", "Kremlin kellot" ja "Kolmas, pateettinen".

Viimeksimainittu on valmistunut vasta äsken. Seuraavassa tekijä kertoo miten nämä kolme näytelmää syntyivät.

Lähes neljännesvuosisadan on Neuvostoliitossa esitetty näytelmää "Kivääримies". Kuvassa kohtaus, jossa rintamalta palannut sotamies Ivan Shadrin (näyttelijä I. Toltshanov) tapaa Vladimir Iljitsh Leninin (näyttelijä N. Plotnikov). Moskovan Vahtangov-teatteri.

Trilogiaa ryhdyin kirjoittamaan jo noin neljännesvuosisata sitten.

Lenin... Hänen elämänsä, joka katkesi niin varhain, koostui tuhansien ihmisten elämästä — tämän totuuden tajusin todella vasta syvennyttyäni siihen, mitä sanotaan aineistoksi. Aloitettava oli aineiston siitä osasta, mikä heijasti Leninin työtä, hänen toimintansa dynamiikkaa. Näin piti tehdä ennen kaikkea siksi, kun minun alani on draama, missä ensimmäinen käsky on toiminta.

Olin tuntenut Leninin elämänvaiheet jo ennenkin, mutta kokonaan eri asia on omata yleiskäsitys ja eri asia — tutkia kysymystä varta vasten; viimeksimainitussa tapauksessa jokainen yksityiskohta saa tavattoman tärkeyden ja ainutkertaisuuden. Tulinkin jo alussa johtopäätökseen, että täydellisen Lenin-hahmon luominen ei ollut ajateltavissakaan yhden näytelmän puitteissa. Ehkä joku nero voisikin sen tehdä. Sitä en osaa sanoa. Minä en ainakaan rohkenisi tarttua tuollaiseen tehtävään — täydellisen Lenin-hahmon luomiseen ja siis hänen toimintansa yleistämiseen vaikkapa vain Lokakuun päivien ajoilta.

John Reedin sanontaa käyttäen, mainitut kymmenen päivää järisyttivät maailmaa. Ne ovat kantavuudessaan loputtomat jo siksi, että ne vielä neljän vuosikymmenen kuluttua valaisevat maailman kansojen vapausliikettä ja sosialismin maiden rakennustyötä. Tai jos ottaisi, sanokaamme, nykyisen revisionismin ja tällaisen ajankohtaisen ongelman näkökulmasta näyttäisi Leninin toiminnan ja hänen teoreettiset lausumansa Lokakuun päivinä, niin tulisi näytelmä, mikä antaisi kovan iskun nykyisten revisionistien poliittiselle sanahaureudelle!

Edellä sivuamani seikat muodostivatkin suurimman vaikeuden ja aiheuttivat paljon päänvaivaa trilogiaa laatiessani.

Aiheena ensimmäiseen näytelmään — "Kivääримies" —, jonka kantaesitys tapahtui 1937 Moskovan Vahtangov-teatterissa, oli hiukkanen sitä taisteluа, jota Lenin kävi saadakseen työläiset ja talonpojat tarttumaan pelotta valtion asioiden hoitoon. Käytän sanaa "hiukkanen" siinä mielessä, että valitsin Leninin puheiden, kirjoitusten ja keskustelujen valtavasta määrästä vain yhden lyhyen lainauksen, joka kuvastaa hänen mietteitään uusista ilmiöistä. Tarkoitan sitä tunnettua kohtaa hänon puheestaan Neuvostojen kolmannessa yleisvenäläisessä edustajakokouksessa, missä hän muisteli junassa kuulemaansa keskustelua. Joku mummo oli kohdannut metsässä kivääримiehen, ts. punakaartilaisen, vallankumouksen soturin, ja kertoi siitä seuraavaan tapaan: "Sensijaan, että hän olisi ottanut minulta risut pois, hän toi niitä vielä lisää."

Tässä sinänsä vähäpätöisessä tapauksessa Lenin näki hyvin paljon: kansan ei tarvinnut enää pelätä kivääримiestä, sillä tämä oli nyt kansan ystävä, sen puolustaja; kivääримies itsekin henkilöi nyt kansaa, joka oli valmis rakentamaan ja suojelemaan valtaansa.

Tuo oli perusajatus näytelmässä, jossa Lenin esiintyi kansan elämän nerokkaana selvänäkijänä, nerokkaana siksi, että hänen näkemyksensä kasvoi sosialistisen rakennustyön teoriaksi ja käytännöksi. Kun arvelin saaneeni aineiston kasaan minut valtasi äkkiä voittamaton halu ryhtyä heti kirjoittamaan — ja minä kirjoitin Leninin kohtauksen sotamies Shadrinin kanssa, kuten sanotaan, yhteen menoon. Sen jälkeen syntyi sitten muu näytelmä.

Noin vuotta myöhemmin ryhdyin sommittelemaan näytelmää "Kremlin kellot", ja jo silloin päätin kirjoittaa trilogian.

"Kremlin kellojen" aihe on sekin vain silmänräpäys Leninin elämästä, mutta sellainen silmänräpäys, joka tähyää tulevaisuuteen ja jota valaisee pyhä luottamus kansan luoviin voimiin.

Toisinaan kuulee väitettävän, että "Kremlin kellojen" teemana on maan sähköistäminen. Se ei ole totta jo senkään vuoksi, että insinööri Zabelinin hahmo ei ole tyypillinen miehille, jotka laativat ja toteuttivat Venäjän sähköistämissuunnitelmaa. Tosin Lenin vetää näytelmässä Zabelinin suunnitelman laadintaan. Tämä on kuitenkin vain toiminnan alkuaihe, joka olisi voinut olla toinenkin. Tärkeintä siinä on se, että vanha intellektuelli saadaan mukaan uuden elämän rakentamiseen ja sen osanottajaksi. Tämän aiheen ja sitä ilmentävän konkreettisen toiminnan yllä liitelee Leninin suuri, nerokkaan profeetallinen haave tulevaisuuden Venäjästä, maasta, joka oli silloin kauhistuttavan köyhä ja kurja.

Toista näytelmää laatiessani tunsin tilani kirjoittajana vapaammaksi ja varmemmaksi. Leninin hahmo onkin siinä laajapiirteisempi kuin ensimmäisessä.

Trilogian viimeinen näytelmä "Kolmas, pateettinen" on nimitetty **pateettiseksi** siksi, että se heijastaa ylevän murheellista hetkeä, Leninin poismenoa.

Näytelmää on vasta muutamia kuukausia esitetty Moskovassa ja muissa kaupungeissa, ja se on ajallisesti vielä niin lähellä tekijää, etten haluaisi kajota siihen. Sanon vain, että näyttelijä B. Smirnov, joka Taideteatterissa esittää Leniniä, on innoittunut uurastaja ja lahjakkuus. Hänen Lenin-tulkintansa korostaa esikuvansa korkeinta sisältöä — elävää henkeä, elävää ajatusta.

...Koko trilogia on omistettu Leninille, kuvastaen kuitenkin vain yksityisiä episodeja hänen valtavasta elämästään. Minulla henkilökohtaisesti ei riittänyt voimaa ryhtyä työhön, jolle olisi voinut antaa niin suuren nimen kuin — "Lenin".

Lopuksi tahtoisin korostaa, että me kaikki, jotka olemme tätä ennen ahertaneet ja tänään työskentelemme tämän henkilökuvan ikuistamiseksi näytelmäkirjallisuudessa, teatterissa ja elokuvassa, olemme ainoastaan tienraivaajia tulevaisuuden taiteelle ja sen kyvyille ja etsiskelyille, ja historiallisesti katsottuna annamme ehkä vain alkusysäyksen sosialistisen vallankumouksen aikakauden ja sen valtavien tapahtumien taiteelliselle tulkinnalle.

Nikolai Pogodin.

Tsarismin kukistuessa vaienneet Kremlin kellot soivat jälleen. Nyt Kremlin tornista kajahtelee "Kansainvälinen" — historia on lähtenyt uusille urille. Kohtaus Moskovan Taideteatterin näytelmästä "Kremlin kellot". Vasemmalta kelloseppä (näyttelijä B. Petker), F. E. Dzerzhinski (näyttelijä V. Markov) ja V. I. Lenin (näyttelijä B. Smirnov).

— Koko toivomme, koko tulevaisuutemme ja koko elämämme on proletariaatissa, jota ei voida koskaan pettää, — sanoo Lenin tohtaalla työläisille. Tämä on kohtaus Moskovan Taideteatterin esityksestä "Kolmas, pateettinen". V. I. Leninin osassa näyttelijä B. Smirnov.

XXI VUOSISADAN KYNNYKSELLÄ

"Ilman mielikuvitusta ei ole perspektiiviä. Ilman mielikuvitusta ihminen taantuu auttamattomasti kehityksessään. Luova työ ei sovellu paikallaan polkemiseen."

Nämä sanat eivät ole lähteneet taiteilijan suusta eivätkä kirjailijan kynästä, vaan kuvittelemaan kehoittaa Neuvostoliiton tiedeakatemian presidentti A. N. Nesmejanov; hän tekee sen eräässä äsken ilmestyneessä hiukan epätavallisessa kirjassa. Se on kahden lehtimiehen, Mihail Vasiljevin ja Sergei Gushtshevin "Reportaasi XXI vuosisadalta", missä kerrotaan matkasta tulevaisuuteen. Ovi, jonka kautta he astuvat huomispäivään, on Neuvostoliiton tiedeakatemian puhemiehistö.

— Kun Neuvostoliiton tieteen ja tekniikan saavutukset ihmetyttävät maailmaa jo tänään, niin mille tasolle ne nousevatkaan ensi vuosisadan alkuun ehdittäessä? — tiedustelivat lehtimiehet huomatuilta tiedemiehiltä ja insinööreiltä. Näiden antamat puolittain haaveenomaiset vastaukset muodostavatkin k. o. kirjan. Sen sisältämät toivekuvat eivät ole kuitenkaan tuulesta temmattuja, vaan pohjistuvat ihmisälyn reaalisiin saavutuksiin.

Seuraavassa julkaisemme pieniä poimintoja mainitusta matkareportaasista.

ÖINEN AURINKO

Professori **Georgi BABAT.**

Vuonna 2 000 moskovalaiset ottavat nähtävästi uuttavuotta vastaan 20—30 kilometrin korkeudelle sytytetyn tekoauringon loisteessa. Neljältä kaupungin ulkopuolella sijaitsevalta suurjaksoasemalta lähetetyt sähkömagneettiset sädekimput kohtaavat toisensa korkealla kaupungin yllä. Niiden polttopisteessä syttyy loistava "aurinko", typpi- ja happimolekyylien alkaessa hehkua. Liekissä syntyy typpioksideja, arvokkaita lannoitusaineita, jotka sateen ja tuulen mukana laskeutuvat maahan.

Ajoteiden alle sijoitetaan suurjaksovirtaa välittävät aaltojohtimet. Asianmukaisilla vastaanottolaitteilla varustetut ajoneuvot voivat kulkea tuollaisilla teillä nopeasti ja äänettömästi, ottaen sähkömoottoreittensa käyttövoiman maanalaisista voimalinjoista. Ilmajohdot, moottorien jyrinä ja pakokaasujen saasta katoaa kaduilta ikipäiviksi.

"VARAOSIA" IHMISELLE

Mihail ANANJEV, kirurgi.

XXI vuosisadan kirurgi ei tarvitse leikkausveistä. Sen korvaa ultraäänipuikko, joka avaa kudoskerroksen ja hyytää siitä vuotavan veren, puudutettuaan sitä ennen leikattavan paikan. Monet operaatiot eivät yleensä vaadi enää kirurgin puuttumista asiaan: ultraäänilaitteet hajottavat maksa- ja munuaiskivet ja poraavat hampaan kivuttomasti. Taidokkaat elektroni- ja matematiikkakoneet suorittavat taudinmäärittelyn ja auttavat lääkäriä leikkauksessa sekä potilaan jälkihoidossa.

Ratkaisuvuorossa on ongelma, joka askarruttaa nykyisin maailman kaikkia lääketieteilijöitä, nimittäin kudosten biologinen yhdistettävyys. Heti kun se saadaan ratkaistuksi voidaan ryhtyä suorittamaan sellaisia mielikuvituksellisia leikkauksia kuin ihmisen sairaiden elinten vaihtaminen.

TEKOMETALLIT

Akateemikko Ivan BARDIN,
Neuvostoliiton tiedeakatemian varapresidentti.

Metalliteollisuuden tulevaisuus piilee alkuaineiden muuntamisessa. Radioaktiivisten menetelmien avulla insinöörit voivat "sommitella" sopivansisältöisiä metalleja käyttämättä niihin nykyisiä kalliita ja harvinaisia lisäaineita. Alkuaineiden keinollinen muuntaminen, niiden atomien ydinrakenteen muuttaminen, voi ehkä mahdollistaa harvinaisten ja hajaelementtien valmistamisen riittävissä määrin.

MERESTÄ KERÄTTY SATO

Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen **Lev ZENKEVITSH.**

Suurin maaeläin, norsu, tulee täysikasvuiseksi noin 40 vuoden iässä. "Valtameren norsu", valas, sensijaan varttuu aikuiseksi ja antaa perillisiä jo elämänsä toisena tai kolmantena vuotena. Tämä selittyy sillä, että meri on paljon rehevämpi "laidun" kuin maa. Ihmiskunta ryhtyy vielä viljelemään valtamerten "vainioita", korjaamaan niiltä suunnattoman suuria ravintoainemääriä. XXI vuosisadan alkuun ehdittäessä vedenalainen "agronomia" pääsee luultavasti oikeuksiinsa, ihmiset ryhtyvät hoitelemaan valtavaa meritaloutta ja korjaamaan varta vasten rakennettujen koneiden avulla runsaita satoja vedenalaisilta "tiluksilta".

ÖLJYVIRRAT MUUTTAVAT SUUNTAA

Akateemikko **Stepan MIRONOV** ja Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen **Matvei KAPELJUSHNIKOV.**

Vuoriöljy on lähimmän puolen vuosisadan monikelpoisimpia hyötymineraaleja. Sehän ei ole vain erinomaista polttoainetta, vaan myös mitä arvokkainta kemiallista raaka-ainetta, josta voidaan valmistaa tuhansia erilaisia tuotteita. Öljyn tuotantomenetelmiä parannetaan herkeämättä ja ehkä XXI vuosisadan alkaessa voidaan jo toteuttaa hyvinkin rohkeita suunnitelmia. Ottamalla selvän maanalaisten öljyvirtojen muodostumisen luonnonlaeista me opimme vähitellen ohjaamaan niitä. Silloin ei tarvitse porata koekaivoja oletetuille öljyesiintymille, vaan maanalaiset öljyvirrat ohjataan jo porattuihin aukkoihin.

ATOMILENTOKONEET JA VEDENALAISET LINJURIT

Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen **Vasili ZVONKOV.**

XXI vuosisadalle päästäessä tapahtuu liikenteessä suuria muodonmuutoksia. Kaupungeissa ehkä tulevat yleisiksi helikopterit ja liukuvat jalkakäytävät. Jo XX vuosisadan lopulla tultaneen kieltämään kokonaan autojen käyttäminen suurkaupungeissa.

Kaukolinjoja varten rakennetaan atomilentokoneita, jotka kulkevat 15—20 kilometrin korkeudessa 5—6 tuhannen kilometrin tuntinopeudella. Merimatkat muodostuvat nopeiksi ja rauhallisiksi, sillä matkustajalaivat tulevat kulkemaan pääasiallisesti veden alla. Ne voivat kulkea napamerten jääkenttien alitse ja yhdistää eri mantereet toisiinsa lyhintä tietä. Tulevaisuuden laivojen rakenteessa toteutuvat nykytieteilijäin monet ideat.

AURINKOKUNTAMME ULKOPUOLELLE

Professori **Kiril STANJUKOVITSH.**

Tutkittuaan koko aurinkokuntamme tulevan vuosisadan tiedemiehet alkavat valmistautua matkalle muihin maailmoihin. Tällaisen avaruuslaivan aineellisena massana tullaan ehkä käyttämään jotain Saturnuksen tahi Jupiterin seuralaista taikka suurta asteroidia. Sen voimakoneen polttoaineena käytetään mahdollisesti antimateriaa, joka tavalliseen aineeseen yhtyessään antaa suunnattoman energiamäärän. Laiva saavuttaa suunnilleen valon nopeuden.

Luulen, että XXI vuosisadan tiedemiehet saattavat loppuun kaikki tutkimukset, joita tarvitaan teoreettisesti ajateltavista moottoreista tehokkaimman — fotoniraketin — rakentamiseen.

VALUN JA VALSSAUKSEN KORVAAMINEN RÄJÄYTYKSELLÄ

Professori **Georgi POKROVSKI.**

Ikivanha hävityskeino — räjäytys — muodostuu luomisen ja rakentamisen välikappaleeksi. Tulevalla vuosisadalla voidaan räjäyttämällä valmistaa esineitä ultrakovista metalleista. Esimerkiksi volframputki voidaan valmistaa räjäyttämällä räjähdysaineesta valettu ja volframjauheella täytetty putki. Räjähdysvoima puristaa volframhiukkaset yhtenäiseksi hirmulujaksi putkeksi, jollaista on mahdoton valmistaa muulla tavalla.

UNELTA ANASTETUT TUNNIT

Akateemikko **Vladimir ENGELHARDT.**

Taistelu ihmisen terveyden ja pitkäikäisyyden puolesta tulee tapahtumaan monia teitä. Syöpä voitetaan viimeistään 20 vuoden kuluessa. On hyvin mahdollista, että keksitään keinot elimistön hermoväsymyksen poistamiseksi paljon nopeammin kuin se tapahtuu tavallisen unen aikana. Ihmiset oppivat tekemään vaarattomiksi kaikki väsymystokslinit 1—2 tunnissa. Se merkitsee sitä, että unelta "säästyvän" 6—7 tunnin ansiosta ihmisen aktiivinen ikä pidentyy 20—30 vuodella!

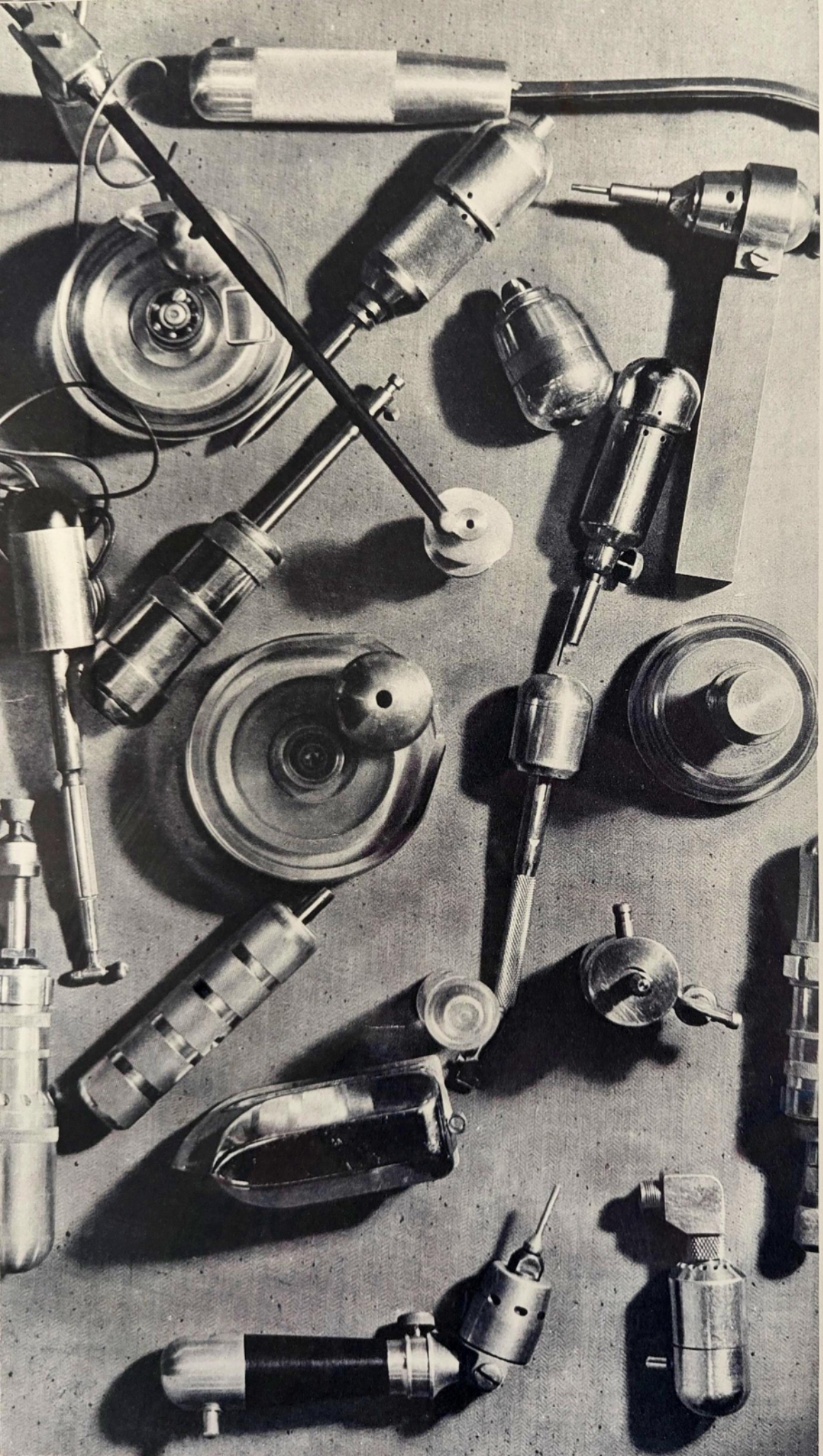

Kirj. A. SAPAROV.

Viimeisten tietojen mukaan Leningradissa on 100 000 keksijää ja järkiperäistäjää. Se on valtavan suuri armeija, joka uupumatta etsii yhä uutta ja uutta. On mahdoton edes likimäärin arvioida heidän jokapäiväisten ponnistelujensa tuloksia, sitäkin suuremmalla syyllä, kun tämä vapaaehtoisarmeija kasvaa vuosi vuodelta.

Eräs sen rivimies on nimeltään Nikolai Nikolajevitsh Vasiljev. Hänellä ei ole toistaiseksi todistusta korkeakoulun päättämisestä, hän ei ole insinööri eikä teknikko, vaan viilaaja. Hän on harjoittanut tätä ammattiaan Vibrator-nimisellä tehtaalla ja on tunnettu hyvin päteväksi, näppäräkätiseksi ja terävä-älyiseksi ammattimieheksi.

Tehtaan kaikissa osastoissa saattaa nähdä Vasiljevin teknillisten aatteiden aineellisia ilmentymiä. Hänen rohkeat ja yllättävät ratkaisunsa ovat parantaneet paineilmatyökaluja ja kohottaneet niiden tuottavuutta kaksin—kolminkertaisesti. Ne ovat taidokkaita ja samalla perin yksinkertaisia laitteita ja hienomekaanisia välineitä.

Jokin aika sitten tehtaalle perustettiin kokeilulaboratorio ja Vasiljev nimettiin sen johtajaksi. Oma laboratorio, joka on varustettu kaikilla tarvittavilla välineillä ja jossa on työssä päteviä asiantuntijoita, mm. yksi insinööri, on helpottanut huomattavasti lahjakkaan taiturin työtä. Laboratoriota perustaessaan tehtaan johto ajatteli asiaa yhteisedun kannalta: älköön Vasiljev ahertako enää iltaisin kotona omatekoisen työpenkkinsä ääressä ja lepohetkistä

← N. Vasiljevin tekemiä pneumaattisia viilaajan työkaluja.

Valok. V. SHAHOVSKOI.

kieltäytyen, vaan tulkoon tänne ja harkitkoon täällä tärkeitä tuotannollisia ongelmia yhdessä pätevien apulaisten kanssa ja kaikkia tarvittavia välineitä ja aineita käyttäen.

Uusissa oloissa keksijän lahjat ja työ ovat saaneet uutta virikettä. Laboratorion työsuunnitelmassa ei rajoituta vain tehtaan omia tarpeita sivuaviin kysymyksiin. Siinä on myös sellaisia tehtäviä kuin paremman pesukoneen rakentaminen, plastikaattisekoittajan luominen kemiallista teollisuutta varten, nakkimakkarankietojan suunnitteleminen jne.

Laboratorion päällikkönäkin Vasiljev tulee tehtaaseen aina kymmenisen minuuttia ennen työvuoron alkamista jutellakseen tovereittensa kanssa ja pannakseen kaiken kuntoon ennen päivän alkamista, kuten hän teki aina ennenkin.

Vasiljeville on ominaista kiinnostus kaikkeen, pyrkimys parantaa kaikkea yhteiseksi hyväksi. Se onkin piirteellistä neuvostoihmiselle. Häntä kiinnostaa kaikki ja hän ottaa kaiken omaksi asiakseen.

Uuden etsintä ja pyrkimys hyödyttää kanssaihmisiä ja yhteiskuntaa on ominaista Vasiljevien koko perheelle. Nikolain vaimo on eräässä keksintötodistuksessa mainittu miehensä tekijäkumppanina ja heidän 13-vuotias Pekka-poikansa joko valmistautuu hävittämään myrkkykäärmeitä jollain ihmeellisellä tavalla tai rakentelee radiovastaanottimia savukekoteloon ja keksiskelee aivan yksinkertaista hengitysletkua sukelluslaitteisiinsa... Pojassa esiintyy jo elämän isännän piirteitä.

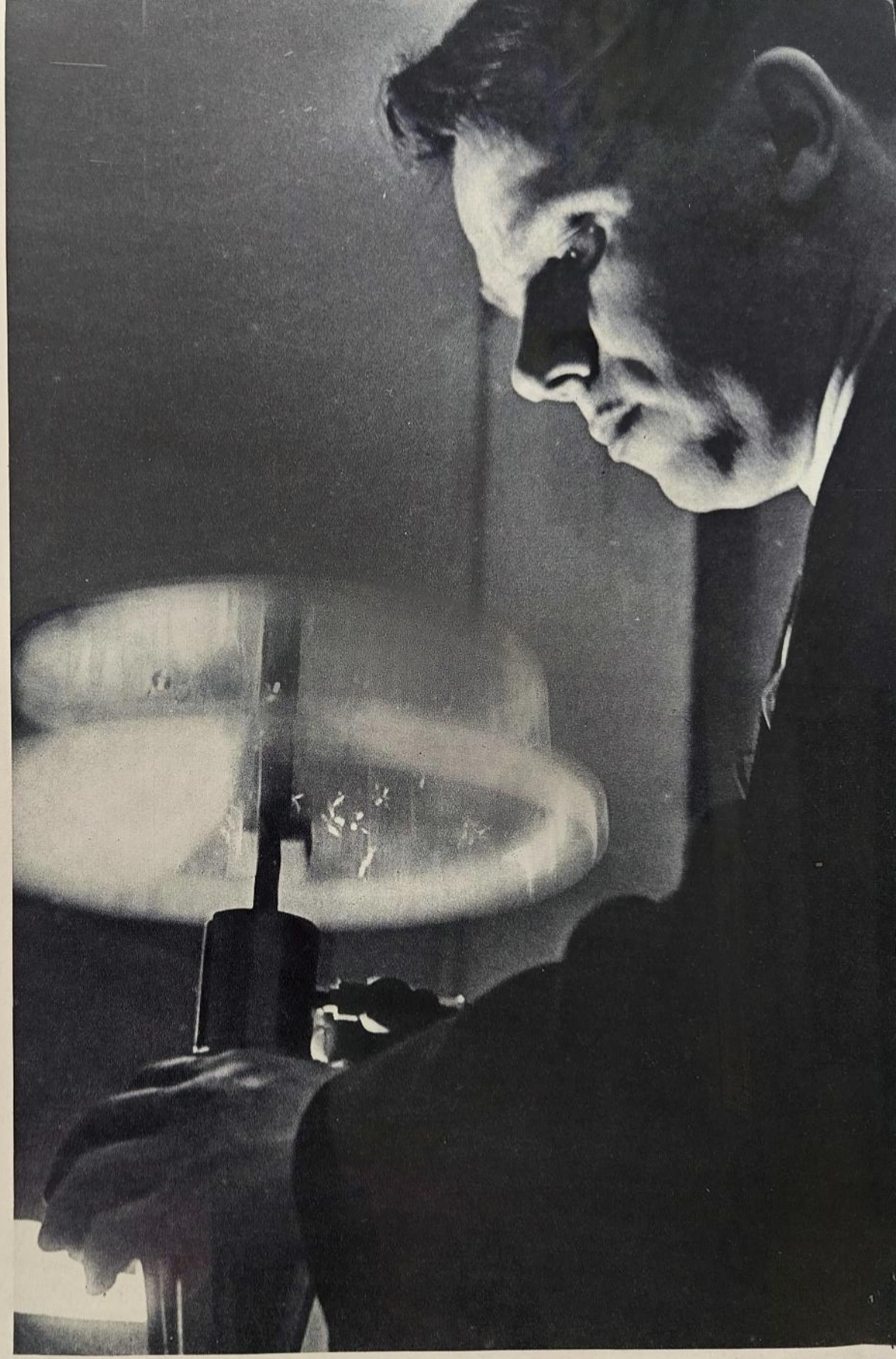

VIILAAJA VASILJEVIN LABORATORIO

Urheilijat haastateltavina

J. RUBININ ja
V. SHAHOVSKOIN seloste.

Larissa Viktorova lähtee kouluun.

Gennadi Shatkov.

Konstantin Kletsko.

Olemme käyneet Leningradissa puhuttelemassa sikäläisiä urheilijoita. Toiset heistä ovat jo kauan tunnettuja, toiset ottavat vasta ensi askeleita maineen markkinoilla. Meitä kiinnostivat heidän suunnitelmansa.

Koulumatkalla

Larissa Viktorova sai viime kesänä Budapestin EM-uinneissa pronssimitalin.

Soitimme hänelle ja sovimme tapaamisesta, mutta myöhästyimme: solakka poikatukkainen tyttö oli jo päällysvaatteissaan. Äiti pyysi anteeksi hänen puolestaan, sanoen: Larissan on aika lähteä kouluun.

Haastattelimme häntä koulumatkalla.

— Olin pienempänä hyvin hintelä. Kun olin täyttänyt kaksitoista, isäni (hän on nykyisin Kirovets-seuran jääkiekkovalmentaja) sanoi minulle, että minun pitäisi ryhtyä harjoittelemaan soutua tai uintia. Uimahalli olikin aivan lähellä. Tämä ratkaisi urheilualani. Aloin vahvistua ja kolmen vuoden kuluttua sain urheilumestarin arvon. Viime vuonna voitin Neuvostoliiton mestaruuden selkäuinnissa.

— Millaiset ovat suunnitelmanne ja toivomuksenne?

— Ensinnäkin tahdon siirtyä kymmenenteen luokkaan hyvin arvolausein ja toiseksi päästä uudelleen Neuvostoliiton mestariksi. Lisäksi toivon, että jääkiekkojoukkue Kirovets menestyisi NM-turnauksessa.

Haastattelu katolla

Urheilumestari Konstantin Kletsko ei ollut kotona.

— Mistä hänet saattaisi tavata?

— Katolta, kuului vastaus.

— Onko hän kyyhkystenhoidon harrastaja?

— Ei kun nuohooja.

Etsimme talon, jossa hän oli sinä päivänä työssä ja kiipesimme katolle. Kletsko olikin täydessä työtouhussa. Puhuttelimme häntä siellä katolla. Kletsko kertoi:

— Olen 24-vuotias. Olen harrastanut 18-vuotiaasta vuorikiipeilyä. Se alkoi aivan sattumalta. Olin lähdössä lomalle. Sillä hetkellä ammattiyhdistyk-

Ljubov Borisova.

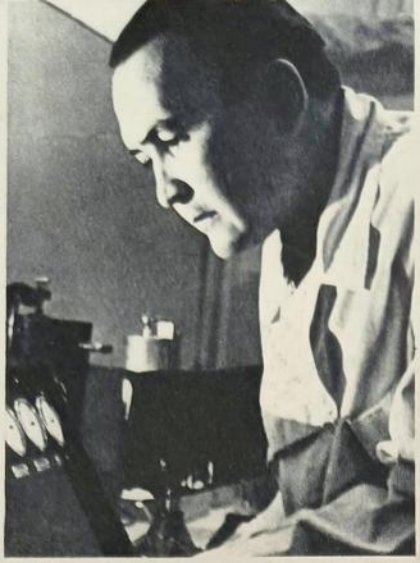

Mahmud Umarov.

sellä ei ollut tarjottavana minulle sopivaa kylpyläpaikkaa — mutta oli paikka alppileirille. Lähdin empimättä sinne. Yhdessä toisten nuorten kanssa aloin harjoitella vuorikiipeilyä ja viehätyin siihen.

— Kaksi vuotta sitten kävin kymmenen muun alpinistin kanssa Tian-Shianilla. Nousimme eräälle maailman korkeimmista huipuista, Voitonhuipulle. Sen korkeus, 7 439 metriä, on toiseksi suurin Neuvostoliiton alueella. Tänä vuonna valmistun uudelle vielä vaikeammalle retkelle.

Kletsko kuuluu Neuvostoliiton vuorikiipeilijäin maajoukkueeseen. Hän pitää alppiurheilusta, ammatistaan ja musiikista. Kletsko kuljettaa alppiretkilläänkin kitaraa mukanaan.

Psykiatrin vastaanotolla

Maailmanmestari ja -ennätysmies, lääketieteen kandidaatti Mahmud Umarov on Sotalääketieteen akatemian psykiatrian klinikassa vanhempana osastonlääkärinä. Työnsä päätyttyä hän käy tavallisesti harjoituksissa; sen vuoksi emme saaneet häntä heti käsiimme. Siksi päätimme mennä... psykiatrin vastaanotolle.

— Parhaillaan kokoan aineistoa tohtorinväitöskirjaani varten, Umarov sanoi. — Samalla jatkan työtäni klinikassa. Ampumaharjoituksiin uhraan kolme—neljä tuntia päivässä. Muussa tapauksessa ei ole toivoakaan voitosta Neuvostoliiton kansojen spartakiaadeissa, jotka järjestetään tänä vuonna, enempää kuin ensi vuoden olympialaisissakaan.

Keittäjä Ljubov Borisova

Oli päivällistunti. Ljubov Borisova maisteli juuri keittoa, odottaen ammattikoululaisia ruualle. 24 vuoden ikäistä keittäjäänsä asiakkaat nimittävät leikillisen kunnioittavasti Ljubatädiksi.

Viime vuonna Borisova heitti kiekkoa 49,40. Tulos on kansainvälistä luokkaa. Urheiluun Borisova innostui seitsemän vuotta sitten ravintolaopistoa käydessään.

— Mitä teillä on lähiajan suunnitelmissa? — tiedustelimme Ljubalta.

— Harjoittelen ahkerasti. Kesällä aion heittää kiekon 50 metrin viivan ylitse, kuului vastaus.

Kehä ja lakitiede

Leningradin yliopiston kandidaattikokelas ja maailman paras keskisarjan nyrkkeilijä Gennadi Shatkov tutkii lakitiedettä, ts. pänttää päähänsä pykäliä. Samalla hän opettelee ahkerasti englantia. Muun aikansa hän uhraa urheilulle. Shatkovin pöydällä nyrkkeilyhansikkaat viihtyvätkin vakituisesti kirjojen vieressä.

— Teitäkö siis kiinnostavat urheilulliset suunnitelmani? Aion puolustaa Euroopan mestaruuttani keväällä Sveitsissä ja sitten osallistua Neuvostoliiton kansojen spartakiaadeihin sellaisin tuloksin, että saisin säilytetyksi myös maan mestarin nimen. Tulevana vuonna koetan säilyttää nimissäni myös olympialaismestarin nimen.

* * *

Näissä luonteeltaan hyvin erilaisissa ihmisissä on monia yhteisiä piirteitä: kaikki he ovat viehättyneet urheiluun, työskentelevät antaumuksella ja opiskelevat uutterasti sekä valmistautuvat sitkeästi uusiin koitoksiin kisakentillä.

POSTIMERKKEJÄ

Joku kirjailija on sanonut keräilijöitä onnellisimmiksi ihmisiksi. Jos sanonta koskee postimerkkien keräilijöitä, niin heidän pitäisi nykyisin olla tosiaankin onnellisia. Laskettiinhan yksistään Neuvostoliitossa viime vuonna liikkeelle noin 150 uutta postimerkkisarjaa. Tämä vuosi lupaa tuoda vielä runsaamman "sadon".

Seuraavassa eräitä Neuvostoliiton yhteysministeriön hiljan julkaisemia merkkejä, joissa esitellään liittotasavaltojen pääkaupunkeja — Moskovaa, Kieviä, Minskiä, Tashkentia, Alma-Ataa, Tbilisiä, Bakua, Vilnusia, Kishineviä, Riikaa, Frunzea, Stalinabadia, Erivania, Ashabadia ja Tallinnaa.

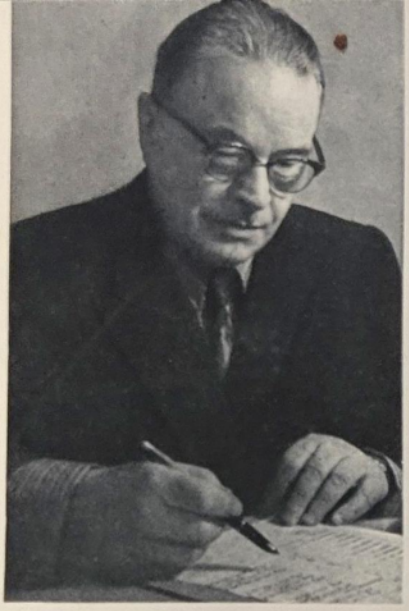

Moskovan kansainvälisten suhteiden instituutin professori, taloustieteen tohtori Nikolai Ljubimov.

KILVOITTELU

Laajojen kansalais- ja liikemiespiirien huomio länsimaissa on nyt kiintynyt kahden erilaisen yhteiskuntajärjestelmän taloudellisen kilvoittelun ja rauhanomaisen rinnakkaiselon ongelmaan. Seuraavassa julkaisemme tunnetun neuvostoliittolaisen talousmiehen professori Nikolai Ljubimovin artikkelin tästä asiasta.

OIKEA AJATTELU ON OLEELLISEMPAA KUIN TERMINOLOGIA

XIX vuosisadan amerikkalainen filosofi, lehtimies ja runoilija Ralph Emerson asetti olemuksen muodon edelle, pitäen ajatuksen sisältöä ja suuntaa tärkeämpänä kuin sen sanallista kuorta. Vaikka filosofina hän olikin hiukan väärässä, koska määrättyä sisältöä vastaa myös määrätty muoto, emme suinkaan aio haastaa abstraktista kiistaa sanoista. Kysymys on vain siitä, että monissa länsimaissa pohdiskellaan nykyisin määritelmiä, jotka sopivammin ilmaisisivat kahden järjestelmän rauhanomaisen rinnakkaiselon nykyongelmia. Toiset suosittelevat sanontaa "taloudellinen yhteistyö", toiset "taloudellinen kilvoittelu" tai "kilpailu". Ulkonaisesta eroavaisuudestaan huolimatta kaikki nuo termit tulkitsevat samaa ajatusta — kahden järjestelmän rauhanomaista rinnakkaiseloa, mikä on ajankohtamme perusongelma.

Yhä laajemmat piirit alkavat käsittää, että sota ja sillä uhkaileminen ei kelpaa kansainvälisten kiistojen ratkaisukeinoksi, eikä sille nykyisin voida rakentaa valtioiden välisiä suhteita, varsinkaan suhteita sosialistisiin maihin.

Erilaisia yhteiskunta- ja talousjärjestelmiä edustavien maiden rauhanomainen rinnakkaiselo, niiden taloudellinen kilvoittelu, on objektiivinen historiallinen lainmukaisuus. Se joutuu kuitenkin raivaamaan itselleen tietä mutkallisten ristiriitaisuuksien labyrintissa.

Vasta aivan viime aikoina, kun Neuvostoliiton kiistattomat taloudelliset saavutukset ja sen ennenkuulumaton tieteellinen ja teknillinen edistys ovat tulleet todistetuksi niin vakuuttavasti ja havainnollisesti, ovat eräät huomatut taloustieteilijät, poliitikot ja liike-elämän edustajat alkaneet tunnustaa sosialismin "oikeuden" taloudelliseen kilvoitteluun kapitalismin kanssa, ovat alkaneet tunnustaa maailman kehityksen voivan tapahtua monia teitä ja muotoja. Se on tietysti askel eteenpäin, sillä se suo mahdollisuuden ymmärtää ja arvioida oikeammin sen kiistattoman tosiasian, että Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen taloudellisen kehitystason ero supistuu nopeasti.

Saattaa olla, että "kilvoittelu" sana ei vastaa kaikkien kielitieteellistä tai esteettistä makua. Ellei makunäkökohtien taakse kätkeydy muita oleellisempia asioita, niin terminologinen kiista voidaan ratkaista nopeasti kaikkien kansojen rauhanomaisen rinnakkaiselon jalojen periaatteiden hyväksi.

"Te ette halua sanoa kahta järjestelmää edustavien maiden välisiä suhteita rauhanomaiseksi kilvoitteluksi", lausui N. S. Hrushtshev Neuvostoliiton kommunistisen puolueen XXI edustajakokouksessa. "Te pidätte enemmän sanasta kilpailu. Mikäpä siinä, me suostumme siihen. Mutta valittakoon mikä sanonta tahansa — kilvoittelu tai kilpailu — me ehdotamme joka tapauksessa, että asiat ratkottaisiin ilman tykkien jylinää, ilman vetyja atomiasetta, ilman kemiallisia, bakteriologisia ja muita hävityskeinoja, ilman sotaa, ilman ihmiskunnan luomien rikkauksien hävitystä."

NEUVOSTOLIITON TIETEELLINEN SUUNNITTELU JA SUUNNITELMATTOMAN TALOUDEN "ILMAPUNTARIT"

Kahden järjestelmän taloudellinen kilpailu tapahtuu ennen kaikkea suurimpien ja mahtavimpien maiden, Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen kesken, jotka johtavat kahta maailmanmarkkinapiiriä. Kysymys tämän kilpailun kulusta ja näköaloista kiinnostaa koko maailmaa ja huolestuttaa ilmeisesti eräitä länsimaisia yhteiskuntapiirejä. Kosketellessaan Neuvostoliiton perspektiivisuunnitelmia sekä teollisuuden ja rakennustoiminnan johdon uudelleenjärjestämistä Walter Lippmann kirjoitti, että USA on joutunut kilpailuun, jossa käytetään amerikkalaisille tuntematonta asetta ja että korkeissa hallitusportaissa jonkun pitäisi lopulta syventyä tutkimaan uusia momentteja kilpailussa Neuvostoliiton kanssa, koska juuri tuo kilpailu tulee Lippmannin mielestä lähivuosina "domineeraavasti vaikuttamaan useimpien kansainvälisten ongelmien kohtaloon". On kuvaavaa, että juuri marraskuun numeroissa 1957 ja 1958 (neuvostoihmisten viettäessä Lokakuun vallankumouksen vuosipäiviä) Amerikan ja Englannin aikakauslehdet julkaisivat runsaasti kirjoituksia kuvaavin otsikoin: "Mikä odottaa länsimaita, kestävätkö ne taloudellisen kilpailun sosialismin maiden kanssa?", "Kenen hyväksi tekee työtä aika — Neuvostoliiton vaiko USA:n?" jne.

Kun käydään vastaamaan näihin kysymyksiin on otettava huomioon, että taloudellisessa kilvoittelussa kapitalismin kanssa voidaan selvästi havaita kaksi vaihetta ja kaksi täysin tosiperäistä rajapyykkiä:

ensimmäinen niistä on vuosi 1965, jolloin, täytettyään seitsenvuotissuunnitelmansa, Neuvostoliitto nousee ensimmäiselle sijalle **Euroopassa** teollisuustuotteiden valmistuksessa asukasta kohden;

toinen on vuosi 1970 (jollei aikaisempi), jolloin Neuvostoliitto astuu ensimmäiselle sijalle **maailmassa** niin tuotannon kokonaismäärässä kuin myös asukasta kohden tulevissa valmistusmäärissä.

Neuvostoliiton rikas kokemus suunnittelun alalla on takeena siitä, että todella tieteelliseen perustaan nojaavan seitsenvuotissuunnitelman tavoitteet toteutetaan ja ylitetäänkin. Samaan aikaan on syytä epäillä Harwardin "taloudellisten ilmapuntarien" ja lontoolais-cambridgelaisten ynnä muiden laskelmien luotettavuutta, koska tieteellisten ennakkoarvioiden tekeminen "vapaan yritteliäisyyden" vallitessa on yleensä mahdotonta tai ainakin hyvin kyseenalaista.

Siksi lordi Keynesin taloudellisen koulukunnan väitteet kapitalististen maiden nykyisen talouden "suunnitelmallisesta kehityksestä" ovat vähintään omituisia. Kuinka voitaisiin todistaa, että yksityispääoman suuret investoinnit, joita keinotekoisesti kannustetaan hallitusten sotilaallisilla ja muilla tilauksilla, olisivat taloudellisesti samanarvoisia ja "vieläpä tehokkaampiakin" kuin Neuvostoliiton suunnitelmalliset, tieteellisesti perustellut sijoitukset?! Keynesin kannattajat väittävät, että kapitalismi perii taloudellisessa kilpailussa voiton mistä tahansa yhteiskunnallisesta ja taloudellisesta systeemistä, koska se on työtehon kannalta "kehittynein, tuottavin ja joustavin systeemi, joka soveltuu hyvin valtion ja pankkien säännöstelyyn, valvontaan ja suunnitteluun". Tuollaisesta väittämästä voitaneen sanoa Shakespearen Henrik IV:n sanoin: "toivosi on siittänyt tuon ajatuksen", Hallitsevien piirien, pankkien ja konsernien toivo ei kuitenkaan sinänsä pysty pitämään kurissa pulia ja lamakausia eikä niitä säestävää työttömyyden kasvua ja tuotantokoneiston huomattavan osan turtumista.

NORMAALI KAUPANKÄYNTI EDISTÄÄ RAUHAA

Jokaiselle on selvää, että kansainvälisen taloudellisen kanssakäymisen normalisoiminen on rauhan ja edistyksen tärkeä tekijä ja että kaupan kehittäminen on normaalien suhteiden ehdoton edellytys. Lukuisista esteistä huolimatta kaupankäynti sosialistisen ja kapitalistisen

VAIKO KILPAILU? SAMANTEKEVÄÄ!

maailman kesken laajenee lakkaamatta. Kun v. 1937 Neuvostoliitto oli vielä kuudennellatoista sijalla maailman kauppavaihdossa, niin v. 1957 se oli jo kuudennella paikalla. Viime vuonna Neuvostoliiton taloudellinen kanssakäyminen muiden maiden kanssa laajeni entisestään, esim. koneiden ja tehdaskaluston sekä valssatun rautatavaran, öljyn ja öljyjalosteiden vienti lisääntyi huomattavasti.

Neuvostoliiton ominaispainon kasvu maailman kaupassa on täysin lainmukainen ja pysyvä tendenssi. Muistettakoon, että v. 1950 Neuvostoliitto oli tehdaskaluston viennissä vielä yhdennellätoista, mutta v. 1957 jo viidennellä sijalla maailmassa. Samalla on sanottava, että Neuvostoliiton konepajavalmisteiden viennissä on vallitsevassa asemassa kokonaisten tehdaskalustojen toimittaminen. Neuvostoliitto esiintyy maailmanmarkkinoilla eräänä suurimpana rauta- ja mangaanimalmin, raakaraudan, alumiinin, vuoriöljyn, öljyjalosteiden, sahatavaran, kemikaalien, puuvillan, viljan, pellavan, turkisten, asbestin ja muiden tavaroiden toimittajana.

Neuvostoliitolle kuuluu suuri osa myös erilaisten koneiden, kalusteiden, raudan ja ei-rautametallien, luonnonkautsun, kahvin, kaakaon, riisin, sillin ja monien muiden kulutustavaroiden ostamisessa.

Vuosina 1950—1957 Neuvostoliitto lisäsi kauppavaihtoaan neljäntoista Aasian ja Pohjois-Afrikan maan kanssa 470 prosentilla (muuttumattomissa hinnoissa laskettuna).

Neuvostoliiton myöntämät edulliset luottoehdot, tieteellis-teknillinen avunanto ym. ovat omiaan edistämään kaupankäyntiämme mainittujen maiden kanssa. On täysin todennäköistä, että se tulee lisääntymään edelleenkin.

Niinikään voidaan todeta, että v. 1957 lopulla Neuvostoliiton kaupankäynti kehittyneimpienkin kapitalististen maiden kanssa oli vuoden 1950 tasoa yli kolme kertaa (verrannollisissa hinnoissa) suurempi; ja voimme lisätä sitä vielä ainakin puolella. Valitettavasti länsivallat yhä vielä asettavat esteitä tuollaisten osapuolille edullisten kontaktien laajentumiselle ja keinotekoisesti jarruttavat molemminpuolisia tavaratoimituksia.

"On pitkiä luetteloita, jotka määrittelevät mitä tavaroita saa viedä, mitä ei", sanoi A. I. Mikojan USA:n liikemiespiirien edustajille New Yorkin taloudellisen klubin järjestämässä tilaisuudessa. "Kun Henry Ford kävi kauppaa kanssamme, niin USA:n hallitus ei ollut vielä tunnustanut meitä, mutta Ford ei kysellyt hallitukselta lupaa kaupankäyntiin ja oli oikeassa. Sitten USA:n hallituskin käsitti Fordin olevan oikeassa. Maittemme välille solmittiin diplomaattiset suhteet. Nyt sensijaan liikemiesten, mikäli he haluavat käydä kauppaa kanssamme, täytyy palkata kokonainen liuta lakimiehiä tutkimaan ulosvietäviksi sallittujen ja kiellettyjen tavaroiden luetteloita ja selvittämään, mitä saa myydä, mitä ei. . ."

Amerikan liikemaailman monet huomatut edustajat ilmaisevat kuitenkin yhä useammin pyrkimystä rakentaa suhteet maahamme kummankin puolen etujen kunnioittamisen pohjalle ja kehittää kaikin tavoin kaupankäyntiä kanssamme.

30-luvulla Neuvostoliitto oli useiden tavaroiden suurin ostaja Amerikan markkinoilla. Nyt on sensijaan hyvin vaikea tarjota uusia tilauksia USA:n toiminimille, sillä tähänastisetkin sopimukset eräiden kalusteiden ja kemiallisten tavaroiden toimittamisesta ovat vielä "tutkittavina" USA:n asianomaisissa instansseissa. Nykyinen asiaintila olisi hyvin kiitollinen aihe pilapiirtäjille. New Yorkissa pitämässään puheessa A. I. Mikojan mainitsi tapauksista, jolloin muun muassa halot ja ulostuslääkkeet on julistettu tavaroiksi, joita ei saa viedä Neuvostoliittoon. Se on sitäkin naurettavampaa, kun sellaisenkin vastustajamme kuin "New York Timesin" "Venäjän tuntijan", Harry Schwartzin on ollut pakko tunnustaa, että Neuvostoliiton seitsenvuotissuunnitelman täyttämisen takaavat seuraavat ensitärkeät tekijät:

a) Neuvostoliiton raaka-aineperusta on hyvin laaja; rautamalmia, öljyä, boksiitteja, kivihiiltä ja muita luonnonrikkauksia on yllin kyllin; neuvostoteollisuuden teknillinen taso on korkea;

b) huomattava edistys automatisoinnin, polymerikemian ja ydinfysiikan alalla; tällä alalla saavutettuja tuloksia tullaan käyttämään työtehon kohottamiseen ja teollisuuden tuotantovolyymin laajentamiseen;

c) Neuvostoliitossa ei ole lakkoja eikä sabotaashia; väestön kulttuuri- ja sivistystaso on korkea;

d) Neuvostoliitossa ei ole lasku- eikä lamakausia; vuodesta 1946 lähtien teollisuustuotannon volyymi ja lisäkasvu on kohonnut vuosi vuodelta eikä ole aihetta olettaa Neuvostoliiton teollisuuden kehittyvän toisin vastaisuudessakaan;

e) myönteisiä tekijöitä ovat myös maataloustuotteiden hankintahintojen korottaminen, uudismaiden raivaaminen, maissinviljelyn laajentaminen ja muut toimenpiteet, joita kaikkia Schwartz nimittää "maatalousuudistukseksi"

Harry Schwartz on tällä kertaa monessa suhteessa aivan oikeassa. Hänen on kuitenkin vaikea sitoa näitä oikeita ajatuksia loogilliseksi kokonaisuudeksi monen muun, suorastaan päinvastaisen neuvostotaloutta koskevan järkeilyn kanssa jota hän on niin usein esitellyt sekä suullisessa että painetussa sanassa.

Neuvostoliiton tavaranvaihto kapitalististen maiden kanssa oli viime vuonna 9 miljardia ruplaa, vuoden 1950 2,5 miljardin asemesta. Se jo sinänsä kumoaa vakuuttavasti kauppasyrjinnän puoltajien "perustelut", ettei Neuvostoliitolla ja muilla sosialistisilla mailla muka ole tavaroita, joita niiltä voitaisiin ostaa.

Kauppasyrjintä on mieletöntä myös sen vuoksi, että monet länsimaat kieltäytyvät myymästä Neuvostoliitolle jopa sellaisiakin tavaroita, joita se myy itse.

"Neuvostoliiton viennin ja tuonnin rakenne on niin laaja ja monipuolinen, että me käytännöllisesti katsoen voimme ryhtyä keskinäisesti edulliseen kauppavaihtoon minkä tahansa maan kanssa ilman, että siitä olisi mitään vahinkoa millekään muulle maalle", on Neuvostoliiton ulkomaankaupanministeri N. S. Patolitshev lausunut.

Lähimpien seitsemän vuoden aikana Neuvostoliiton ja kaikkien muiden sosialistiseen kansojenyhteisöön kuuluvien maiden osuus maailmankaupassa lisääntyy epäilemättä entisestään. Näiden maiden ulkomaisen kauppavaihdon lisääntymisen ja niiden aineellisen tuotannon valtavan kasvun välillä ei kuitenkaan ole mitään mekaanista yhteyttä.

Edistääkö Neuvostoliiton ulkomaankauppa sen taloudellista kehitystä? Edistää tietysti. Siitä huolimatta 7-vuotissuunnitelma rakentuu maan sisäisten voimavarojen pohjalle ja siihen teknilliseen edistykseen, mikä turvaa meidät kaikella välttämättömällä, olipa kysymys mistä talousalasta tahansa. Ja kun me edelleen jatkamme ulkomaisten kauppasuhteiden kehittämistä, niin tarkoituksenamme on vain jouduttaa taloussuunnitelmiemme täyttämistä. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että seitsenvuotissuunnitelman menestys ja maan jatkuva teknillinen edistys riippuisi muiden maiden kanssa käytävästä kaupasta, erilaisen kaluston saamisesta ulkomailta. Jos joku lohduttelee itseään sellaisella toiveajattelulla, häntä kohtaa katkera pettymys.

Me emme aio laajentaa vientiämme omien tarpeidemme supistamisen kustannuksella enempää kuin myydä tappiollakaan, vaikka länsimaiden eräät tahot yrittävätkin peloitella Neuvostoliiton polkumyynnillä.

* * *

On näin ollen kiistatonta, että kansainvälisten taloudellisten yhteyksien kehittäminen, kahden järjestelmän "taloudellinen kilvoittelu" eli "taloudellinen yhteistyö", on tärkeä tekijä maailmanrauhan lujittamisen mielessä. New York Times kirjoitti sekin Mikojanin vieraillessa USA:ssa: "Mikojanin lausumat sanat **tavoittavat jokaisen amerikkalaisen.** Hän sanoo: **kilpailkäämme, keskustelkaamme, kilpailkaamme, mutta älkäämme tapelko.** . . .Maailma on yksi, ja venäläisten ja amerikkalaisten on elettävä siinä rinnatusten vähintään yhtä hyvässä sovussa kuin General Motors ja Ford Detroitin lähistöllä. . ."

N. S. Hrushtshevin viime vuonna Eisenhowerille lähettämässä kirjelmässä korostettiin, että normaalien kauppasuhteiden luominen maittemme välille olisi luottamuksen lujittamisen tärkeä keino.

Kommunistisen puolueen XXI edustajakokouksessa N. S. Hrushtshev sanoi:

"Me ehdotamme kapitalistisille maille rauhanomaista kilvoittelua — emmekä vain seitsenvuotissuunnitelman ajaksi. Me laadimme Neuvostoliiton perspektiivisuunnitelmaa 15 vuodeksi. Sekin rakentuu rauhallisen kehityksen ja rauhanomaisen taloudellisen kilvoittelun periaatteille."

Nyt on kysymys siitä, että nämä ehdotukset puettaisiin käytännölliseen asuun, että tehtäisiin kauppoja ja luottosopimuksia, että ryhdyttäisiin tavaratoimituksiin ja vilkkaaseen kansainväliseen kauppavaihtoon ilman "kylmän sodan", taloudellisen saarron ja muiden rajoitusten synnyttämiä esteitä ja häiriöitä, että heitettäisiin yli laidan koko se paarlasti, minkä sodanjälkeinen syrjintäsuuntaus on synnyttänyt.

Olisi toivottavaa, että kansainvälistä tilannekehitystä terveesti arvioivat liikemiespiirit kapitalistisissa maissa molemmilla pallonpuoliskoilla tekisivät oikeat johtopäätökset tapahtumien logiikasta ja siirtyisivät sanoista tekoihin — taloudellisen yhteistyön toivottavuuden toteamisesta keskinäisesti edullisten kauppojen solmimiseen ja yhteyksien laajentamiseen. Se on se rinnakkaiseloajatuksen tie, jota seuraten voidaan välttyä sodalta; se voi sitäpaitsi muodostua oleelliseksi tekijäksi maailman talouselämän vakauttamisessa.

Nikolai Ljubimov.

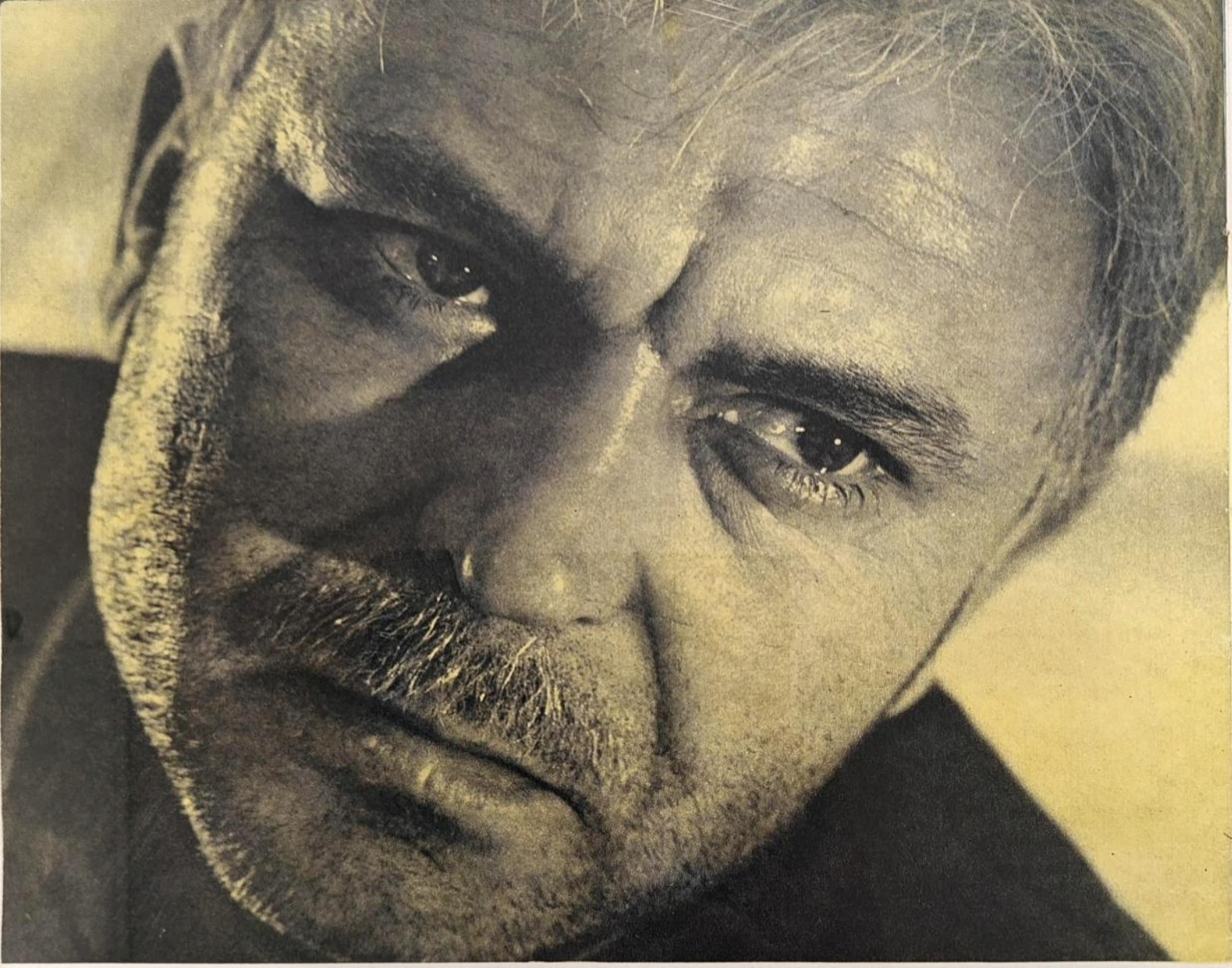

. . .Hänen silmänsä olivat kuin tuhkan peitossa, täynnä niin kuolemanraskasta tuskaa, että niihin oli vaikea katsoa. . .

IHMISKOHTALO

Tunnettu neuvostokirjailija Mihail Sholohov julkaisi kaksi vuotta sitten kertomuksen "Ihmiskohtalo", joka pääsi nopeasti laajojen lukijapiirien suosioon.

Sholohovin erinomainen kertomus kiinnitti niinikään laajalti tunnetun elokuvanäyttelijän Sergei Bondartshukin huomiota. Hän ryhtyi filmaamaan sen pohjalla elokuvaa ja esittämään siinä pääosaa. Elokuva on nyt valmistunut, ja Bondartshuk on luonut siinä mieliinpainuvan venäläisen kansanmiehen, tahdokkaan ja ylevähenkisen, joka ei murru kovimmissakaan kärsimyksissä eikä menetä suurta rakkauttaan ihmisiin.

Julkaisemme näillä sivuilla rinnakkaisesti muutamia poimintoja elokuvasta ja M. Sholohovin kertomuksesta.

1. Kylä sijaitsi kaukana sivussa, ja laiturin seutuvilla vallitsi sellainen hiljaisuus, joka on ominaista ainoastaan asumattomille tienoille ja niillekin vain myöhään syksyllä tai varhain keväällä. . . Vieno tuulenhenki kuljetteli lumen alta vasta vapautuneen maan ikuisesti nuoria, tuskin tuntuvia tuoksuja. . . Laitimmaisten talojen takaa asteli tielle mies. Hän talutti pientä poikaa, koosta päätellen korkeintaan viiden—kuuden vuoden ikäistä. He vaelsivat väsyneesti ylityspaikalle ja päästyään auton kohdalle kääntyivät minua kohti. Kookas kumaraharteinen mies tuli luokseni ja sanoi vaimealla bassollaan: "Terve, veli!"

2. Hän taittoi aidasta kuivan risunkäppyrän, piirteli sillä hetkisen hiekkaan. . . ja alkoi sitten kertoa. "Alussa elämäni meni kuten tavallista. Syntyisin olen Voronezhin läänistä. . . Kansalaissodan aikana olin Punaarmeijassa. . , Isäni, äitini ja siskoni kuolivat kotona nälkään. Minä jäin yksin. Lähdin Voronezhiin, siellä olin ensin kirvesmiesporukassa, sitten menin tehtaaseen ja minusta tuli viilaaja. . ."

3. . . .Sitten menin kohta naimisiin. Vaimoni oli lastenkodin kasvatti. Orpo. Satuin saamaan hyvän tytön. Hän oli niin tyyni ja iloinen ja niin palvelevainen ja viisas, aivan toista maata kuin minä. Hän oli pienestä pitäen saanut tuntea mitä kohtalon kolhaisut maksavat, ja se kai oli vaikuttanut hänen luonteeseensa. Ei hän sivulta katsoen näyttänyt sen kummemmalta, mutta minähän en katsellutkaan sivulta, vaan suoraan. Minusta ei kukaan ollut kauniimpi eikä halutumpi kuin hän — ei ollut, eikä tulekaan! Kun väsyneenä palasin työstä olin toisinaan kiukkuinen kuin piru. Hän ei vastannut töykeyteeni töykeydellä, ei, vaan hellästi ja hiljaa vei minut istumaan. Häntä katsellessa sydän alkoi sulaa. . .

4. . . .Vuonna kaksikymmentäyhdeksän innostuin autoihin. Tutkin koko automomman ja ryhdyin kuormurin kuljettajaksi. Ratin takaa elämä näytti hauskemmalta. Niin meni kymmenen vuotta, en huomannutkaan kuinka ne vierähtivät. Vilahtivat kuin unessa. Mitäs tuo nyt on, kymmenen vuottal Kysy keneltä tahansa ikäihmiseltä, onko hän huomannut, miten koko elämä on mennyt? Mitäs hittoa — ei hän mitään ole huomannut. Menneisyys on kuin tuo aro tuolla, etäisessä autereessa. . . Ansaitsin kohtalaisesti, ja me elimme kuin muutkin. Lapsetkin lämmittivät mieltä: kaikki kolme olivat koulussa "kiitettäviä". . .

5. . . .Ja sitten alkoi sota. Kaikki neljä olivat saattamassa minua: Irina, poika Anatoli ja tyttäret — Nastja ja Olga. Lapset olivat ihmeen reippaita. Tytöillä kylläkin, kummakos tuo, välkehti kyynel silmänurkassa. Anatoli nytkäytteli aika ajoin olkapäitään kuin viluissaan, hän oli silloin jo seitsemännellätoista, mutta Irina parka. . , Niiden seitsemäntoista vuoden aikana, jotka olimme olleet yhdessä, en ollut koskaan nähnyt häntä sellaisena. . . Hän painoi molemmin käsin rintaansa, hänen huulensa olivat valkeat kuin liitu, hän sopersi jotain ja tuijotti minua silmät suurina, kumartui eteenpäin kuin kovassa vastatuulessa. . . Sellaisena hän on jäänyt mieleeni ikipäiviksi. . .

6. . . .Sotimaan en joutunut vuottakaan. . . Toukokuussa neljäkymmentä kaksi jouduin vangiksi Lozovenkin luona. Se oli kai kaukotykki, joka pamautti autoni viereen. Kun olin palannut tajuihini ja selvinnyt sen verran, että aloin katsella ympärilleni, sydämeni tuntui äkkiä puristuvan kuin pihteihin: ammuskuormani oli hajallaan maassa, autoni oli miltei romuna, pyörät ylöspäin, ja taistelu riehui jo takanani. . . Siinä samassa käsitin joutuneeni mottiin, toisin sanoen fasistien vangiksi. . .

7. . . .Ei ole hauskaa, veliseni, huomata joutuneensa vangiksi! Joka ei ole sitä omissa nahoissaan kokenut ei osaa heti arvatakaan, saati sitten oikein ihmisiksi ymmärtää, mitä se sellainen merkitsee. . . Heti kun aurinko oli laskenut, meitä lähdettiin marssittamaan kovaa kyytiä. Pahoin haavoittuneet eivät jaksaneet pysytellä mukana, ja heidät ammuttiin suoraan tielle. Keskiyöllä saavuttiin puoleksi poltettuun kylään. Meidät ajettiin yöksi kirkkoon, jonka kupoli oli rikki. . .

8. . . .Keskellä yötä tunsin jonkun koskettavan kättäni ja kysyvän: "Olotko haavoittunut, toveri?" Vastasin hänelle: "Mitä haluat, veli?" Hän sanoi: "Olen sotilaslääkäri, ehkä voin jotenkin auttaa sinua?" Valitin, että vasen olkapääni rusahtelee ja turpoaa ja että sitä pakottaa kovasti. Hän ryhtyi tunnustelemaan olkaani hoikilla sormillaan ja teki sen niin, että silmissäni alkoi pimetä. Sitten hän sanoi: "Käsivartesi ei ole murtunut, se oli vaan lähtenyt sijoiltaan, panin sen paikoilleen. Tuntuuko jo paremmalta? . ." Siinä oli oikea tohtori! Hän teki suurta työtään vankeudessakin ja pimeässä. . .

11. . . .Raskas on muistellakin mitä sain kokea vankeudessa. Kun ajattelee millaista petomaisuutta meikäläinen joutui kärsimään siellä Saksassa, kun muistelee kaikkia leireillä kuoliaaksi kidutettuja ystäviä ja tovereita, niin sydän nousee kurkkuun ja jyskyttää niin, että henkeä salpaa. . . Siellä hakattiin aina, hakattiin tappaakseen, jotta uhri joskus läkähtyisi viimeiseen vereensä ja heittäisi henkensä. Polttouuneja ei kaiketi riittänyt Saksassa meitä kaikkia varten. . .

12. . . .Niiden kahden vuoden aikana, jotka vietin sotavankina, ehdin olla jos missä. Kolusin puolet Saksaa. . . Kerran meidät komennettiin riviin, ja yliluutnantti sanoi tulkin avulla: "Astukoot rivistä kaikki, jotka ovat olleet autonkuljettajina armeijassa tai siviilissä". Meitä astui esille seitsemän miestä. . . Parisen viikkoa kyyditsin Potsdamista Berliiniin ja takaisin saksalaista insinööriä. Sitten hänet määrättiin rintamavyöhykkeelle. . . "No, nyt on hetkeni tullut, — ajattelin mielessäni — on turha enää vartoa. Eikä ole karattava yksin, vaan on kahmaistava mõhömaha mukaan, hänestä voi olla hyötyä meikäläisille! Kolautin miekkosta punnuksella vasempaan ohimoon, vedin saksalaisen univormun ylleni, läimäytin kenttälakin päähäni ja annoin auton huristaa suoraa päätä sinne, missä maa tutisi taistelun tiimellyksestä. . .

15. . . .Kolmisen kuukautta myöhemmin minua sentään kohtasi ilo, tuntui kuin aurinko olisi pilkistänyt pilvien lomasta: Anatoli löytyi. Sain häneltä kirjeen rintamalle. . . Hän oli joutunut aluksi tykistökouluun; siellä hänen matemaattiset taipumuksensa olivat olleet hyväksi avuksi. Vuoden kuluttua hän oli lopettanut koulun kiitettävästi ja joutunut rintamalle. Nyt hän kirjoitti saaneensa kapteenin arvon, olevansa patterin komentajana sekä saaneensa kuusi kunniamerkkiä ja ansiomitalia, oli siis ohittanut isänsä joka puolella. Siitä huolimatta olin hänestä kovin ylpeä! Olipa miten tahansa, mutta kun poika on kapteeni ja patterin komentaja, niin se on jo jotain! . . Aloin hautoa ukkomaisia haaveita: kun sota loppuu, niin naitan pojan ja muutan asumaan nuoren parin luokse.

16. . . .Saksan pääkaupungin edustalle saavuimme eri puolilta, mutta olimme silti lähellä toisiamme. En tahtonut malttaa odottaa, koska tapaisimme. Ja, niinhän me tapasimme. . . Juuri toukokuun yhdeksäntenä, Voitonpäivän aamulla, saksalainen sala-ampuja tappoi Anatolin. . . Viimeisen iloni ja toivoni hautasin vieraaseen, saksalaiseen multaan, patteri pamautti yhteislaukauksen, saattaen siten komentajaansa viimeiselle matkalleen, ja tuntui kuin sisälläni olisi jotain katkennut. . .

9. . . .Kuulin vierestäni hiljaista puhetta. "Jos ne huomenna huutavat esiin komissaarit, kommunistit ja juutalaiset, niin sinä, komentaja, älä piilottele! Tiedän, että olet kommunisti." Ajattelin: "Ei, etpä anna ilmi, senkin lurjus, esimiestäsi!" . . .Heittäydyin miehen päälle, ja sormeni kouristuivat hänen kurkkuunsa. Hän ei ehtinyt edes äännähtää. . . Sen jälkeen tunsin oloni hyvin ilkeäksi, kauheasti mielin pestä käteni, aivan kuin olisin tappanut jonkin niljaisen matelijan, enkä ihmistä. . .

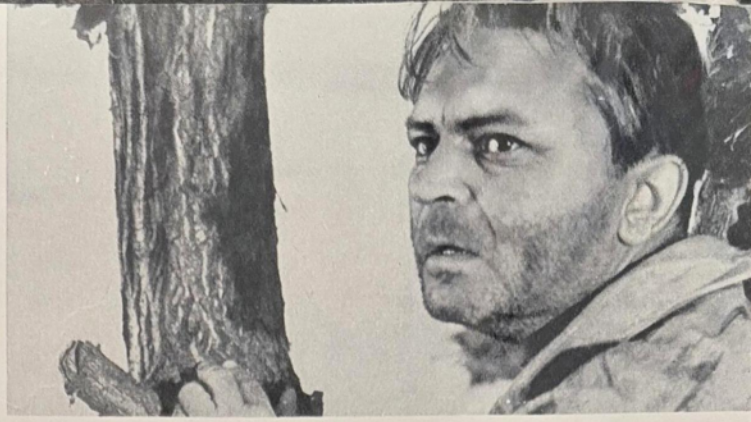

10. . . .Aloin näes jo alun perin karata vankileiriltä. Poznanin leirillä tuntui tarjoutuvankin sellainen tilaisuus: toukokuun lopulla meidät lähetettiin leirin lähelle lehtoon kaivamaan hautoja joukostamme kuolleille sotavangeille. Huomasin kahden vanginvartijan istuutuvan syömään eväitään ja kolmannen torkkuvan auringonpaisteessa. Heitin pois lapioni ja lähdin pinkomaan suoraan sinne päin, mistä aurinko nousee. . . Yritykseni meni kuitenkin myttyyn: neljäntenä päivänä, kun olin jo kaukana siitä kirotusta leiristä, minut saatiin kiinni. . .

13. . . .Näin metsikön järven rannalla, näin meikäläisten juoksevan autoa vastaan, potkaisin oven auki ja lankesin maahan, syleilin sitä, enkä voinut hetkeen muuta kuin haukkoa henkeä. . . Illalla löysin itseni divisioonan komentajan, everstin luota. Sillä välin minua oli syötetty, käytetty saunassa ja kuulusteltu, olinpa saanut jo varusteetkin. . . Eversti nousi pöydän takaa ja tuli minua vastaan. Hän syleili minua upseerien nähden ja sanoi: "Kiitos sinulle, sotamies, hyvistä tuliaisista, joita toit meille saksalaisilta. . . Pyydän päällystöltä, että sinulle annettaisiin ansiomerkki. Lähetän sinut heti sairaalaan. Kun sinut on siellä hoidettu ja ruokittu kuntoon, saat lähteä kuukauden päiviksi kotilomalle, perheesi luokse. . ."

14. . . .Kirjoitin heti sairaalasta Irinalle. Kolmannella viikolla sain sitten kirjeen Voronezhista. Se ei kuitenkaan ollut Irinalta, vaan naapuriltani, puusepältä, Ivan Timofejevitshiltä. . . Hän tiedoitti, että kesäkuussa neljäkymmentäkaksi kun saksalaiset olivat pommittaneet lentokonetehdasta, mökkiini oli osunut iso pommi. Irina oli ollut tyttärien kanssa kotona. . . Eversti antoi minulle kuukauden loman; viikon päästä olin Voronezhissa. Jalkapatikassa tallustelin paikalle, missä olin joskus elänyt perheineni. . .

17. . . .Pian sen jälkeen pääsin pois sotapalveluksesta. Oli mentävä johonkin. Mihin? Muistin erään kaverini asuvan Urjupinskissa. . . Lähdin Urjupinskiin. Ystäväni oli kuormurin kuljettajana autokomppaniassa, minäkin menin samaan työpaikkaan. . . Eräänä päivänä huomasin kahvilan luona pienen pojan. Seuraavana päivänä näin hänet taasen. Sellaisen pienen ryysymekon: kasvot arbuusimehun tahrassa ja koko poika yltä päältä pölyssä ja liassa, tukka takkuinen, vain silmät loistivat kuin tähtöset yöllä sateen jälkeen. En voinut irroittaa katsettani hänestä. . . Kysyin: "Missä on isäsi, Vanja?". Hän kuiskasi: "Kaatunut rintamalla". — "Entä äitisi?" — "Äiti kuoli kun junaamme pommitettiin". — "Mistä olitte tulossa?" — "En tiedä, en muista. . ." — "Onko sinulla täällä ketään omaisia?" — "Ei ole". . .

18. . . .Katkera pala nousi kurkkuuni, ja päätin siinä hetkessä: "On järjetöntä, että menehdymme yksiksemme. Otan hänet ottopojakseni." Tunsin heti oloni helpommaksi, jotenkin valoisammaksi. Kumarruin pojan puoleen ja kysyin: "Vanja, etkö tiedä kuka olen?" — "Kuka?" Ja minä sanoin pojalle: "Olen sinun isäsi". . . Hän hypähti kaulaani, suuteli poskilleni, huulilleni, otsalleni. . . "Isäkultai Tiesinhän minäl Tiesin, että sinä löydät minutl . ." Hän painautui minua vasten väristen kuin korsi tuulessa. . .

Kivettynyt pihka on ammoisista ajoista askarruttanut kätevien kansanmiesten ajatuksia. Tässä eräitä tavallisimpia meripihkakoruja. Yllä kappale tätä kiveä, jonka sisään luonto on "säilönyt" miljoonia vuosia sitten eläneen hyönteisen...
Valok. G. Teitelbaum.

MERIPIHKAA

Gunar CIRULIS, latvialainen kirjailija.

Kullakin on oma "kärpäsensä". Sellainen on ensiluokkalaisella, joka koulumatkallaan kiertää rautatieaseman kautta kartuttaakseen junalippukokoelmaansa; sellainen on harmaapäisellä professorilla, joka kiiruhtaa luennolta kotiin katsellakseen vanhaa rahakokoelmaansa; sellainen on metallimiehellä, jonka karheat kädet herkistyvät käydessään liimaamaan albumiin juuri hankittua postimerkkiä. Kaikkien heidän mieliharrastuksenaan on keräily. Ihmiset tosiaan keräilevät vaikka mitä — koppakuoriaisia ja tikkulaatikon etikettejä, postikortteja ja vanhoja käsikirjoituksia, posliinia ja kansalliskoruja...

Ollessani kerran menossa kuululle Riianlahdelle, satuin sähköjunassa kuulemaan kahden toveruksen keskustelun, josta en aluksi ymmärtänyt mitään.

— Sainpa Paul Robesonin! — toinen kehaisi.

— Minäpä löysin yhden, jolla on ikää neljä miljoonaa vuotta — toinen virkkoi.

Ensinmainittu oli ilmeisesti nimikirjoitusten metsästäjä, mutta mikähän kärpänen oli puraissut toista?

Juna saapui asemalle. Arvoituksellinen kansalainen kaappasi kainaloonsa pitkävartiset kumisaappaat, heitti harteilleen öljytakin, sieppasi käteensä hyönteishaavin kaltaisen kapineen, ja painui ovelle. Päätin seurata miestä, joka keräilee neljänmiljoonan vuoden takaisia esineitä. Asemalla oli tungosta ja kadotin hänet näkyvistä.

Kaunis kultainen syyspäivä oli houkutellut paljon kaupunkilaisia luonnonhelmaan. Metsissä kierteli sienimiehiä, jotka syynäilivät mättäitä niin, että töksähtelivät toisiinsa; metsän yllä lenteli sorsaparvia, ja läheiseltä järveltä kantautui pyssyjen pauketta. Lahdenrannalla vilisi paljon ihmisiä, varsinkin vesirajassa. He tonkivat kepeillä aaltojen rannalle ajamaa meriheinää, liejua ja näkinkuoria. Toisinaan kumartuivat ottamaan maasta jotain, tarkastelivat sitä valoa vasten, kätkivät sen sitten taskuunsa, ja taas jatkoivat samaan tapaan. Samalla tavalla varustautunut joukko kulki, tosin vielä hitaammin, vedessä, noin kymmenen metrin päässä rannasta. Tuossa ihmisjoukossa oli myös matkakumppanini. Hän oli siis meripihkan etsijä.

Pettyneenä aioin kääntyä takaisin, kun sattumalta huomasin vedessä sormenpään kokoisen keltaisen kiven. Meripihkaa! Tertiäärikaudelta tuo kivettynyt männynpihka oli maannut merenpohjassa, mutta nyt minusta tuntui, ettei se saanut jäädä sinne enää hetkeksikään. Unohtaen kaiken muun ryntäsin veteen. Se päättyi jalkojen kastumiseen ja nuhaan. Siitä hetkestä tuli minusta parantumaton meripihkankeräilijä.

...Tästä "sairastumisesta" on kulunut miltei kaksi vuotta. Ensimmäinen löytöni on saanut kumppanikseen satoja muita, niiden joukossa suurempia ja pienempiä, läpikuultavia ja savunharmaita, vaaleita ja tummia. Pidän niitä kirjoi-

Meripihkan huuhdontaa.

tuspöydälläni massiivisessa rasiassa. Pienillä mustilla pisteillään ne tuijottavat kysyvästi outoa maailmaa — meripihkaimuketta, jonka päästä suitsuaa sauhu, helmiä, korvarenkaita, rintaneuloja, vaaseja ja muita pikku esineitä, jotka on tehty samasta puolijalokivestä. Meripihkasta valmistetaan monenlaisia kauniita koruja.

Käydessäni kerran Itämeren rannalla sijaitsevassa Liepajan kaupungissa tutustuin eräisiin latvialaisiin meripihkamestareihin. Eräs heistä on 67-vuotias puuseppä Peteris Lankups, Kopdarbs-nimisen työosuuskunnan jäsen.

Tämä harmahtava kuiva mies on saanut kokea paljon elämänsä taipaleella. Hän on kiertänyt maita ja mantereita sirkusnäyttelijänä. Hänen muistiinsa on jäänyt mielenkiintoisia asioita. Kun vuosien taakka pakotti vaihtamaan ammattia Peteris ryhtyi valamaan vaikutelmiaan taiteelliseen asuun. Aluksi hän leikkeli puukuvioita, mutta palasi sitten isänsä ammattiin — kävi käsiksi meripihkaan. Työ oli tietysti paljon vaikeampaa, ja Lankups päätyikin kohta siihen, että turhaa on kilpailla luonnon kanssa taidossa ja mielikuvituksessa. Eikö olekin parempi säilyttää se alkuasu, minkä luonto on meripihkalle antanut? Itämeren ''hiomatöitä'' on vain hiukan viimeisteltävä antamalla niille esim. kukan tai viinirypäletertun muoto. Viimeksimainittuhan on hyvin lähellä jähmettyneen männynpihkapisaran muotoa. Lankups rupesi keräilemään meripihkaa ja vietti lomansa aina syksyllä, jolloin meri tuo rannoille eniten antimiaan.

Toisinaan saattaa kärpänen, sääski, muurahainen tai heinäsirkka tarttua pihkaan. Aikaa myöten ne voivat löytää itsensä meripihkakimpaleen sisältä. Tällaiset miljoonien vuosien takaiset ''säilöhyönteiset'' eivät Peteris Lankupsia lainkaan ihmetytä. Hän haaveilee sisiliskosta tai jostain vielä suuremmasta eläimestä. Eikä aiheetta — heittihän meri hiljattain Dzintarsiemsin kylän rantaan kolmen kilon painoisen meripihkamöhkäleen. Voihan tuollainen ainutlaatuinen kimpale löytyä myös jostain Romanian kaivoksesta, tai ehkäpä sellaisen sieppaa syvyyksistä joku rohkea burmalainen sukeltaja. Ja Välimeren aallot saattavat nekin jonain kauniina päivänä heittää Sisilian rannalle yhtä suuren möhkäleen meripihkan sikäläistä kaksoisveljeä. Suurimmat toiveet tuollaisen kappaleen löytämisestä keskittyvät kuitenkin kotiseudulle, sillä saadaanhan Itämerestä lähes kolme neljännestä maailman meripihkatuotannosta. Sitä on täällä kahtakymmentä eri väriä — maidonvalkoisesta tummanpunaiseen.

Liepajassa ja lähiseudulla tunnetaan toinenkin taituri, Peteris Preis. Hän ei tosin etsi hyönteistäytteistä meripihkaa. Kun sellainen sattuu löytymään antaa Preis sen kotiseutumuseolle. Sensijaan jokaisesta isommasta kimpaleesta hän iloitsee kuin lapsi. Vanhus on jo aikoja sitten jättänyt tupakoimisen, mutta tuollaisen löydön sattuessa hänen tekee mieli imaista oikein väkevät sauhut keksiäkseen helpommin mikä muodottomasta möhkäleestä olisi parempi tehdä — sanokaamme aalloilla keinuva kevyt pursi tai kaunis kansalliskoru, sakta?

Kolhoosilaiskalastajana työskentelevä Peteris Preis on jo 20 vuotta käyttänyt meripihkan muovailuun kaikki vapaahetkensä, varsinkin talviset iltapuhteet. Tämä harrastus heräsi hänessä aikana, jolloin parantumattomalta tuntunut tauti piti miestä pitkät ajat vuoteessa. Preisin vaimo vaalii vieläkin miehensä mestarituotteista kaikkein kalliimpana pientä sydämenmuotoista rintakorua. Nykyisin Peterisin työt ovat yleisesti tunnustettuja. Ne ovat saaneet palkintoja Latvian kansantaiteen näyttelyissä. Eikä ole ihme, että Riian parhaissa jalokivikaupoissa tarjolla olevien meripihkakorujen joukossa ovat hänen tuotteensa suurimmassa suosiossa.

Valitettavasti Itämeri käy yhä kitsaammaksi. Vain Dzintarsiemsissa, missä meripihkan tuotanto on järjestetty teollisuusmaiseksi, löydetään jatkuvasti suuria kappaleita. Tämä koneistettu tuotanto tapahtuu perin yksinkertaisesti: aikoinaan merenpohjana olleista hiekkasärkistä otetaan maata, josta meripihka huuhdotaan eroon vesisuihkulla ja sen jälkeen puhdistetaan ja lajitellaan. Nykyisin, kun pienet meripihkapalat voidaan puristamalla saada isommiksi kappaleiksi, on mahdollista käyttää myös arvokasta meripihkamuretta. Siitä puristettuja kappaleita saattaa työstää yhtä hyvin kuin kokonaisiakin möhkäleitä.

Meripihkateollisuuden kotikaupungissa, Liepajassa, on varttumassa myös uusi mestaripolvi. Kaupungin pioneeripalatsin ''meripihkakerhon'' ollessa toistaiseksi vain lasten puuhaa on meripihkaosaston perustaminen kaupungin taidelukioon sensijaan jo vakavampi aloite. Muistettakoon, että lukion opettajien ja oppilaiden valmistamat rasiat, helmet ja saktakorut saivat tunnustusta mm. Brysselin maailmannäyttelyssä. Lukiossa ei rajoituta vain meripihkan työstömenetelmien tutkimiseen, vaan kehitetään edelleen tämän muinaislatvialaisen kansantaiteen perinteitä ja luodaan uusia muotoja.

. . .Kotiin palattuani löydän meripihkaan muurautuneen kärpäsen entiseltä paikaltaan, keräämäni kokoelma on hienoisen pölyn peitossa. Matkalla näkemäni jälkeen tuntuu kokoelmani vähäpätöiseltä ja kaikki korut hieman lapsellisilta ja primitiivisiltä. Tarvitsee kuitenkin vain tarkemmin katsella tuota miljoonia vuosia sitten elänyttä hyönteistä, sen siipien hienoa kuviota, ymmärtääkseen, mikä voima ja kauneus luonnossa piilee, ja muistaakseen kunnioituksella niitä vanhoja mestareita, jotka sukupolvesta toiseen säilyttävät taiteensa ''salaisuuksia''.

Tuuli ulvoo ulkona. Se juoksuttaa rantaan aaltojen loputonta lammaslaumaa. Huomenna meripihkan ystävät, vanhat ja nuoret, rientävät jälleen rannalle, etsimään meren sylissä syntyneitä keltaisia kiviä.

Ennen esiintymistä.

TALVINEN FANTASIA

Vauhtia ja viehkeyttä.

NEUVOSTOLIITON JÄÄBALETTI

Valok. A. PTITSYN ja J. UMNOV.

Kuvaelmasta "Pingviinejä".

Eräitä taiteilijaryhmiä maine seuraa aina kuin varjo. Jo kauan aikaa se on seurannut sellaisella tavalla itävaltalaista jäätalettia "Eisrevue". Itävaltalaisilla on harvinaisen tasapäinen tanssikaarti ja erinomaiset solistit, monet entisiä Euroopan ja Maailman kaunoluistelumestareita. Moskovassa wieniläiset ovat vierailleet kahdesti. Myös muiden maiden jääbaletteja on käynyt Neuvostoliitossa. Siksi vertailukohteita oli enemmän kuin riittävästi, ensimmäisen neuvostoliittolaisen jäätaletin hiljattain esittäytyessä.

Moskovan urheilupalatsin täyttänyt kymmenentuhantinen katsojajoukko näytti ennen kantaesityksen alkamista hieman jännittyneeltä. Monet olivat nähneet täällä vierailleiden jäätanssijoiden loistonumerot ja tekivät nyt tunnontarkkoja vertailuja. Kun vaikuttavan kaunis prologi oli esitetty, sali puhkesi niin voimakkaisiin suosionosoituksiin, että oli ilman muuta selvää: lapsi oli tunnustettu!

Vällajalla syntyi vilkasta keskustelua. Tuttavat ja vierustoverit pohtivat näkemäänsä: tuo luontui meikäläisiltä paremmin, tuossa he olivat hiukan huonompia, mutta ylipäänsä mainio suoritus!

Jääbalettiin pyrki noin 700 kaunoluistelijaa 19 kaupungista. Kilpailun perusteella heidän joukostaan kelpuutettiin ryhmään 56. He kaikki ovat hyvin nuoria ja innostuneita asiaan ja suorastaan kadehdittavalla tavalla suoriutuvat vaikeuksista uudella urallaan.

Olkaamme objektiivisia: wieniläisillä jäätanssijoilla on enemmän kokemusta ja varmuutta, heidän liikkeensä ovat usein hiotumpia, mutta moskovalaiset taas ovat sisällyttäneet esityksiinsä niin paljon omaa minäänsä, niin paljon aitoutta, elämää ja temperamenttia, että he voittivat yleisön jo ensimmäisenä iltana.

Jääbaletti on urheilullisen ja koreografisen mestaruuden yhdistelmä; se on taidetta, joka vaatii näiden molempien tekijöiden sopusointuista sulautumista toisiinsa. Sen ehdottomana vaatimuksena on kauneus ja dynamiikka. Kaikki nämä ainekset ovatkin läsnä "Talvisessa fantasiassa", joksi ensimmäinen ohjelma on ristitty. Siihen sisältyvät tanssiesitykset niveltyvät onnistuneesti yhteen sirkusnumeroiden kanssa. Kun annamme aiheellisesti tunnustuksen sellaisille koreografisille esityksille kuin "Pingviinejä", "Lootuksia", "Tuhkimo" ja "Venäläinen nuorisotanssi", niin on täydellä syyllä mainittava myös voimistelijoista ja tasapainotaiteilijoista. Luistimet antavat heidän esityksilleen vaikuttavuutta ja nopeutta, jonka vuoksi heidän taitonsa ja valmennustasonsa pääsee vielä paremmin oikeuksiinsa.

Jääbaletin on ohjannut tunnettu koreografi professori L. Lavrovski, jonka mainio taiteellinen maku tulee siinä ilmi erinomaisesti. Lavastaja J. Tshemodurov on myös suoriutunut tehtävästään loistavasti. Yhteenvetona voidaan todeta, että olemme saaneet uuden mielenkiintoisen yhtyeen, jolla voi olla sangen rikas tulevaisuus.

S. Nikolajev.

Venäläinen tanssi.

Kiinalainen tanssi "Lootuksia".

"Sirkushevosia".

существенный подъем
повышение заработной
В контрольных цифрах на
производства и потребления
развернуто в крупных масштабах
(Из тезисов доклада товарища Н. С. Хрущева на
Контрольные цифры развития народного хозяйства СССР на 1959
Первому секретарю Центрального Комитета КПС
Председателю Совета Министров СССР
товарищу Н. С. ХРУЩЕ
Председателю Президиума Верховного Совета
товарищу К. Е. ВОРОШИ

Nämä kädet ovat luoneet paljon uusia arvoja. Nyt niiden omistaja on eläkkeellä.

Eläkkeellä

Teksti ja kuvat J. TRANKVILLITSKI.

Neuvostoliitossa äskettäin toimitetun väenlaskun aikana 18 miljoonaa kansalaista kirjoitti nykyistä ammattiaan tiedustelevaan sarakkeeseen: "eläkkeellä". Kysymyksessä ovat 55 vuotta täyttäneet naiset ja yli 60-vuotiaat miehet, jotka 20—25 vuotta työskenneltyään, ovat siirtyneet nauttimaan vanhuuden lepoa ja saavat valtiolta eläkettä 50—100% aikaisemmasta palkastaan. Sitä maksetaan myös huoltajansa menettäneille perheille. Eläkkeen saajien joukossa on myös nuoria ihmisiä, jotka ovat ehtineet työskennellä vasta vähän aikaa, mutta ovat syystä tai toisesta menettäneet työkykynsä.

Sana "eläkkeennauttija" kirjoitettiin myös ukrainalaisen työmiehen Zinovi Ivanovitsh Seradskin täytettäväksi annettuun väenlaskulomakkeeseen. Koko hänen elämänsä on punoutunut Dnepropetrovskiin ja siellä sijaitsevaan Karl Liebknechtin metallitehtaaseen. Jo poikasena hän tuli työhön mainittuun tehtaaseen, osallistui vallankumousliikkeeseen ja joutui virumaan vankiloissa. Tsarismin kukistamisen jälkeen hän teki työtä samassa tehtaassa, sen martinuuni-, kattila-, putkivalssi- ja mekaanisella osastolla. Vuodet alkoivat kuitenkin vaatia omansa. Lapset varttuivat, saivat koulusivistyksen, perustivat perheitä. Lopulta vanha työmies päätti taipua omaisten yhtämittaisiin vaatimuksiin ja jäädä eläkkeelle, lepäilemään ja hoitelemaan lastenlapsia. Hän saa nyt vanhuuseläkettä 1000 ruplaa kuukaudessa, mikä riittää täydellisesti kassavajauksetonta taloudenpitoa varten.

Seradskeilla on huoneisto Dnepropetrovskin keskustassa, Karl Marxin kadulla sijaitsevassa talossa, jonka tehdas on rakennuttanut työntekijöilleen. Zinovi Ivanovitsh asuu yhdessä vaimonsa Ksenia Ivanovnan, tyttärensä Taisian ja tämän insinöörimiehen sekä näiden pikku tytön kanssa.

Iltaisin, kun perhe on koolla, pistäytyy heille tuon tuosta vaimoineen ja lapsineen myös poika Juri, ammatiltaan rakennusinsinööri. Lastenlapset eivät voi enää valittaa ettei "ukilla" ole aikaa. Mummon täytyy tavan takaa antaa hänelle ja nuorimmille muistutuksia vallattomuudesta.

Entiset työtoverit käyvät tuon tuosta tapaamassa eläkeläistä. Hän itsekin käy usein tehtaassa, jossa on aina toivottu vieras. Tehtaassa hän tarkastaa kaiken tapansa mukaan, ottaa selvän asiaintilasta ja antaa isällisiä neuvoja. Hänet saattaa tavata myös tehtaan kerhotalolla, nuorison asuntolassa ja työveteraanien neuvostossa. Viimeksimainittu huolehtii eläkeläisten tarpeista ja auttaa heitä pitämään yhteyttä entiseen työmaahansa. Tehtaalta on viime aikoina lähtenyt eläkkeelle kuudettasataa henkeä. Ja vaikka he eivät käykään enää työssä, he ovat kasvaneet tehtaaseensa kiinni vuosikymmenien kuluessa. Näin kummatkin pitävät tolsistaan jokapäiväistä huolta: eläkeläiset tehtaasta ja tehdas eläkeläisistä.

Jos vanhuutta verrataan syksyyn, niin Zinovi Ivanovitsh, jota ympäröi lasten ja lastenlasten rakkaus ja työtovereiden huomio, elää kultaista syksyä.

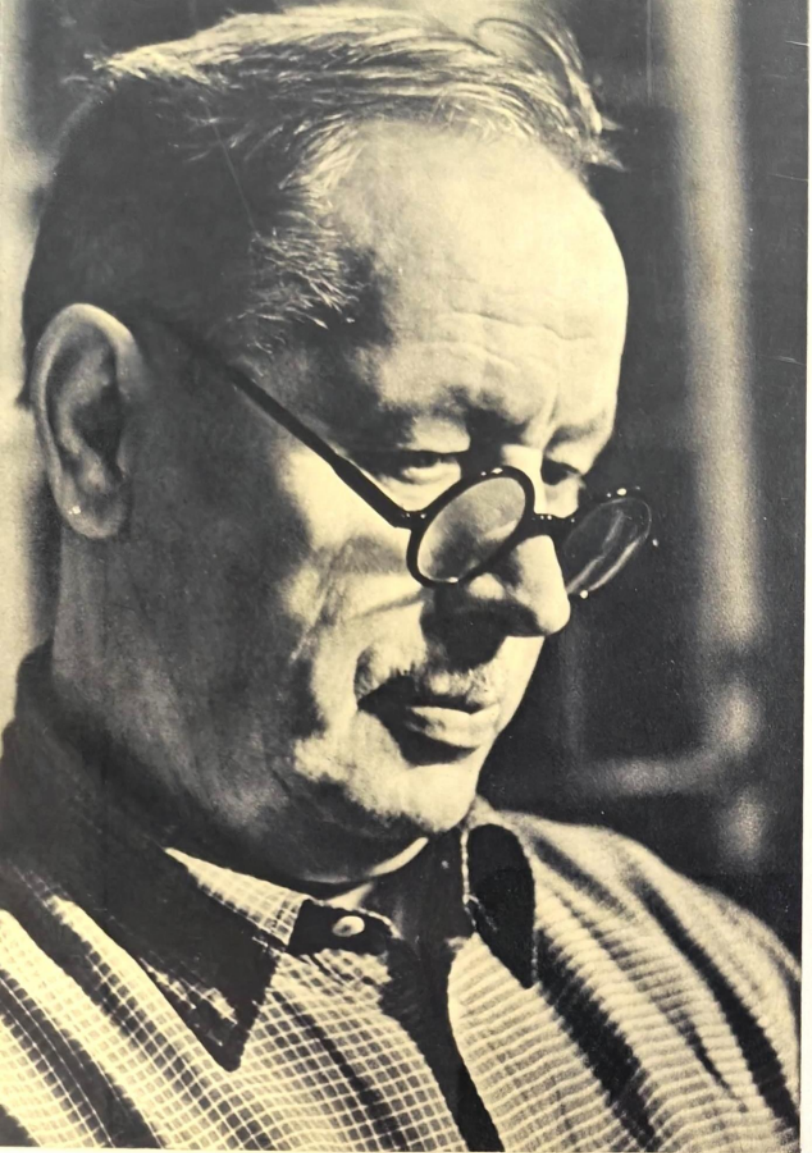

Zinovi Ivanovitsh Seradski on Karl Liebknechtin tehtaan (Dnepropetrovsk) veteraaneja.

Seradski nähdään vielä nytkin usein tehtaalla, jonka asiat häntä aina klinnostavat.

Eläkkeellä

Poliklinikassa pidetään silmällä eläkkeennauttijan terveyttä.

"Ukki, minä osaan jo soittaa!"

Isoisä ja lapsenlapset eläintarhassa.

Nyt voi autella vähän emäntääkin.

Perhe juhlii: Seradskien vanhanparin yhteiselämä on jatkunut 40 vuotta.

100 VUOTTA JA 1 VUOSI

J. ISAJEV. Valok. V. KIVRIN.

Moottoripyöräily jääradoilla voittaa jatkuvasti alaa Neuvostoliitossa, vetäen kilpailuihin yhä enemmän sekä osanottajia että katsojia. Oheisessa kuvassa nähdään välähdys hiljan pidetyistä yleisvaltakunnallisista kilpailuista, joihin osallistui moottoripyöräilijöitä Moskovasta, Ufasta, Izhevskistä ja muista kaupungeista.

Neuvostoliitossa harjoitettavan 46 "virallisen" urheilulajin joukossa on toisia, joita on harrastettu jo 100 vuotta, ja toisia, jotka ovat täyttäneet vasta vuoden tai nousseet juuri jaloilleen. Viimeksimainittujen joukkoon voidaan katsoa kuuluviksi muunmuassa melonta ja nykyaikainen viisiottelu, joissa edustajamme ovat kuitenkin ehtineet saavuttaa jo menestystäkin.

Intiaanipiirakkaa muistuttavia kanadalaisveneitä ilmaantui Moskova-joelle ensi kerran kesällä 1952. Helsingin olympialaisiin poikamme matkustivat ottamaan oppia; neljä vuotta myöhemmin Melbournessa he meloivat jo laakereita. Eniten luonnisti Leningradin teurastuslaitoksen työläistä Pavel Harinia ja opettaja Gratsian Botevia. He voittivat 10 000 metriä. Prahan viimevuotisista MM-melonnoista kanadalaisveneemme toivat kotiin neljä kultamitalia.

Nykyaikaisen viisiottelun alalla on eteneminen ollut helpompaa. Siinä ei ole tarvinnut alkaa aivan alusta. Sitä ennen oli jo kauan järjestetty urheilu- ja puolustusvalmeusmerkin suoritukseen kuuluvia moniotteluita, joihin sisältyy mm. uinti, ammunta ja murtomaajuoksu. Ilmeisesti tämä alkuvalmennus on ollut Igor Novikovillekin ponnahduslautana kaksinkertaiseen maailmanmestarin titteliin. XVI olympialaisista ja kaksista viimeisistä MM-kilpailuista hän tovereineen toi kotiin myös joukkuevoiton.

Vuosi sitten Neuvostoliitossakin hyväksyttiin kilpailulajiksi hiihtoammunta eli sotilashiihto. Tämä kilpailumuoto, jossa hiihtäjien on kahdenkymmenen kilometrin matkalla neljässä paikassa ammuttava maaliin, on päässyt nopeasti hiihtäjien suosioon. Ammunnassa heillä on kenestä ottaa osviittaa — ampujiemme saavutuksethan ovat yleisessä tiedossa. Pohjois-Italiassa pidettiin talvella sotilashiihdon MM-kilpailut, joissa Neuvostoliitto sai kaksi ensimmäistä paikkaa ja joukkuevoiton.

Viime vuonna vietettiin Venäjän jalkapalloilun 60-vuotisjuhlaa. Ensi vuonna täyttää akateeminen soutumme 100 vuotta. Neuvostourheilijat pyrkivät edelleenkin pitämään puoliaan kaikissa perinteellisissä lajeissa. Yhtä innostavaa on tietenkin periä voittoja myös meille toistaiseksi uusissa lajeissa.

КИО

KIO

Valok. A. GARANIN.

— Uskotteko ihmeisiin? — kysyi mies toiselta.

— En! — vastasi kysytty ja haihtui ilmaan...

Se on vanha vitsi ihmeidenteosta. Näiden rivien kirjoittajakaan ei usko ihmeisiin. Mutta kuitenkin...

Joka ilta Moskovan sirkuksen areenalle astuu moitteettomasti pukeutunut mies, joka kysyy, "uskotteko ihmeisiin?" — ja samassa hymyillen haihtuu näkymättömiin.

Hän on Venäjän federaation kansantaiteilija Emil Kio, neuvostosirkuksen suuri maagikko ja taikuri.

Hän on kaikkivoipa. Hänen terävän katseensa voimasta esineet salamannopeasti katoavat ja ilmaantuvat, saksilla katkaistu naru kasvaa hänen käsissään kiinni ja pistoolinlaukauksen läpäisemä lasi osoittautuu ehjäksi.

Erään numeron alkaessa areenalle juoksee vanhanaikaisia rattaita vetävä hevonen. Orkesteri soittaa valssia, hevosen kaviot koskettavat kevyesti hiekkaa, ja kärryissä istuu kaksi hurmaavaa neitosta. Iloinen klovni kehoittaa tyttöjä astumaan alas kärryistä. He tekevät työtä käskettyä ja pelle johdattaa heidät pois. Mutta sekunnin kuluttua tytöt nähdään jälleen istumassa kärryissä ja jatkavan ajelua kuin eivät olisi laskeutuneetkaan... Häkistä häipyy leijona, ja sen tilalle ilmaantuu nainen... Keskellä areenaa laatikkoon lukittu klovni katoaa ja samassa hetkessä näyttäytyy parvekkeella. Kio itse voi milloin tahansa ilmestyä minne hyvänsä, hävitä ja ilmaantua jälleen toiseen paikkaan.

Yleisön joukossa on luonnollisesti aina sellaisia, jotka "tietävät" kaiken ja ilmoittavat toisillekin:

— Hänen laatikossaan on kaksi pohjaa... Tuon liinan hän oli ennalta kätkenyt nenäänsä... Ja tuo punapää oli jo ajat sitten pujahtanut luukkuun... Ja yleensä tämä on kaikki pelkkää puijausta, silmänkääntötemppuja.

Tietysti ne ovat silmänkääntötemppuja ja puijausta. Mutta kuinka hauskasti, hienosti ja taiteellisesti Kio huiputtaa! Hänen laitteittensa teknillinen tarkkuus on filigraanista luokkaa ja hänen apulaisensa toimivat suorastaan uskomattomalla nopeudella. Kio osaa taiturimaisesti kääntää katsojan huomion haluamaansa suuntaan ja tehdä hauskasti pilaa yleisön epäluuloisuudesta — ja toisaalta herkkäuskoisuudesta.

Kaikki tuo yhdessä muodostaa Kion taitellijapersoonallisuuden. Jokainen katsoja tietää, että häntä petkutetaan, että kaikki selittyy apuvälineiden rakenteella, liikkeiden nopeudella, että pelissä käytetään myös kaksinkertaisia laatikonpohjia, salaluukkuja ja optillisesti alkaansaatavia näköharhoja, ihmisten vaihtamista ym. — sanalla sanoen katsoja tietää melkein kaiken (niin — vain melkein), mutta seuraa ohjelmaa jännityksellä ja nautinnolla, unohtaen tekniikan ja huiputuksen, ja uskoen kuin lapset joulupukkiin.

Vladimir POLJAKOV.

UUSI KASVIO

Neuvostolainen kasvitieteilijä G. Shlykov on yli neljännesvuosisadan "inventoinut" kasveja. Hän on suorittanut monia tutkimusretkiä Euroopan, Afrikan ja Aasian eri maihin. Niiden aikana hän on yleistänyt ja tarkistanut suunnattoman määrän kirjallisperäistä aineistoa. Tuloksena on ollut lähes 50 painoarkin laajuinen teos.

Maapallolla esiintyy yli 250 000 korkeampaa siemenkasvilajia. Noin kahdeksatta osaa niistä ihminen tavalla tai toisella käyttää hyödykseen. Viljeltäviä lajeja on noin 12 000. Shlykovin teos, jossa on runsaasti karttoja, piirustuksia ja tekijän ottamia valokuvia, on arvokas aputeos kaikille kasvitieteilijöille.

O. Karyshev.

RADIOASEMA PUHELINTORVESSA

...Kaukana korvessa kiertelee ryhmä geologeja. He tulevat pienelle metsäaukiolle. Heidän korvansa erottaa lentokoneen surinaa. Eräs miehistä ottaa laukustaan puhelintorven ja vääntää siihen pienen antennin. Torvesta kuuluu lentäjän ääni:

— Näen teidät hyvin. Mihin heitän lastin? Kuuntelen, kuuntelen...

Geologi painaa nappia ja vastaa:

— Pudottakaa lasti neliöön kaksi—seitsemäntoista. Voimme hyvin. Kuuntelen, kuuntelen...

Tällaisen pienen radioaseman toimintasäde on 30 kilometriä ja paino 800 grammaa. Lähetin ja vastaanotin sijaitsevat vähän tavallista suuremmassa puhelintorvessa. Asema on hyvin taloudellinen. Vastaanottoon se tarvitsee energiaa puolta vähemmän kuin taskulamppu ja lähettämiseen yhtä paljon kuin kaksi taskulamppua.

Radio on saanut nimekseen "Nedra-1" (nedra — maanuumenet).

I. Frolov.

TYTÄRKAUPUNGIN SYNTYMINEN

Moskovan—Leningradin valtatiehen yhtyy 40 kilometrin päässä pääkaupungista pienempi tie, jolle on viime aikoina virinnyt vilkas liikenne. Kuorma-autot vyöryvät yhtenä jonona alueelle, johon on ryhdytty rakentamaan Moskovan ensimmäistä ns. sputnik-kaupunkia. Sen yliarkkitehti I. Rozhin kertoo:

— Uusi kaupunki on tarkoitettu 65 000 asukkaalle. Sen paikaksi on valittu 2 000 hehtaarin suuruinen maa-alue, jonka keskellä sijaitsee iso tekojärvi. Alueelle rakennetaan useampia puistoisia asutuslähiöitä. Kaupunkiin muuttaa Moskovasta myös eräitä teollisuuslaitoksia, jotka eristetään asuinkorttelelsta metsävyöhykkeillä. Sputnik-kaupungin alueella on jo valmistunut sähkönjakeluasema ja pohjustettu useita rakennuksia. Työt saatetaan pääpiirteissään loppuun vv. 1962—63. Kuva I. Rozhinin johtamasta arkkitehtitoimistosta.

J. Lvov.

TEKIJÄ SAATU SELVILLE

Noin 100 vuotta sitten Leningradin Eremitaashiin saatiin Italiasta peräisin oleva taulu "Apollon ja Marsin kilpa". Eräät pitivät tämän taulun tekijänä XVI vuosisadan "Parman koulukunnan tuntematonta taiteilijaa", toiset taas luulivat, että se on lähtöisin Correggion siveltimestä. Eremitaashissa työskentelevä taidehistorioitsija T. Fomitsheva on monia vuosia jatkuneiden tutkimusten pohjalla tullut johtopäätökseen, että maalauksen on todella valmistanut kuulu italialainen mestari Antonio Allegrin (Correggio).

— Eräät länsimaiset tutkijat, kertoo Fomitsheva, pitävät taulun tekijänä firenzeläistä Bronzinoa. Sitä mieltä on ollut mm. tunnettu saksalainen tutkija Hermann Voss. Kollegani ovat kuitenkin erehtyneet, sillä he ovat vertailleet kiistanalaista maalausta Correggion myöhempiin tauluihin, vaikka se itse asiassa kuuluu hänen varhaistuotantoonsa. Kuvassa T. Fomitsheva ja Correggion taulu "Apollon ja Marsin kilpa".

A. Volodin.

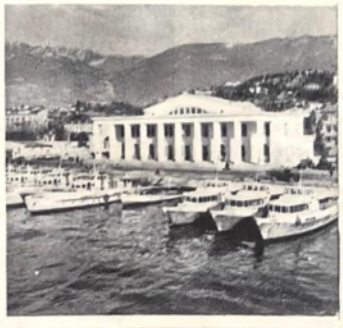

Moskovan suurimman tavaratalon GUM:in muotitaiteilijat ovat viime aikoina esitelleet töitään Yhdistyneessä Arabitasavallassa, Belgiassa, Bulgariassa ja Puolassa. Nyt heillä on edessään matka Yhdysvaltoihin. Kuvassa hääleninkien esittelyä GUM:issa.

Lvovin televisiotehdas on saanut valmiiksi uuden Trembita-nimisen television, jonka kuvapinnan vinottainen halkaisija on 43 cm. Trembita on huomattavasti kevyempi ja kolme kertaa pienempi samalla tehtaalla valmistettavaa Lvov-nimistä näköradioa. Kuvassa insinöörit T. Medvid ja J. Kudelja uuden television ääressä.

Kasakhialaiset tiedemiehet ovat löytäneet Mynin rajamaastosta noin 30 miljoonaa vuotta sitten eläneen suuren sikaeläimen entelodontin luut. Kazakhian tiedeakatemian eläintieteellisen laitoksen tutkijat lopettelevat tämän ainutlaatuisen Euraasiasta tavatun muinaiseläimen jätteiden kokoamista.

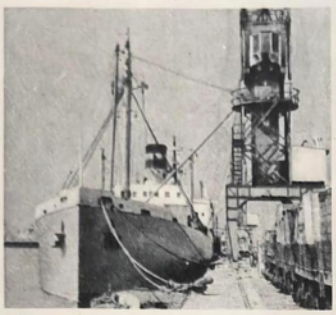

Neuvostoliittolainen höyrylaiva "Zyrjanin" Colombon satamassa (Ceylonissa). Laiva toi sinne Neuvostoliitosta viidakonraivauskoneita. Sillä ruvetaan raivaamaan viidakoita ruokosokerin viljelemistä varten.

Kiinatar Fen Li-tshan (oikealla) asuu pienessä rajakylässä. Joku aika sitten hän sairastui vakavasti. Paikallinen kiinalainen lääkäri kääntyi avunpyynnöllä neuvostolaisten ammattiveljiensä puoleen, ja potilas tuotiin neuvostokylän poliklinikkaan ja siirrettiin sitten helikopterilla Habarovskin sairaalaan. Nyt Fen Li-tshanin tila on vaaraton, vahvistaa lääkäri B. Voloshina (vasemmalla).

Toisen maailmansodan aikana neuvostojoukot aivan viime hetkellä pelastivat maailmankuulun Meissenin posliinikokoelman, joka käsittää yli 6 000 arvokasta esinettä. Nyt tämä kokoelma on luovutettu jälleen Saksalle. Jokin aika sitten kokoelma asetettiin näytteille Meissenissä, Dresdenin lähellä.

Mustanmeren turistireittien matkailijavirta kasvaa. Retkeilijäin käytettävänä on monia laivalinjoja ja mainiosti varustettuja pysähdyssatamia. Kuvassa nähdään Jaltan uusi satamarakennus, joka tarjoaa matkailijoille kaikki välttämättömät mukavuudet.

Altain traktoritehdas on rakentanut uuden telaketjuilla kulkevan kuljetustraktorin, jossa on itsetyhjentyvä kuormalava. 130 hv moottori kykenee kuljettamaan 15 tonnin kuorman. Kippilava toimii hydraulisen laitteen avulla.

Neuvostoliitossa julkaistaan paljon intialaisten kirjailijain tuotteita sekä järjestetään usein Intian kuva- ja kansantaiteen näyttelyjä. Tämän ystävällisen maan elämä ja kulttuuri kiinnostaa neuvostokansalaisia. Kirgisian kansantaiteilija Olga Manuilova sai hiljattain valmiiksi intialaisen mytologian kuvaaman tiedon ja viisauden jumalattaren Sarasvatin patsaan, joka oli nähtävänä Kirgisian taidenäyttelyssä Moskovassa.

Paino lähes 100 kiloa ja korkeus 100 senttimetriä. Siinä on kerrakseen kokoa vastasyntyneellel Tällainen pienokainen syntyi hiljattain Harkovin eläintarhassa. Se on saanut nimekseen "Harkovtshanka" (Harkovitar). Sen isä on saatu lahjaksi Vietnamista, jossa se "palveli" kansanarmeijan tykkiväessä kanuunoiden kantajana. Äiti on jo vanha neuvostomaan asukas. Tällaiset iloiset perhetapahtumat eivät ole harvinaisia Neuvostoliiton eläintarhoissa elävien norsujen keskuudessa. Ne herättävät kuitenkin suurta mielenkiintoa tiedemiehissä. Sen vuoksi moskovalaisia asiantuntijoita matkusti "kätilöiksi" Harkoviin.

Muutamalla rivillä

◆Lasimassasta valmistettu shakkihevonen on löydetty Afrasiabin (muinaisen Samarkandin) kaivauksissa. Sen katsotaan olevan peräisin XI—XII vuosisatojen ajoilta.

(Pravda Vostoka)

◆"Naftusjaksi" sanotaan Karpaattien etuvuoristosta saatavaa kivennäisvettä. Sillä on hyvä vaikutus maksa- ja munuaistautien hoidossa. Valitettavasti tällaista vettä on luonnossa vähän. Siksi neuvostotiedemiehet ovat asettaneet päämääräkseen valmistaa sitä keinotekoisesti. Heidän yrityksensä onkin onnistunut. Keinotekoinen kivennäisvesi on parantavilta ominaisuuksiltaan yhtä hyvää kuin luonnollinenkin. Piakkoin sitä saadaan ostaa kaikista apteekeista.

(Vetsherni Tbilisi)

◆Neuvostoliiton tiedeakatemian valtameri-instituutissa on monenlaisia syvävesikaloja. Niiltä on saatu Tyyneltä valtamereltä jopa 7 579 metrin syvyydestä. Tällaisia kaloja ei tiede ole aikaisemmin tuntenut.

(Vetshernjaja Moskva)

◆Tukumsin (Latviassa) asukkaat hämmästyivät hiljattain aika tavalla kun asemalle saapui sähköjuna, vaikka sähköistetty rata loppuu 30 kilometrin päässä kaupungista. Juna saa käyttövoimansa akkumulaattoreista, jotka latautuvat junan kulkiessa sähköistetyllä radalla.

(Komsomolskaja pravda)

◆Zhitomirissä (Ukrainassa) rakenteilla oleva pellavatehdas tulee valmistamaan 23 miljoonaa metriä liinakankaita vuodessa. Tehtaasta tulee Euroopan suurin.

(Pravda Ukrainy)

◆Valko-Venäjän tiedeakatemian turveinstituutin tiedemiehet ovat kehittäneet menetelmän, jolla turpeesta saadaan vahaa. Tällä tavoin saatu vaha on paljon halvempaa ja ominaisuuksiltaan parempaa kuin luonnonvaha. Minskin alueella on rakenteilla vahatehdas, joka pannaan käyntiin jo tänä vuonna.

(Promyshlenno-ekonomitsheskaja gazeta)

◆Kuulu napaseutulentäjä V. Perov järjesti joku aika sitten etelämantereelle ensimmäisen "kasvitarhan". Hän istutti kurkkuja ja tomaatteja multalaatikkoon, jota säilytti lämpimässä suojassa. Huolellinen hoito ja sammumaton "sähköaurinko" tekivät tehtävänsä: hiljattain saatiin "kasvitarhasta" ensimmäinen kurkku. Esimerkki tarttui talvehtijain toisiinkin jäseniin, ja nyt heilläkin on kasvamassa "omat vihannekset".

(Golos Rigi)

◆Nizhnyi Tagilin vaunutehdas (Uralilla) on saanut valmiiksi ensimmäisen junan, joka on kokoonpantu täysmetallisista 100-tonnin vaunuista. Uudet kuusiakseliset vaunut on tarkoitettu 120 kilometrin tuntinopeutta varten. Osa niistä on varustettu muovisilla jarruanturoilla.

(Uralski rabotshi)

VÄHÄN KAIKKEA VÄHÄN KAIKKEA VÄHÄN KAIKKEA VÄHÄN KAIKKEA

Monet lehtemme ulkomaiset lukijat tiedustelevat, millä tavalla Neuvostoliitossa valitaan edustajat neuvostoihin, millainen on valtion osuus vaalikamppailussa ja kuinka laajalti työtätekevät osallistuvat siihen. Vastaamme lyhyesti näihin kysymyksiin.

EDUSTAJAN VAALIT

Vaalien valmistelemisen ja suorittamisen käytännöllinen puoli kuuluu vaalilautakunnille, jotka muodostetaan kansalaisjärjestöjen nimeämistä työtätekevien edustajista.

Kuluvan vuoden maaliskuussa toimitettiin liitto- ja autonomisten tasavaltojen korkeimpien neuvostojen sekä paikallisten neuvostojen vaalit. Vaalilautakunnissa toimi niiden aikana **noin 8 miljoonaa henkeä.**

Neuvostoliitossa vaaleja ei järjestä eikä valvo **valtio, vaan kansalaiset itse.**

Ehdokkaiden nimeämisoikeus on kaikilla puoluejärjestöillä, ammattiyhdistyksillä, osuuskunnilla, kulttuuriseuroilla ja yhdistyksillä ym. Heidät nimetään työtätekevien yleisissä kokouksissa. Niissä valitaan samanaikaisesti luottamusmiehet, jotka tekevät ehdokkaita laajasti tunnetuksi.

Äänestys tapahtuu vaalipiireittäin, jotka muodostetaan alueellisella pohjalla ja asukasluvun mukaan.

Saatuaan ehdokkaalta suostumuksen asettua listoille nimeävä järjestö rekisteröi hänet asianomaisen piirin vaalilautakunnassa.

Neuvostoliiton kaikilla kansalaisilla on esteetön oikeus agiteerata ehdokkaiden puolesta taikka arvostella heitä. Erikoisen aktiivista vaaliagitaatiota suorittavat luottamusmiehet sekä henkilöt, joita työntekijäkunnat ja kansalaisjärjestöt valtuuttavat erikoisesti sitä varten.

Äänestysalueille perustetaan vaaleihin valmistautumisen ajaksi vaalivalistusasemia, joilla järjestetään seurustelu- ja esitelmätilaisuuksia sekä valitsijain ja edustajaehdokkaiden tutustumisiltoja. Vaaliasiamiehet pitävät keskusteluja myös valitsijain kotona. Niissä pohditaan tavallisesti monenlaisia paikallisia kysymyksiä, maan sisäistä elämää ja kansainvälistä tilannetta, käydään keskusteluja, tehdään arvostelevia huomautuksia sekä monenlaisia ehdotuksia, jotka sitten saatetaan edustajain taikka neuvoston tietoon.

Koska vaalipäivään mennessä aikaisemmin valittujen edustajain valtuusaika loppuu, niin he tekevät tänä aikana kansalaiskokouksissa selkoa työstään ja koko neuvoston toiminnasta.

Valitsijat pohtivat ja antavat tuleville edustajilleen evästyksiä. Vaaleihin valmistautumisen aikana työtätekevät osallistuvat siis aktiivisesti monenlaisten kysymysten ratkaisuun.

Neuvostoliitossa vaalit tapahtuvat **yleisen, yhtäläisen ja välittömän vaalioikeuden pohjalla salaisella äänestyksellä.** Äänioikeus on kaikilla 18 vuotta täyttäneillä kansalaisilla. **Neuvostoliiton vaalilaki ei tunne mitään rajoituksia — ei kansallisuudesta tai rodusta enempää kuin varallisuudesta, syntyperästä, sivistystasosta, aikaisemmasta toiminnasta tai uskontunnustuksesta johtuvia.** Miehillä ja naisilla on aivan samanlainen oikeus valita ja tulla valituksi.

Väestön osanotto vaaleihin on aina tavattoman vilkas. Esimerkiksi **Venäjän liittotasavallan korkeimman neuvoston vaaleihin osallistui viime maaliskuussa 99,62 prosenttia kaikista äänioikeutetuista.**

Kuka sitten voi tulla valituksi työtätekevien edustajain neuvostoon?

Siinä ei ole mitään muuta rajoitusta kuin ikä. Neuvostoliiton korkeimpaan neuvostoon ei valita 23 vuotta nuorempia, liitto- ja autonomisten tasavaltojen korkeimpiin neuvostoihin 21 vuotta nuorempia ja paikallisiin neuvostoihin 18 vuotta nuorempia.

Kapitalistisista maista saapuvat vieraat tiedustelevat toisinaan, minkä vuoksi vaalilipuissa on ainoastaan yksi ehdokas.

Porvarillisissa maissa nimetään tosiaankin yhdelle edustajapaikalle useampia ehdokkaita, jotka edustavat eri puolueita sekä vissien luokkien ja yhteiskuntaryhmien etuja. Sattuupa sellaistakin, että kaksi tai useampiakin porvarillisia puolueita yksinkertaisesti taistelee edullisten virkapaikkojen valtaamisesta, vaikka k. o. puolueiden ohjelmissa ei ole oikeastaan mitään eroa. **Neuvostoliitossa ei ole toisilleen vastakkaisia luokkia, minkä vuoksi ei ole useampia puolueitakaan. Vaaleissa on vakiintunut käytäntöön kommunistien ja puolueettomien yhteinen vaaliliitto.** Siitä johtuu myös työtätekevien yhtenäisyys ja puolueiden välisen taistelun puuttuminen vaalikamppailussa. **Laki ei yleensä suinkaan kiellä asettamasta listoille useampaa ehdokasta samasta vaalipiiristä.** Useammassa vaalipiirissä ehdokkaaksi nimetty voi antaa suostumuksensa listoille asettamisesta vain yhdelle vaalipiirille.

Jos ehdokas saa vähemmän kuin puolet annetusta äänimäärästä, toimitetaan uudet vaalit. Näin sattuu kuitenkin ani harvoin. Askeiset vaalit todistavat parhaiten neuvostokansan yhtenäisyyttä.

Jos edustajan toiminta ei sitten tyydytäkään valitsijain enemmistöä, hänet voidaan kutsua pois edustajatoimesta ennen valtuusajan päättymistä.

Kaikkien valitsijoiden äänestyssalaisuus on taattu. Eristetyissä äänestyskomeroissa jokainen valitsija saa ilmaista suhtautumisensa ehdokkaaseen: joko jättää ehdokkaan nimen vaalilippuun, mikä merkitsee "edokkaan hyväksymistä", taikka pyyhkiä sen pois, mikä merkitsee "eväämistä". Komerosta tultuaan valitsija pudottaa äänestyslippunsa uurnaan.

Puolenyön jälkeen vaalilautakunta — kansalaisjärjestöjen edustajain sekä lehtimiesten läsnäollessa — avaa uurnat ja laskee äänimäärän.

Näinollen vaalit Neuvostoliitossa tapahtuvat työtätekevien laajan osanoton ja valvonnan merkeissä alusta loppuun asti, siis vaalilautakuntien valitsemisesta ja ehdokkaiden nimeämisestä äänestystulosten määrittelyyn asti.

Georgi Sarytshev on valittu Marin ASNT:n korkeimpaan neuvostoon Joshkar-Olan kaupungin 13. vaalipiiristä. Sarytshev on syntynyt 1928 ja työskentelee työkaluseppänä kauppakojeistoa valmistavassa tehtaassa. Tämä puolueeseen kuulumaton työläinen tunnetaan toimekkaana yhteiskunnallisten rientojen osanottajana. Ennen ehdokkaaksi nimeämistä hän kunnostautui erikoisesti ammattiyhdistyksen työhuonekomitean puheenjohtajana.

ıcки избирателей

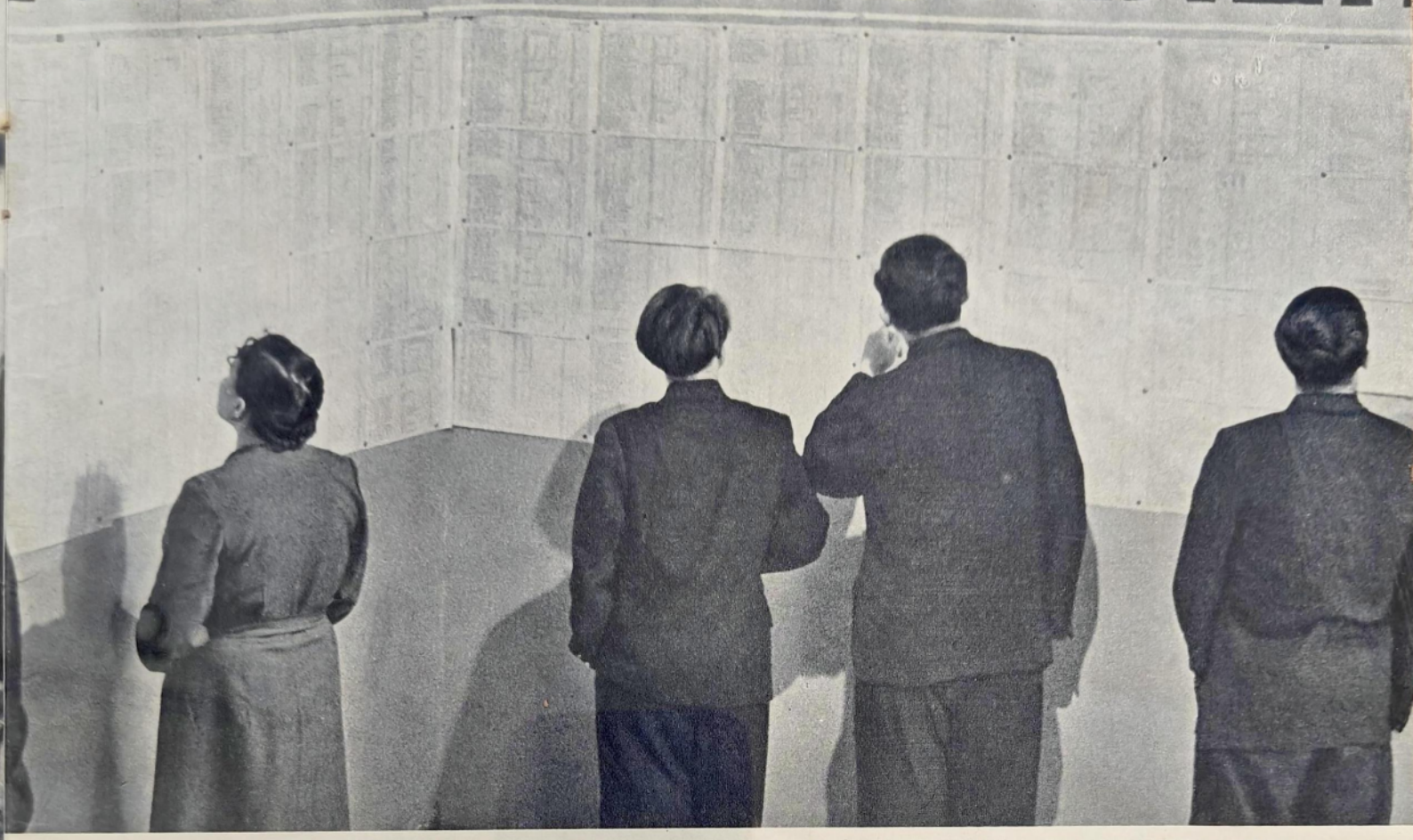

20 päivää ennen vaaleja valitsijain luettelot asetetaan kaikkien nähtäväksi. Valitsijat saavat siten tarkastaa, onko niihin pujahtanut virheitä.

Neuvostoliiton muodostaa viisitoista liittotasavaltaa, jotka edustavat maan suurimpia kansallisuusryhmiä. K. o. kansallisuuksien lisäksi Neuvostoliitossa on muitakin väkiluvultaan pienempiä kansakuntia, joilla on liittotasavaltojen puitteissa valtiollinen itsenäisyytensä. Venäjän liittotasavallassa esim. on viisitoista sellaista kansakuntaa ja itsenäistä valtiollista yksikköä, siinä luvussa myös Marin (s.o. Tseremissien) tasavalta.

Marin autonomisen tasavallan pääkaupunki Joshkar-Ola sijaitsee Volgan keskijuoksulla. Ennen vallankumousta sitä muistettiin tavallisesti vain silloin, kun haluttiin yhdellä sanalla luonnehtia lohdutonta köyhyyttä ja kurjuutta. Nykyisin se on täysin ajanmukainen kaupunki, jossa on suuria tuotantolaitoksia, kaksi korkeakoulua, kymmeniä keskikouluja ja teknillisiä oppilaitoksia. Joshkar-Olassa ilmestyy useita sanomalehtiä, siellä on kaksi teatteria sekä monia kerhotaloja ja kirjastoja. Entisten kahdeksan kivitalon ja kahdensadan puurakennuksen tilalle, jotka aikaisemmin muodostivat koko kaupungin, on kasvanut kokonaisia kortteleita ajanmukaisine asuintaloineen.

Maaliskuussa toimitettiin tasavallan ylimmän valtiollisen elimen — korkeimman neuvoston vaalit. Samanaikaisesti valittiin edustajat Venäjän liittotasavallan korkeimpaan neuvostoon sekä tasavallan paikallisiin neuvostoihin.

Tässä julkaistu lehtemme erikoiskirjeenvaihtajan A. Garaninin seloste kuvaa vaalien suorittamista Marin tasavallan korkeimpaan neuvostoon 13. vaalipiiristä.

Vaalipiiri, jossa ehdokkaana oli Georgi Sarytshev.

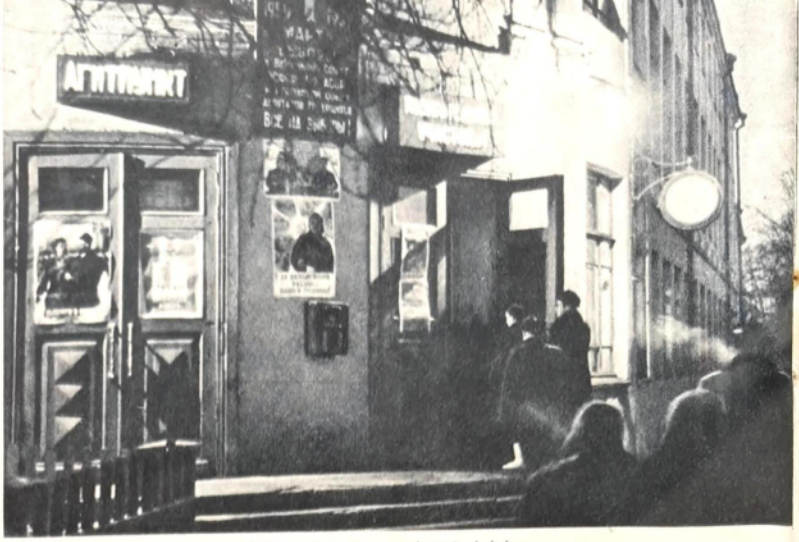

Vaalivalistuskeskus. Täällä valitsijat voivat tutustua edustajaehdokkaiden elämänvaiheisiin, kuulla esitelmiä ja selostuksia sekä lukea lehtiä ja aikakausjulkaisuja. Vasemmalla kauppakalustetehtaan työläisten kokous: äänestetään G. Sarytshevin asettamisesta edustajaehdokkaaksi.

G. Sarytshev valitsijain parissa vaalikokouksen jälkeen, jossa puhuivat luottamusmiehet, kaikki halukkaat ja itse Sarytshevkin. Vasemmalla paikallisia lehtiä, joissa on kirjoituksia tasavallan korkeimman neuvoston edustajaehdokkaasta Georgi Sarytshevista.

Edustajaehdokkaita esitteleviä lehtisiä ja vaalijulisteita kiinniteltiin joka puolelle.

Vaaliagitaattorit kiertelivät kertomassa valitsijoille edustajaehdokkaista.

Kuvamme on napattu äänestyspaikalta, jossa ehdokkaana oli viilari G. Sarytshev.

Sarytshevin työtoverit viihdyttivät valitsijoita äänestyspaikan edustalla.

Äänestys päättyi puolenyön aikaan. Vaaliuurnat avattiin ja äänten lasku alkoi.

Vaalilautakunnassa Sarytsheville annettiin todistus siitä, että hän oli tullut valituksi tasavallan korkeimpaan neuvostoon.

GEORG FRIEDRICH HÄNDEL

200 VUOTTA KUOLEMASTA

Kulttuurin historia tuntee monia kirjailijoita, taiteilijoita ja muusikkoja, jotka ovat eläessään olleet suuressa maineessa, mutta sittemmin jääneet miltei unohduksiin. Toisaalta on myös tapahtunut, että suuret kirjallisuus- ja taideluomukset ovat saaneet tunnustuksen vasta tekijäinsä ajat sitten kuoltua; jälkipolvet ovat ikäänkuin "löytäneet" heidän jäämistönsä, ja arvioidessaan sitä huomanneet sen sisältävän arvoja, jotka ovat aikaisemmin jääneet ymmärtämättä.

Säveltäjä Georg Friedrich Händel, jonka kuoleman 200-vuotispäivää ihmiskunta viettää, ei voinut valittaa jääneensä vaille aikalaistensa huomiota. Ja vielä nykyisinkin tämän säveltäjän, jota sekä Saksan että Englannin kansa pitää omanaan, luomukset ovat suuressa suosiossa.

Händel syntyi Saksassa pienessä Hallen kaupungissa. Hänen isänsä oli ammatiltaan parturi. Vastoin isänsä tahtoa Händel omistautui musiikille. Saatuaan opetusta aikansa omaperäisimpiin kuuluneelta säveltäjältä, Zachaulta, 17-vuotias nuorukainen meni urkuriksi kotikaupunkinsa kirkkoon. Viehättyminen maalliseen musiikkiin pakotti hänet vuoden kuluttua muuttamaan Hampuriin, joka oli silloin Saksan huomatuimpia musiikkikeskuksia. Hän soitti viulua oopperan orkesterissa jatkaen samalla sävellystyötään. Hampurin teatterissa esitettiin hänen ensimmäiset suuret oopperansa "Almira" ja "Nero", jotka saivat suurta suosiota.

Menestys ei pannut pyörälle taiteilijan päätä. Händel matkusti Italiaan tutkimaan sikäläisen oopperan kuulua tekniikkaa ja muotoja. Siellä hän perehtyi italialaiseen laulutapaan, melodisen plastiikan salaisuuksiin ja teki paljon ja sitkeästi työtä. Vaativaisetkin arvostelijat asettivat hänen oopperansa "Rodrigo" ja "Agrippina" parhaimpien italialaisten oopperoiden tasolle.

Italiasta palattuaan säveltäjäkuuluisuus asusti milloin Saksassa, milloin Englannissa, muuttaen lopulta vakinaisesti Lontooseen. Elämänsä lopulla Händel julistettiin virallisestikin Englannin kansallissäveltäjäksi. Hän sävelsi nelisenkymmentä oopperaa. Lontoossa hänen työssään tapahtui kuitenkin käänne oopperoista oratorioihin, joiden alalla Händel on edelleen voittamaton.

Oratoriot olivat Englannissa silloin suuressa suosiossa. Sikäläinen kaupunkilaisyleisö asetti nämä monumentaaliset sävelteokset kuoroa, solisteja ja orkesteria varten vastapainoksi aristokraattisen teatteriyleisön hienostuneita makuvaatimuksia tavoitteleville italialaisille oopperoille.

Händelin oratoriot ovat suurta eepillistä taidetta. Niissä sulautuvat sopusointuisesti yhteen kansanmusiikin ja oopperan ainekset. Händel on vaikuttanut voimakkaasti länsi-Euroopan musiikkitaiteen kehitykseen.

Venäjällä Händelin luomistyötä pidettiin suuressa arvossa. Hänen teoksiaan tutkitaan nytkin Neuvostoliiton konservatorioissa ja hänen sävellyksensä kajahtelevat usein konserteissamme.

Aram Hatshaturjan, säveltäjä, Neuvostoliiton kansantaiteilija.

MAAILMANMESTARI

MAAILMANENNÄTYS!

Suurin osa painonnoston maailmanennätyksistä kuuluu neuvostourheilijoille. Raskaassa sarjassa ovat kuitenkin näihin asti isännöineet amerikkalaiset. Joku aika sitten Moskovassa pidetyissä kansainvälisissä kilpailuissa eräs tämänkin sarjan ennätys siirtyi Neuvostoliittoon. Aleksei Medvedev tempaisi nimittäin 151 kiloa, ylittäen siten 0,5 kilolla amerikkalaisen Dave Ashmanin virallisen maailmanennätyksen. Medvedev harjoittelee painonnostoa lukujensa lomassa valmistautuessaan filosofian kandidaattitutkinnoille.

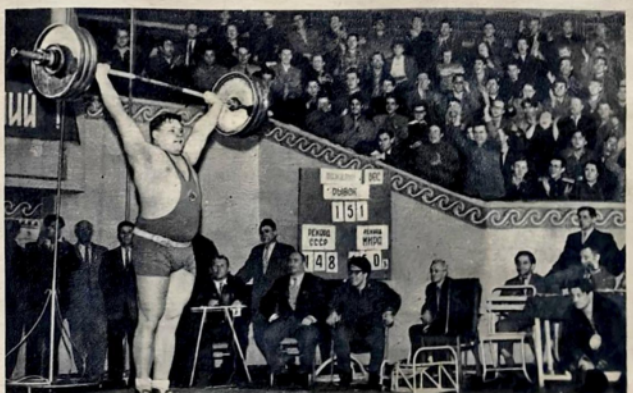

Naisten tämänvuotiset MM-luistelut pidettiin Sverdlovskissa. Tämä Uralin kaupunki on lähettänyt luistinradoille monta mainiota mestaria, siinä luvussa Rimma Zhukovan. Siellä ollaan perillä luistimista ja osataan antaa arvo niiden käyttäjien taidolle.

Ulkonaisesti pidättyvät sverdlovskilaiset olivat vieraiden yksimielisen tunnustuksen mukaan erittäin vieraanvaraisia isäntiä. Kisat sujuivat hyvin suopean ilmapiirin vallitessa. Läsnä olivat miltei kaikki sodanjälkeisten vuosien maailmanmestarit: kunniavieraiden joukossa nähtiin kolminkertainen maailmanmestari Maria Isakova, kaksinkertainen maailmanmestari Lidia Selihova ja XIII MM-kisojen mestari Rimma Zhukova. Eevi Huttunen, Inga Artamonova ja Sofia Kondakova osallistuivat välittömästi taisteluun kranssin omistuksesta.

Neuvostoliiton naisilla on nimissään kaikki pikaluistelun maailmanennätykset. Heidän välilleen kehkeytyi nytkin ankara kilpa ensimmäisestä sijasta. Se tapahtui ennen kaikkea viime vuoden maailmanmestarin, moskovalaisen Inga Artamonovan ja tämänvuotisen Neuvostoliiton mestarin, leningradilaisen ylioppilaan Tamara Rylovan välillä.

Monet olivat sitä mieltä, että Artamonova voittaa tälläkin kertaa, mutta seppeleen perikin Rylova. Hopealle pääsi Verh-Isetskin tehtaan konstruktori Valentina Stenina (Sverdlovskista), pronssille Tshéljabinskin kasvatusopillisen korkeakoulun oppilas Lidia Skoblikova.

Vuoden 1951 maailmanmestari Eevi Huttunen yllätti jälleen pitkillä matkoilla. Hän voitti 3 000 metrillä. Muista vieraista kiinnitti huomiota Ruotsin 17-vuotias Elsa Einarsson. Hänellä on erinomaiset sprintterinlahjat. Sverdlovskin jäällä Einarsson alitti huomattavasti Ruotsin ennätyksen 500 metrillä saavuttaen ajan 48,4.

Sverdlovskin MM-luisteluja sävytti ennen muuta nuorison esiinmarssi. Siellä todettiin eri maiden nuorten luistelijattarien omaavan suuria mahdollisuuksia. Se olikin näiden mielenkiintoisten kilpailujen tärkeimpiä tuloksia.

J. Rubin.

← Tamara Rylova radalla.

Kielihaitat eivät estäneet Ruotsin ja Kiinan tyttärien kanssakäymistä.

JÄÄTURNAUS PRAHASSA

Jääkiekkoilun maailmanmestaruus ratkaistiin tänä vuonna Prahan talvistadionilla. Samalla ratkaistiin myös Euroopan mestaruus. MM-kilvassa ensimmäiseksi sijoittui Kanadan, toiseksi Neuvostoliiton ja kolmanneksi Tshekkoslovakian joukkue. EM-kullan korjasi Neuvostoliitto. Välähdys Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen joukkueiden ottelusta. Neuvostojoukkue hyökkäämässä.

MM-kisojen parhaiksi tunnustetut pelaajat: neuvostojoukkueen maalivahti N. Putshkov (oikealla), Kanadan puolustaja J. Lamirande (keskellä) ja USA:n hyökkääjä W. Cleary palkintoineen.

KEVÄISIÄ VIERAITA

Ulkomaalaiset taiteilijavieraat ovat aina tervetulleita Neuvostoliittoon. Vilkasta huomiota herättävät myös ulkomaiset taidenäyttelyt. Maaliskuussa moskovalaiset tutustuivat Sofian Makedonski-teatterin operettitaiteilijoihin, jotka antoivat 4 näytäntöä. Suurinta suosiota saavutti V. Raičevin operetti "Maestron nuoruus", josta välähdys vasemmanpuoleisessa yläkuvassa. Pianomusiikin ystävät Tbilisissä (yläkuva oikealla) ja Moskovassa ottivat lämpimästi vastaan kreikkalaisen R. Bubulidin. Ansaittua menestystä saavutti kuubalaisten kansantanssien ja -laulujen esittäjä Menia Martinez (toinen kuva ylhäältä). Sinfoniamusiikin harrastajat kohtasivat unkarilaisen kapellimestarin J. Ferencsikin. Kolmannessa kuvassa Ferencsik ja neuvostoliittolainen pianisti S. Rihter harjoituksissa. Alinkuva on otettu Leningradissa ranskalaisen taidemaalarin Albert Marquet'in näyttelyssä. Ennen Leningradia näyttely oli kaksi ja puoli kuukautta avoinna Moskovassa, herättäen suurta huomiota.

NEUVOSTOLIITTO

N:o 28 1959

NUMEROSSA:

V. I. Lenin rinnakkaiselosta — kansilehden sisäsivulla

Havainnoitsijan huomioita	2
Neuvostoliiton ammattiyhdistykset	4
Viisi työpäivää, kaksi lepopäivää	5
Valkoisen kyyhkyn ritareita	8
Ei voida salata!	10
Insinöörejä	12
Perintöoikeudesta	17
Erilaisia töitä ja teitä varten	18
Aleksei Savrasov	20
Lenin-aiheinen trilogia	22
XXI vuosisadan kynnyksellä	24
Viilaaja Vasiljevin laboratorio	26
Urheilijat haastateltavina	28
Postimerkkejä	28
Kilvoittelu vaiko kilpailu? Samantekevää!	30
Ihmiskohtalo	32
Meripihkaa	36
Talvinen fantasia	37
Eläkkeellä	40
Sata vuotta ja yksi vuosi	44
Kio	46
Vähän kaikkea	48
Edustajan vaalit	50
Georg Friedrich Händel	54
Urheilu	54

KANSIKUVASSA Moskvitsh autoja valmistavalla tehtaalla työskentelevä Sofia Stutshenkova on eräs niistä tuhansista neitosista, jotka ovat lopettaneet kymmenvuotisen koulun ja tulleet tuotantoon. Neitonen valmistautuu jatkamaan lukuja korkeakoulun iltaosastolla.

Valok. J. Korolev ja V. Kivrin.

TAKASIVULLA "Kevät". Valok. V. Kinelovski.

Päätoimittaja N. GRIBATSHEV.
Kuvituspuolen johtaja A. ZHITOMIRSKI.

Jäljentäminen viittaamatta Neuvostoliitto-lehteen kielletty.

Toimituksen osoite: Moskova K—9, Moskvininkatu 8.

Pravdan kirjapaino, Moskova, Pravdankatu 24.

HUUMORIA

Piirt. A. Mitta.

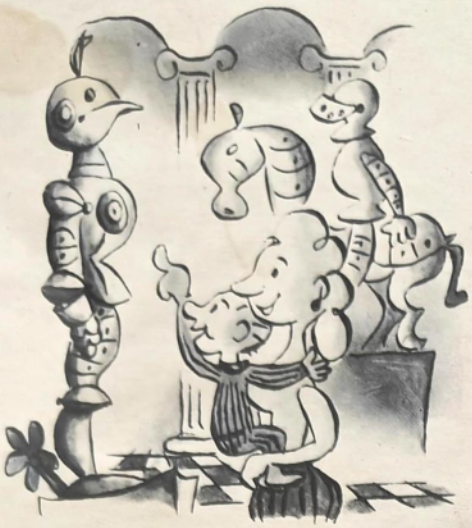

— Onko tuo raketti-setä?

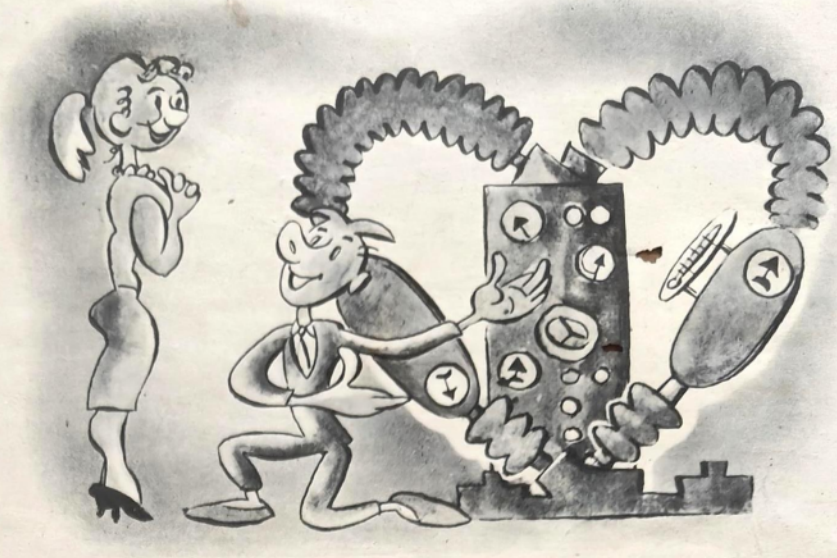

— Sydämeni kuuluu sinulle! . .

— Tämä kone pesee, ompelee, siivoaa, valmistaa ruuan ja on aina hyvällä tuulella. . .

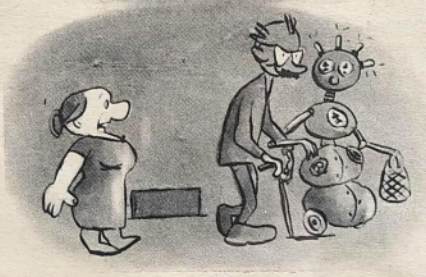

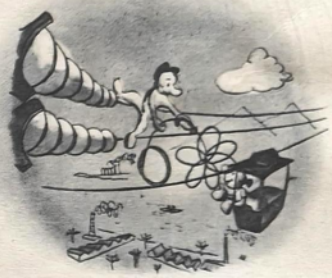

Kevätkukka.

!!!

— Kuinka paljon on 123456789 987:nnessä potenssissa?

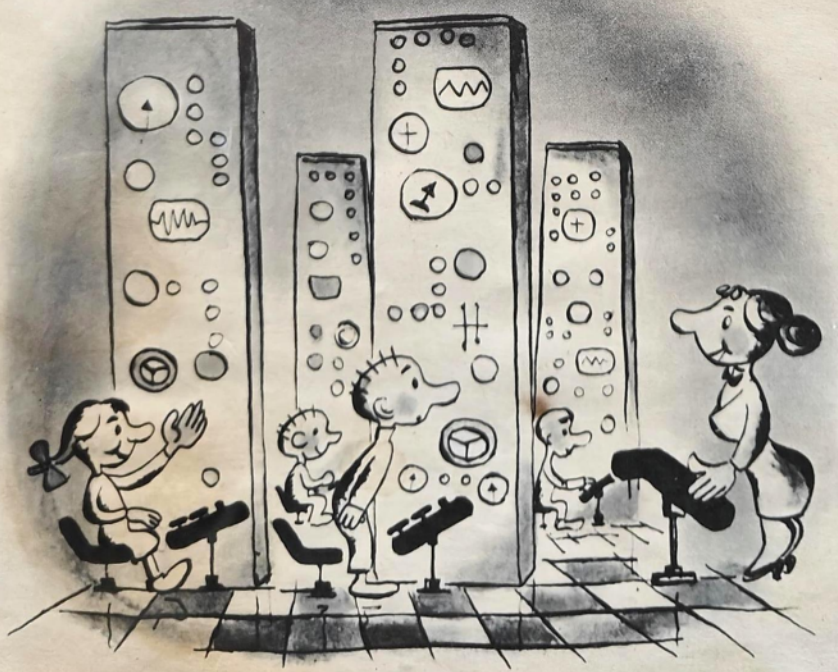

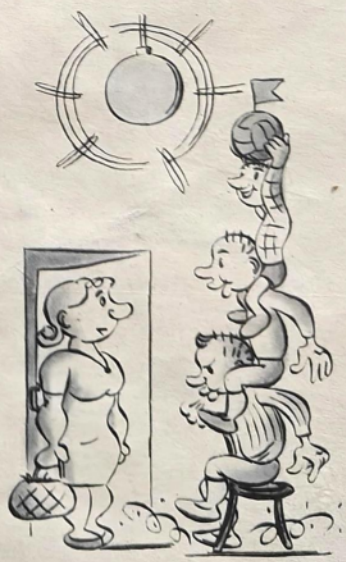

— Äiti, me leikimme monivaiheista rakettia!

NEUVOSTOLIITTO

N:o 28 1959